

WOJEWODA MAZOWIECKI

**CZTERY LATA WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
2007-2011**

Warszawa, wrzesień 2011 r.

Spis treści

Słowo wstępne.....	5
Zespół.....	7
Priorytet I: WOJEWODA TO RZĄD BLISKO SPOŁECZEŃSTWA.....	12
1. 1. REAGOWANIE NA POTRZEBY OBYWATELI.....	13
1.1.1. Ułatwianie załatwiania spraw w urzędzie.....	13
1.1.2. Interwencje po sygnałach od obywateli.....	18
1.2. DIALOG SPOŁECZNY.....	19
1.2.1. Konsultacyjny tryb podejmowania decyzji.....	19
1.2.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	21
1.2.3. Dialog ze związkami zawodowymi i pracodawcami.....	22
1.3. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI.....	23
1.3.1. Decentralizacja.....	23
1.3.2. Zasada pomocniczości w praktyce.....	24
1.3.3. Stały kontakt.....	26
1.4. OTWARTY I PRZYJAZNY URZĄD.....	26
1.4.1. Otwarta polityka informacyjna.....	26
1.4.2. Nowy system komunikacji wewnętrznej.....	28
1.4.3. Uczestniczymy w życiu społecznym regionu i stolicy.....	29
1.5. W TROSCE O NAJSŁABSZYCH.....	31

1.5.1. Domy pomocy społecznej zgodne ze standardami.....	31
1.5.2. Pomoc starszym, niepełnosprawnym, dzieciom.....	31
1.5.3. Jakość opieki zdrowotnej, zmniejszanie kolejek w szpitalnych izbach przyjęć.....	33
1.5.4. Promocja zdrowia.....	34
Priorytet II. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA W ZGODZIE ZE ŚRODOWISKIEM.....	36
2.1. IMPLEMENTACJA DYREKTYW ŚRODOWISKOWYCH.....	37
2.1.1. Zagwarantowanie udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji środowiskowych.....	37
2.1.2. Dwuetapowe postępowanie środowiskowe.....	38
2.1.3. Wyznaczenie obszarów Natura 2000.....	38
2.1.4. Utworzenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – 2009.....	39
2.2. DROGI, KOLEJE I LOTNISKA.....	39
2.2.1. Najważniejsze inwestycje drogowe (obwodnice, drogi ekspresowe, autostrady).....	39
2.2.2. Inwestycje kolejowe, lotniska, i inne obiekty infrastruktury transportowej.....	42
2.3. W DRODZE DO EURO 2012.....	43
2.3.1. Stadion Narodowy.....	43
2.3.2. 28 inwestycji w trybie ustawy o EURO 2012.....	44
2.3.3. O sukcesie przesądzi bezpieczeństwo.....	44
2.3.4. Doświadczenia w zabezpieczaniu wydarzeń masowych 2008-2011.....	45
2.4. INFRASTRUKTURA BLISKO LUDZI.....	46
Priorytet III. BEZPIECZNE MAZOWSZE.....	49

3. 1. WZROST POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI.....	49
3.2. BEZPIECZNIEJ NA DROGACH.....	54
3.3. NOWOCZESNE RATOWNICTWO MEDYCZNE.....	56
3.3.1. Profesjonalizacja.....	56
3.3.2. Skracanie czasu dojazdu do pacjenta.....	57
3.3.3. Centra Powiadamiania Ratunkowego.....	58
3.4. SPRAWNE ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE.....	58
3.4.1. Doskonalenie zarządzania kryzysowego.....	58
3.5. SYTUACJE KRYZYSOWE POD KONTROLĄ.....	59
Priorytet IV. SPRAWNE PAŃSTWO.....	63
4.1. EFEKTYWNA ADMINISTRACJA.....	63
4.2. OPTYMALIZACJA WYKONANIA BUDŻETU.....	65
4.3. KOŃCZENIE PRYWATYZACJI.....	67
4.4. DZIELIMY SIĘ DOŚWIADCZENIEM.....	68
4.4.1. Współpraca z Gruzją.....	68
4.4.2. Inne obszary współpracy międzynarodowej.....	69
NIEPOWODZENIA.....	70

„Po pierwsze jakość obsługi obywateli mierzona czasem rozpatrywania spraw oraz zmniejszenie liczby odwołań i spraw sądowych, po drugie decentralizacja kompetencji i przybliżenie miejsca załatwiania swoich spraw do obywatela, po trzecie sprawność i efektywność urzędu i administracji zespolonej jako warunek sprostania wyzwaniu modernizacyjnemu Mazowsza i po czwarte skuteczne zapobieganie i zarządzanie w sytuacjach kryzysowych – to najważniejsze priorytety wojewody mazowieckiego” – pisałem blisko cztery lata temu, podsumowując pierwsze 100 dni od powołania mnie 29 listopada 2007 roku przez premiera Donalda Tuska do pełnienia funkcji wojewody mazowieckiego. Dziś te priorytety pozostają niezmienione i – uzupełnione o priorytet polityki rządu, czyli rozwój infrastruktury – są nadal wyznacznikiem najważniejszych celów wojewody, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz całej podległej wojewodzie administracji zespolonej w województwie mazowieckim.

„Wojewoda to rząd blisko społeczeństwa” – tak trzy lata temu, wspólnie z pracownikami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, zdefiniowaliśmy misję wojewody i podległego mu urzędu. Zbliżają się wybory, moment w którym po czterech latach społeczeństwo podejmie decyzję, czy ponownie obdarzyć zaufaniem rządzących, czy być może powierzyć odpowiedzialność za państwo nowej ekipie. Informacja o tym, co udało się przez te cztery lata osiągnąć, a czego z zamierzeń nie zrealizowaliśmy i dlaczego, powinna pomóc podjąć tę decyzję. Dlatego wraz ze współpracownikami przygotowaliśmy niniejszy raport – podsumowanie pracy wojewody i kierowanej przez niego administracji od grudnia 2007

r. Przygotowaliśmy ten dokument zespołowo, bo dorobek tych czterech lat jest wynikiem pracy wojewody, wicewojewody, kierowników służb zespolonych i dyrektorów wydziałów MUW, wszystkich pracowników i funkcjonariuszy. Także nasi partnerzy – instytucje państwowe niepodlegające wojewodzie oraz samorządowe współtworzą dorobek tych czterech lat – nie sposób przecież rozdzielić procesu przygotowania inwestycji, wydawania decyzji, jej budowy i odbioru. Staraliśmy się rzetelnie podsumować te cztery lata i choć niewątpliwie jest to dokument subiektywny, bo trudno być w pełni obiektywnym pisząc o sobie, wierzymy jednak, że zawiera szeroki zasób informacji ułatwiający każdemu czytelnikowi dokonanie oceny naszych starań.

Ten raport nie jest próbą opisanie wszystkich działań podjętych przez wojewodę i podległą mu administrację i służby. Minione cztery lata to setki tysięcy decyzji i pojedynczych działań z bardzo rozległego obszaru – kompetencje wojewody opisane są w ponad 200 aktach prawnych. Przygotowując dokument staraliśmy się przede wszystkim rozliczyć ze składanych cztery lata temu zapowiedzi oraz pokazać to, co w naszej działalności się zmieniło i wyróżnia ją na tle działań wcześniejszych.

Kiedy zadaję sobie pytanie o to, które spośród naszych działań jest najważniejszym osiągnięciem, a co największą porażką – odpowiedź, jaka przychodzi mi do głowy wydaje się paradoksalna. Bowiem budowa nowoczesnych dróg jest zarówno największym sukcesem, jak i największą porażką. Z jednej strony udało się przez ubiegłe cztery lata zbudować więcej nowoczesnych dróg, niż wszyscy nasi poprzednicy razem wzięci przez ostatnie 20 lat. Udało się pomóc samorządom w modernizacji blisko 800 km dróg lokalnych. Dziś województwo mazowieckie jest największym placem budowy w Polsce, a być może także w Europie. Jednak z drugiej strony liczyliśmy, że uda się dużo więcej. Bolesnie odczuwamy opóźnienia w budowie wylotówek ze stolicy, obwodnic wielu dużych i średnich miast w naszym województwie rozjeżdżonych przez potoki samochodów osobowych i TIR-ów.

Największą satysfakcję jednak czuję, kiedy myślę o zmianie kultury organizacyjnej, jaka dokonała się w administracji wojewódzkiej przez ostatnie cztery lata. Zlikwidowaliśmy większość wieloletnich zaległości i kolejki, skróciliśmy terminy załatwiania spraw, poprawiliśmy informację i jakość obsługi obywateli – naszych klientów. Najważniejsze były dla nas sprawy bliskie ludziom, a pomagały nam nowe, pionierskie programy rządowe, które obok autostrad – wspierały rozwój dróg lokalnych, obok stadionów na Euro 2012 – budowę boisk w programie Orlik. Staraliśmy się poprawić jakość obsługi pacjentów w szpitalach, walczyliśmy o odstąpienie ludziom widoku z okien zasłoniętych płachtami reklamowymi, wspólnie z ratownikami wrywaliśmy każdą kolejną minutę czasu dojazdu pogotowia do pacjenta, pomagaliśmy powodzianom i rodzinom ofiar katastrofy smoleńskiej... Byliśmy i jesteśmy blisko ludzi, jak najbliżej ich rzeczywistych problemów. **WOJEWODA TO RZĄD BLISKO SPOŁECZEŃSTWA** – nasza misja nie była jedynie hasłem. Traktowaliśmy ją jako ważne zobowiązanie. Dziękuję wszystkim moim współpracownikom, tysiącom urzędników i funkcjonariuszy z województwa mazowieckiego za współpracę przez ostatnie cztery lata, dziękuję za Waszą służbę.

Jacek Kozłowski

ZESPÓŁ

Jacek Kozłowski – wojewoda mazowiecki, powołany 29.11.2007r.

Dariusz Piątek – wicewojewoda, powołany 27.12.2007r.

Administracja zespolona

Komenda Stołeczna Policji

Nadinsp. Adam Mularz - Komendant Stołeczny Policji – powołany 16.05.2008 r.

Insp. Jacek Olkowicz- Komendant Stołeczny Policji - powołany 25.04.2007 r., odwołany 15.05.2008 r.

Mł. Insp. Robert Bałdys - I Zastępca Komendanta Stołecznego Policji– powołany 16.06.2008 r.

Insp. Tadeusz Bereda - Zastępca Komendanta Stołecznego Policji - powołany 17.05.2007 r.

Insp. Robert Kukiełka - Zastępca Komendanta Stołecznego Policji- powołany 15.06.2010 r.

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie

Nadbryg. Gustaw Mikołajczyk - Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP – powołany 17.09.2009 r.

Nadbryg. Ryszard Psujek - Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP - powołany 25.03.2005 r. , odwołany 31.07.2009 r.

St. bryg. mgr inż. Andrzej Ratyński - Zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP – powołany 01.04.2005 r.

Mł. bryg. mgr Jan Osiej – Zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP – powołany 01.08.2007 r.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Karol Semik - Mazowiecki Kurator Oświaty – powołany 03.03.2008 r.

Grzegorz Tyszko - Mazowiecki Kurator Oświaty - powołany 13.03.2006 r. , odwołany 18.01.2008 r.

Mariusz Dobijański - I Mazowiecki Wicekurator Oświaty – powołany 29.04.2008 r.

Katarzyna Góralska - II Mazowiecki Wicekurator Oświaty - powołana 18.08.2008 r.

Mazowiecka Komenda Wojewódzka Policji

Nadinsp. Ryszard Szkotnicki - Mazowiecki Komendant Wojewódzki Policji – powołany 15.05.2009 r.

Nadisp. Igor Parfieniuk – Mazowiecki Komendant Wojewódzki Policji – powołany 06.01.2007 r., odwołany 17.03.2009 r.

Mł. Insp. Rafał Batkowski - p.o. Mazowiecki Komendant Wojewódzki Policji – od 17.03.2009 r. do 14.05.2009 r., I Zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Policji – powołany 01.03.2007 r.

Insp. Rafał Korczak - Zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Policji – powołany 01.06.2009 r.

Mł. insp. Tomasz Kowalczyk - p.o. Zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Policji – powołany 20.01.2010 r.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Teresa Alicja Nowakowska - Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa – powołana 01.11.2009 r.

Dariusz Wiraszka - Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa - powołany 30.04.2004 r., odwołany 31.07.2009 r.

Arkadiusz Augustyniak - Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa – powołany 01.07.2011 r.

Wojewódzka Stacja Sanitarно - Epidemiologiczna

Lek. Małgorzata Czerniawska-Ankiersztejn - Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie – powołana 14.02.2007 r.

Lek. Kazimierz Rakocki - Zastępca Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie – powołany 04.11.2002 r.

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Farmaceutycznej

Mgr farm. Małgorzata Szlachowska - Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Warszawie – powołana 27.02.2006 r.

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej

Grzegorz Wrzosek - Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Warszawie – powołany 01.11.2009 r.

Barbara Wilk- Szachowska - Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Warszawie- powołana 01.01.1999 r., odwołana 28.03.2007 r.

Joanna Jankowska-Kuć - Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej – powołana 01.01.2010 r.

Andrzej Sawicki - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie – powołany 01.01.1999 r.

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Krzysztof Muszyński - Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Warszawie – powołany 10.05.2003 r.

Mieczysław Leśniak - Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – powołany 02.08.2004 r.

Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Warszawie

Jaromir Grabowski - Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego – powołany 21.05.2007 r.

Adam Jędraś - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego – powołany 10.04.2007 r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Adam Ludwikowski - Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – powołany 26.04.1999 r.

Michał Sosnkowski - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska – powołany 04.05.1999 r.

Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego

Andrzej Łuczycycki - Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego – powołany 15.01.2008 r.

Krzysztof Wołczyński - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego – powołany 06.04.2009 r.

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Siedlcach

Lek. wet. Paweł Jakubczak - Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii – powołany 01.12.2006 r.

Lek. wet. Paweł Dominik Meyer - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii – powołany 01.04.2010 r.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

Rafał Nadolny - Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków – powołany 29.08.2011 r.

Barbara Jezierska - Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków – powołana 10.05.2007 r. , odwołana 28.04.2011 r.

Antoni Oleksicki - Zastępca Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – powołany 01.09.2011 r.

Jednostki podporządkowane

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej

Robert Kucyk - Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej – powołany 01.08.2009 r.

Kazimierz Mazurek - Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej – powołany 01.08.2009 r.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Dyrektor Generalny

Wiesława Chojnacka – powołana 21.07.2008 r.

Jan Maciejewski – powołany 18.01.2008 r., odwołany 20.07.2008 r.

Biuro Administracyjno-Budżetowe

Ewa Czarnota-Maćkowiak – Dyrektor – powołana 10.09.2009 r.

Biuro Kadr i Organizacji

Halina Stachura-Olejniczak – Dyrektor – powołana 01.07.2009 r.

Biuro Ochrony

Magdalena Kamińska – Dyrektor – powołana 23.11.2006 r.

Biuro Wojewody

Janina Miszewska - Dyrektor – powołana 15.02.2010 r.

Agnieszka Filak – Dyrektor – powołana 13.02.2008 r., odwołana 26.05.2008 r.

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Dąbrowski – Dyrektor – powołany 15.11.2010 r.

Paweł Żurek – Dyrektor – powołany 01.02.2008 r., odwołany 30.09.2010 r.

Wydział Certyfikacji i Funduszy Europejskich

Małgorzata Oleszczuk - Dyrektor – powołana 01.01.2010 r.

Wydział Finansów

Paweł Świdorski – Dyrektor – powołany 11.10.2010 r.

Wioletta Stefaniak-Kałużna – Dyrektor – powołana 1.07.2009 r., odwołana 30.09.2010 r.

Wydział Finansów i Budżetu

Wioletta Stefaniak-Kałużna – Dyrektor – powołana 18.04.2008 r., odwołana 30.06.2009 r.

Mariusz Kuźma – Dyrektor – powołany 1.11.2007 r., odwołany 31.03.2008 r.

Wydział Geodezji i Rolnictwa

Aneta Konieczna – Dyrektor – powołana 24.11.2006 r.

Wydział Infrastruktury i Środowiska

Marek Pawlak – Dyrektor – powołany 6.12.2010 r.

Robert Mościcki – Dyrektor – powołany 24.11.2006 r., odwołany 30.06.2010 r.

Wydział Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji

Małgorzata Oleszczuk – Dyrektor – powołana 1.04.2008 r., odwołana 31.12.2009 r.

Wydział Kontroli

Edyta Ostrowska – Dyrektor – powołana 24.11.2006 r.

Wydział Organizacyjno-Administracyjny

Halina Stachura-Olejniczak – Dyrektor – powołana 04.08.2008 r., odwołana 30.06.2009 r.

Wydział Polityki Społecznej

Halina Lipke – Dyrektor – powołana 10.03.2008 r.

Magdalena Pietrzak-Merta – Dyrektor – powołana 07.11.2007 r., odwołana 18.02.2008 r.

Wydział Prawny

Andrzej Tokarski – Dyrektor – powołany 1.02.2008 r.

Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości

Jerzy Pindelski – Dyrektor – powołany 15.01.2010 r.

Tomasz Papis – Dyrektor – powołany 16.03.2007 r., odwołany 14.09.2009 r.

Wydział Spraw Cudzoziemców

Izabela Szewczyk – Dyrektor – powołana 24.11.2006 r.

Wydział Spraw Obywatelskich

Katarzyna Prus-Stachyra - Dyrektor - powołana 24.11.2006 r.

Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi

Jacqueline Sanchez-Pyrcz – Dyrektor – powołana 26.01.2009 r., odwołana 31.12.2009 r.

Leszek Król - Dyrektor – powołany 01.12.2006 r., odwołany 29.12.2008 r.

Wydział Zdrowia

Michał Borkowski – Dyrektor – powołany 01.01.2011 r.

Rzecznik Prasowy Wojewody Mazowieckiego

Ivetta Biały – powołana 01.10.2008 r.

Małgorzata Przewalska - powołana 17.03.2008 r., odwołana 30.09.2008 r.

Maciej Wewiór - powołany 17.12.2007 r., odwołany 11.03.2008 r.

Pełnomocnicy Wojewody

Michał Borkowski - Pełnomocnik Wojewody ds. Ratownictwa Medycznego – powołany 11.04.2008 r.

Aleksandra Czyżewska-Lach – Pełnomocnik Wojewody ds. Programu Powodziowego Dorzecza Wisły Środkowej – powołana 15.06.2011 r.

Krzysztof Dąbrowski - Pełnomocnik Wojewody ds. Zapewnienia Bezpieczeństwa w związku z Organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 – powołany 22.04.2011 r.

Marta Niedzielska - Pełnomocnik Wojewody ds. Konsolidacji Administracji Zespołonej w Województwie Mazowieckim – powołana 26.02.2010 r.

Izabela Siander - Pełnomocnik Wojewody ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – powołana 01.02.2011 r.

Helena Ewa Stanisławska - Pełnomocnik Wojewody ds. Kontroli Zarządczej – powołana 25.02.2010 r.

Edyta Sznajder – Pełnomocnik Wojewody ds. Wdrażania Elektronicznego Zarządzania Dokumentami w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie – powołana 27.05. 2011 r.

Priorytet I: WOJEWODA TO RZĄD BLISKO SPOŁECZEŃSTWA

Codziennie od 3-4 rano kolejka ustawiająca się pod Wydziałem ds. Cudzoziemców przy ulicy Długiej, o 8.00 już kilkusetosobowa, handel numerkami, nieuczciwi pośrednicy pobierający haracze na rzekome opłaty i łapówki, których nie było, źle wynagradzani i sfrustrowani pracownicy, który uciekali stamtąd po dwóch-trzech miesiącach pracy, brak informacji, większość decyzji wydawana po kilkakrotnym przedłużaniu i z przekroczeniem wszelkich terminów administracyjnych, awantury, atmosfera podejrzliwości, oskarżeń o korupcję, niekończąca się seria negatywnych publikacji medialnych – to obraz jednego tylko wydziału Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w grudniu 2007 roku. Podobne sytuacje zdarzały się w wielu innych miejscach urzędu i jednostek administracji zespolonej podległej wojewodzie. Kadra kierownicza po trzech zmianach wojewodów w ciągu jednego roku była zastraszona i pełna obaw o kolejną falę personalnych rozsad, nakierowana na przetrwanie, pełna marazmu, gdyż klimat organizacyjny zniechęcał do inicjatywy i kreatywności, urzędnicy obawiali się podejmowania trudniejszych decyzji, spychając sprawy na inne jednostki organizacyjne, bądź stosując tzw. przedłużacze.

Strach przed podejrzeniem o korupcję paraliżował komunikację z interesantami, konieczną zwłaszcza w trudnych sprawach, prowadząc do wydłużania postępowań i niekończącej się korespondencji w celu wyjaśnienia wątpliwości, które rozwiązać mogło jedno krótkie spotkanie. Tony latami niearchiwizowanych akt zalegające stoły, szafy a nawet podłogi pomieszczeń biurowych, dodatkowo wydłużały postępowania, powodowały bałagan i narastanie kosztów, których nikt nie liczył. Nikt nie monitorował zaległości i nieterminowości, choć liczba takich postępowań przekraczała w końcu 2007 roku 21 tys. Mazowiecki Urząd Wojewódzki wciąż zatrudniał duży zespół znakomitych fachowców, urzędników z wieloletnim doświadczeniem i o dużej wiedzy. Brakowało jednak celów, wizji kreowanej przez liderów, zabrakło profesjonalnego zarządzania i wsparcia ze strony zbyt często zmieniających się wojewodów. Urząd oddalał się od klienta, piętrzył coraz większe bariery w załatwianiu spraw, kierownictwo centralizowało obsługę likwidując zwłaszcza położone poza Warszawą punkty obsługi klienta.

Problemy trapiące Mazowiecki Urząd Wojewódzki w mniejszym lub większym stopniu dotyczyły także jednostki administracji zespolonej i instytucje podległe wojewodzie. W mniejszym najczęściej tam, gdzie serie personalnych rozsad kierownictwa miały węższy zasięg.

W grudniu 2007 roku wybór najważniejszego priorytetu nowego wojewody nie mógł być inny: reorientacja administracji podległej wojewodzie w stronę klienta, odbudowa kultury organizacyjnej, w której klient – czyli obywatel i jego problemy byłyby w centrum uwagi urzędu. Aby to osiągnąć, w pierwszej kolejności należało ustabilizować zespół kierowniczy i wytyczyć nowe cele, następnie opracować narzędzia ich realizacji, których nie było. Już w grudniu 2007 rozpoczęliśmy w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim wdrażanie procedury ISO. Proces ten posłużył do zdefiniowania misji urzędu wojewódzkiego, która w skrócie wyrażała pierwszy najważniejszy priorytet wojewody: **WOJEWODA TO RZĄD BLISKO SPOŁECZEŃSTWA**. Likwidacja kolejek, zaległości, zmiana relacji między urzędnikiem a klientem, przybliżenie miejsca załatwiania spraw do ludzi, otwarta i profesjonalna komunikacja, skracanie terminów – kolejne rezultaty osiągnęliśmy i wciąż jeszcze osiągamy stopniowo. Dziś jednak, nawet jeżeli nie wszystko udaje się w pełni zrealizować, czujemy się dumni, że pracujemy w urzędzie diametralnie innym, niż przed czterema laty, w urzędzie życzliwym dla obywatela, w urzędzie nastawionym na pomaganie ludziom. Cel główny, wyrażony w naszej misji „Wojewoda to rząd blisko społeczeństwa” to dla nas przede wszystkim:

- reagowanie na potrzeby obywateli, w tym stały wysiłek, aby ułatwiać załatwianie spraw w urzędzie i troska o słabszych, interweniowanie w ich obronie,
- prowadzenie dialogu z otoczeniem, a przede wszystkim konsultacyjny tryb podejmowania decyzji, współpraca z organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi,
- partnerska współpraca z samorządami gminnymi powiatowymi i wojewódzkim w duchu zasady pomocniczości, decentralizacja i przekazywanie kompetencji, aby ułatwić załatwianie spraw obywatelom, postawa służebna w miejsce władczo pojmowanego nadzoru,
- szerokie otwarcie urzędu na inicjatywę obywateli, uczestnictwo w życiu społecznym województwa poprzez goszczenie wystaw, spotkań, wydarzeń na terenie obiektów administracji i – co być może najważniejsze – profesjonalna komunikacja z otoczeniem: bezpośrednia podczas setek spotkań, w Internecie jak i za pośrednictwem mediów,
- troska o najsłabszych, zagrożonych wykluczeniem, czasem wykorzystywanych i nieświadomych swoich praw, troska o podniesienie standardów opieki nad tym, którzy sami z różnych powodów, trwale lub czasowo, nie są w stanie sobie poradzić, bądź potrzebują pomocy.

Poniżej przedstawiamy jedynie wybrane przedsięwzięcia, które ilustrują realizację powyższych celów, składających się na pierwszy priorytet ostatnich czterech lat.

1. 1. REAGOWANIE NA POTRZEBY OBYWATELI

1.1.1. Ułatwianie załatwiania spraw w urzędzie

Bliżej Klienta. Cudzoziemcy spoza Warszawy już nie muszą jeździć do stolicy – mogą swoje sprawy załatwić również w Ciechanowie, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Ostrołęce. Wyrabiając paszport w Warszawie i okolicach, nie trzeba już jechać do centrum – powstało 5 nowych punktów w urzędach dzielnic i 7 w okołowarszawskich urzędach powiatowych. Bliżej klienta samorządowego jest też nadzór prawny – wojewoda przywrócił bowiem zlikwidowane przez poprzednika oddziały prawne w delegaturach. Dzięki temu prawnicy lepiej rozumieją potrzeby i problemy lokalnych społeczności, zaś samorządowcy popełniają mniej błędów, korzystając z możliwości konsultacji z organem nadzoru. Zreorganizowano także sieć delegatur i oddziałów niektórych administracji zespolonych, tak, aby dostosować ją do rzeczywistego zapotrzebowania na obsługę klienta. Na przykład struktura organizacyjna Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nie jest już dostosowana do dawnego podziału administracyjnego na 49 województw i powiatów, ale do rozmieszczenia produkcji rolnej, szczególnie tej, która wymaga wystawiania świadectw eksportowych. Dzięki temu udało się rozwiązać w dużej mierze problem zbyt długiego wystawiania świadectw eksportowych producentom jabłek z powiatów na południe od Warszawy i zlikwidować wielogodzinne kolejki. Zdarza się też, że to urząd „wyjeżdża” do obywatela – absolutną innowacją było czasowe przeniesienie do siedziby starostwa w Mińsku Mazowieckim rozpraw administracyjnych dotyczących wycen i wydawania decyzji odszkodowawczych dla właścicieli 1 381 działek przejętych pod budowę tamtejszej obwodnicy. W coraz większym stopniu stawiamy też do dyspozycji obywateli możliwość załatwiania spraw drogą elektroniczną, choć nie zawsze da się wyeliminować konieczność wizyty w urzędzie. Obok elektronicznej skrzynki podawczej, która istniała w 2007 roku, pojawiło się wiele nowych możliwości

składania wniosków drogą elektroniczną z wykorzystaniem dostępnych w Internecie formularzy. Słabo wykorzystany przez obywateli w załatwianiu spraw urzędowych podpis elektroniczny uzupełniony został ostatnio o wiele przyjaźniejszy tzw. profil zaufany, który od ręki można założyć w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, bądź jego delegaturach.

Bez kolejki po paszport. Przed 2008 r. każde wakacje oznaczały nerwy dla mieszkańców stojących w długich kolejkach w każdym z trzech istniejących wówczas w Warszawie punktów paszportowych. Do połowy roku 2010 w województwie **zwiększono liczbę punktów paszportowych z 8 do 19**, blisko trzykrotnie wzrosła liczba okienek, wprowadzono wiele ułatwień usprawniających obsługę klientów. Decyzją wojewody i w porozumieniu z władzami Warszawy i okolicznych powiatów, w latach 2008-09 utworzono dodatkowe punkty paszportowe w warszawskich dzielnicach Żoliborz, Bemowo, Ochota, Praga Południe i Ursynów oraz siedem punktów wokół stolicy, w: Legionowie, Otwocku, Piasecznie, Pruszkowie, Ożarówie Mazowieckim, Wołominie i Mińsku Mazowieckim. Punkty zlokalizowane są centrach obsługi mieszkańców w nowoczesnych pomieszczeniach i zapewniają wysokie standardy załatwiania spraw. Wyremontowano i unowocześniono wcześniej funkcjonujące punkty paszportowe w delegaturach urzędu wojewódzkiego w: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach, które obsługują okoliczne powiaty. Aby skrócić czas załatwiania formalności, umożliwiono dokonywanie opłat paszportowych w większości nowych punktów (wcześniej taka możliwość istniała tylko w kasie przy pl. Bankowym), respektowane są także potwierdzenia bankowe. Zwiększono liczbę stanowisk obsługi oraz usprawniono ich funkcjonalność, zmieniając je na uniwersalne (zarówno do przyjmowania, jak i wydawania paszportów). W wybranych placówkach wprowadzono elektroniczny system numerkowy Q-matic. Pod koniec 2009 r. uruchomiono **infolinię paszportową (022) 695 73 88**, obsługiwaną przez Wydział Spraw Obywatelskich. Wszystkie informacje znajdują się też w specjalnej zakładce Paszporty na stronie internetowej www.mazowieckie.pl. Przed wakacjami prowadzona jest akcja informacyjna „Sprawdź ważność swojego paszportu”, aby jak najmniej obywateli miało zepsute wakacje w związku z cofnięciem z lotniska z powodu nieaktualnego dokumentu.

W 2009 i w 2010 roku wprowadzono do dokumentów paszportowych kolejne cechy biometryczne, podnosząc standard ich bezpieczeństwa, co zmniejsza ryzyko posłużenia się kradzionym dokumentem. Wymagało to wyposażenia wszystkich punktów w nowoczesne czytniki biometryczne i podniesienia kwalifikacji personelu. W województwie co roku wydawane jest 150-176 tys. paszportów. W sezonie okołowakacyjnym dziennie przyjmowanych jest od 700 do 1000 wniosków.

Poprawa obsługi cudzoziemców. Połowa spraw cudzoziemców z całej Polski załatwianych jest w województwie mazowieckim. Oznacza to ogrom pracy i wyzwania dla urzędników Wydziału ds. Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Przed rokiem 2008 działalność urzędu w tym obszarze była symbolem nieudolności kolejnych wojewodów, przedmiotem licznych skarg, negatywnych publikacji prasowych i – co najważniejsze – dla wielu cudzoziemców załatwienie nawet prostej decyzji zezwolenia na czasowy pobyt było gehenną. Nic dziwnego, skoro często okres zatrudnienia jednego pracownika był krótszy od czasu standardowego wydania decyzji. Wydział ds. Cudzoziemców liczył w grudniu 2007 r. 85 pracowników i w wyniku wieloletnich zaniedbań obciążony był ponad 10 tys. postępowań przeterminowanych. W rezultacie, jeden zatrudniony prowadził przeciętnie 200-250 spraw legalizacji pobytu cudzoziemca równocześnie, bądź 450-500 spraw z zakresu obywatelstwa polskiego. Brak wsparcia wydziału ze strony wojewody i kierownictwa urzędu powodował, że praktycznie niemożliwe było wydawanie decyzji w terminie, zaległości narastały.

Od początku 2008 r. podjęto kompleksowy program działań usprawniających zarządzanie i poprawiających obsługę klientów. Równocześnie Wydział ds. Cudzoziemców stał się miejscem wypracowywania rozwiązań, które potem wdrażane były w całym urzędzie wojewódzkim, takich jak

np. pomiar obciążenia na stanowisku pracy, czy elektroniczny obieg dokumentów. Jednak najważniejsze było, obok reorganizacji wewnętrznej i zwiększenia zatrudnienia, uruchomienie nowych punktów załatwiania interesantów (w Ciechanowie, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Ostrołęce oraz na mocy porozumienia z prezydentem Warszawy dodatkowego punktu składania wniosków na stacji Metro Centrum - w Ogólnomiejskim Punkcie Obsługi Mieszkańców), zwiększenie liczby personelu bezpośredniej obsługi klienta, wdrożenie możliwości elektronicznego składania wniosków i internetowego narzędzia ich wypełniania oraz telefonicznego uzgadniania terminu wizyty w urzędzie, reorganizacja przestrzeni dla klienta w urzędzie, stworzenie nowoczesnego i wielojęzycznego systemu informacji dla interesantów (wydzielono pięcioosobowy punkt informacyjny, dwie osoby obsługują infolinię w językach angielskim, francuskim i rosyjskim, stworzono nową informację na stronie internetowej, nowe tablice informacyjne w urzędzie, nowy komplet druków informacyjnych w formie wielojęzycznych ulotek i broszur). Dla pracowników zorganizowano szkolenia językowe w zakresie obsługi klienta oraz pracy z klientem wielokulturowym.

Efekte widać już było w roku następnym – liczba skarg zmalała o połowę, zmniejszyły się zaległości – i to mimo równoczesnego zwiększenia liczby składanych wniosków. W latach 2008-2009 codzienne wielogodzinne kolejki i towarzyszące im patologie handlu numerkami przez stacje kolejkowych, nieuczciwych pośredników itp. stopniowo zanikły i choć wciąż jeszcze zdarzają się dni, kiedy zjawia się większa liczba klientów i powstaje kolejka, przeciętny czas oczekiwania nie przekracza kilkudziesięciu minut.

Od 1 stycznia w związku z przygotowaniem do wydawania zintegrowanej decyzji zezwolenia na pobyt i pracę, Wydział ds. Cudzoziemców przejął z Wojewódzkiego Urzędu Pracy zadanie wydawania pozwoleń na pracę dla cudzoziemców. Dla tych celów utworzono zupełnie nowy oddział, zlokalizowany w głównym gmachu urzędu wojewódzkiego od strony Alei Solidarności, nowoczesnie wyposażony, zapewniający wysoki standard obsługi klienta. Obecnie wydział liczy 175 pracowników przy 20 proc. fluktuacji rocznie. Rocznie w urzędzie wydawanych jest obecnie ponad 70 tys. decyzji dla cudzoziemców. Bez kolejek i w terminie.

ZMNIEJSZANIE ZALEGŁOŚCI W WYDZIALE DS. CUDZOZIEMCÓW			
Rok	Liczba spraw zaległych na koniec roku		
	Razem	Obywatelstwo polskie	Legalizacja pobytu
2007	10.268	8.968	1.300
2008	9.043	8.781	262
2009	2.381	2.381	0
2010	156	156	0
2011	0	0	0

*) półrocze

LICZBA DECYZJI WYDANYCH W WYDZIALE DS. CUDZOZIEMCÓW				
Rok	Obywatelstwo polskie	Legalizacja pobytu	Zezwolenia na pracę	Razem
2007	2.937	25.012	x	27.949
2008	3.282	33.329	x	36.611
2009	10.092	37.242	x	47.334
2010	9.551	42.942	22.862	75.355
2011	4.215	23.064	13.712	40.991

Przy Wydziale powstało Forum Cudzoziemców skupiające organizacje pozarządowe reprezentujące poszczególne grupy etniczne oraz zajmujące się przestrzeganiem praw człowieka. Forum jest miejscem dyskusji na temat pracy Wydziału i rodzenia się wielu pomysłów usprawnień obsługi cudzoziemców. Wynikiem współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Forum Cudzoziemców było utworzenie wspólnie ze Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej **Centrum Informacji Cudzoziemców** w Warszawie przy al. 3 Maja (projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państwa Trzecich (EFI). Udzielane są tam bezpłatne porady w kwestiach prawnych

i integracyjnych oraz pomoc w przygotowaniu wniosków i dokumentów. Organizacje pozarządowe pomogły w opracowaniu materiałów informacyjnych w językach obcych, organizacji kilkudziesięciu szkoleń dla urzędników oraz wprowadzeniu *Standardów Obsługi Klienta w Wydziale Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego*. Wydział uczestniczył w projekcie Stowarzyszenia Interwencji Prawnej, w wyniku którego opracowano raport ewaluacyjny, ukazujący Urząd widziany oczami klienta. Wnioski z raportu posłużyły dalszemu doskonaleniu obsługi cudzoziemców w zgodzie z ich potrzebami. Pozytywna rola Forum Cudzoziemców została dostrzeżona przez Międzynarodową Organizację Migracji (IOM), która zaprosiła przedstawiciela wojewody mazowieckiego do uczestnictwa w finansowanym z EFI, międzynarodowym projekcie integracji migrantów z państw trzecich przy udziale organizacji pozarządowych i instytucji publicznych.

Pomoc w przypadkach szczególnych. W praktyce urzędniczej zdarzają się cudzoziemcy, których sytuacja nie mieści się ściśle w istniejących przepisach lub nie z własnej winy znaleźli się w dramatycznej sytuacji życiowej. Zastosowanie standardowych procedur i terminów, albo zbyt rygorystyczne zastosowanie przepisów, skutkowałoby zwielokrotnieniem nieszczęścia ich lub ich rodzin. Takim osobom pracownicy urzędu starają się zapewnić optymalną, zgodną z prawem pomoc. Najgłośniejszymi przypadkami były sprawy legalizacji pobytu przebywającej w Polsce nielegalnie poparzonej Oksany, której leczenie zapewnił jeden ze szpitali za środki zebrane przez organizacje pozarządowe oraz nadania w ekspresowym tempie polskiego obywatelstwa dzieciom umierającej na raka Ukrainki, dzięki czemu po jej śmierci zostały adoptowane w Polsce i nie trafiły do ukraińskiego domu dziecka.

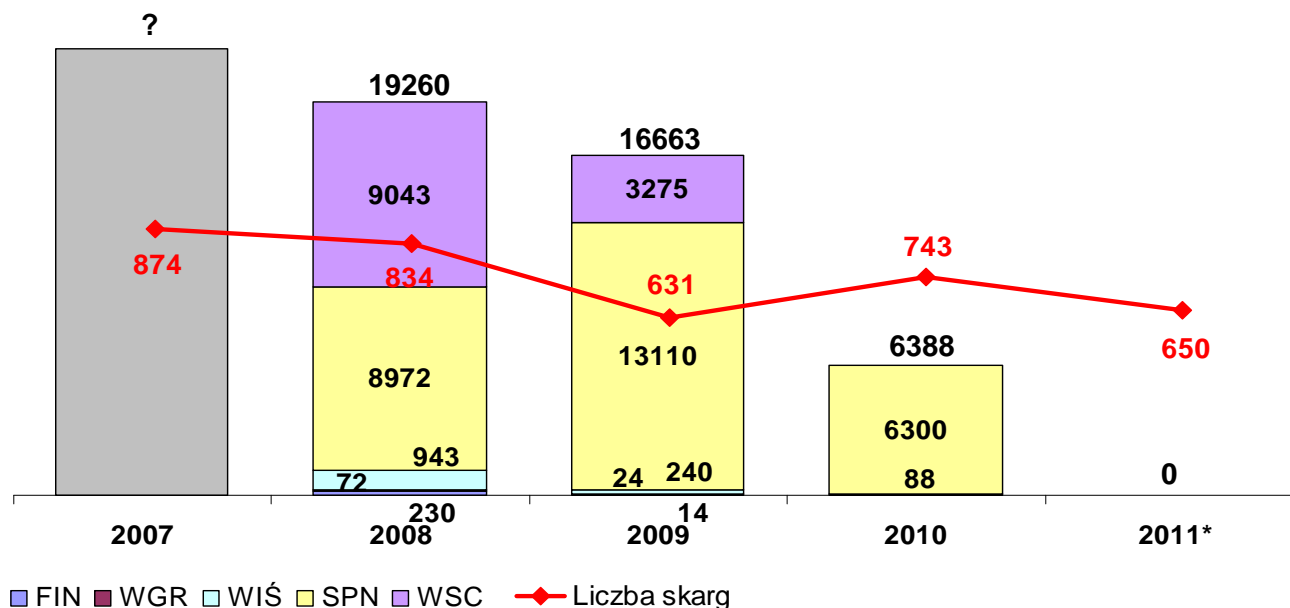
Obecnie Wydział ds. Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przygotowuje personel i procedury do przeprowadzenia uchwalonej przez parlament tzw. abolicji dla cudzoziemców, w ramach której spodziewamy się zalegalizowania pobytu w naszym województwie przez 2-4 tys. nielegalnie przebywających u nas cudzoziemców. Są wśród nich osoby i rodziny, które przebywają w Polsce po kilkanaście lat, tu urodziły się i uczęszczają do szkół ich dzieci i które wiele lat temu utraciły kontakt z krajem pochodzenia.

Terminowość, likwidacja zaległości. Przedłużające się postępowania i rosące zaległości stanowiły do niedawna główną przyczynę wielu innych problemów w funkcjonowaniu Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i niektórych jednostek administracji zespolonej w województwie mazowieckim: kolejek, nieterminowości, skarg, zalegania stosów niearchiwizowanych akt w pomieszczeniach biurowych, przeciążenia pracowników zbyt wieloma postępowaniami, przegranych postępowań sądowych, zniechęcenia i braku motywacji pracowników, złego wizerunku urzędu. Problem narastał praktycznie od początku istnienia województwa – od 1999 roku. Zwiększających się zaległości nikt nie monitorował.

Po raz pierwszy na polecenie wojewody zinwentaryzowano zaległości na koniec 2007 roku. Naliczono wówczas w samym Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim ponad 21 tys. postępowań niezakończonych w terminie, czasem nawet niewszczętych, mimo upływu wielu miesięcy bądź lat, od dnia złożenia wniosku. Wiele czekało na wszczęcie jeszcze od końca lat dziewięćdziesiątych – dotyczyło to zwłaszcza decyzji komunalizacyjnych oraz tzw. postępowań dekretowych związanych z dekretem o reformie rolnej, czy tzw. dekretem Bieruta dot. gruntów warszawskich (wojewoda orzeka w tym wypadku w drugiej instancji). Regułą w wielu jednostkach organizacyjnych było nadużywanie tzw. przedłużaczy, czyli przepisów kodeksu postępowania administracyjnego lub innych ustaw pozwalających na przedłużenie postępowania w wyjątkowych wypadkach. Do wzrostu zaległości przyczyniło się także jednorazowe przekazanie w 2008 roku przez miasto stołeczne Warszawę blisko 10 tys. zaległych wniosków komunalizacyjnych, w związku ze zbliżającym się upływem ustawowego terminu na ich składanie. Planową likwidację zaległości rozpoczęto po ich zinwentaryzowaniu w 2008 roku. Po wprowadzeniu w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim systemu zarządzania opartego na Rocznym Planie Działania, wojewoda mazowiecki postawił likwidację zaległości jako cel główny na rok 2009. Wówczas udało się zlikwidować zaległości we wszystkich wydziałach urzędu, z wyjątkiem Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, gdzie proces ich

likwidacji, ze względu na skalę wieloletnich zaniedbań, zakończy się dopiero w IV kw. 2011 roku. W pierwszej kolejności likwidowano zaległości w wydawaniu decyzji na wnioski osób fizycznych. I tak - w Wydziale Skarbu Państwa i Nieruchomości pierwszeństwo miały tzw. wnioski dekretowe oraz potwierdzanie prawa do rekompensaty za mienie zabużańskie, a dopiero w następnej kolejności porządkowano zaległości w obszarze komunalizacji. Zadanie likwidacji zaległości w tym wydziale było szczególnie trudne, gdyż równocześnie w postępie niemal geometrycznym rosła liczba wydawanych decyzji związanych z przejmowaniem nieruchomości pod budowę dużych inwestycji infrastrukturalnych – ich liczba wzrosła z niecałego tysiąca w roku 2007 do ponad 10 tys. w 2010 r. Likwidacji zaległości towarzyszyło uwalnianie pomieszczeń biurowych od ton latami niearchiwizowanych akt, uniemożliwiało efektywne wykorzystanie powierzchni biurowej. Skala zaległości w tej dziedzinie była jeszcze większa – Mazowiecki Urząd Wojewódzki przejął po urzędach dawnych województw dziesiątki tysięcy niezarchiwizowanych teczek dokumentowych, które nawet od ponad dwudziestu lat zajmowały pomieszczenia biurowe. Ilość akt ogółem przekazanych przez komórki organizacyjne MUW do archiwum zakładowego wynosiła do 30 czerwca 2011 r. 824 metrów akt.

Likwidacja zaległości i skargi w MUW

*) prognoza

Sprawne dokończenie wymiany dowodów osobistych. Od kwietnia 2007 r. do marca 2008 r. Wydział Spraw Obywatelskich przeprowadził szeroką kampanię informacyjną w celu mobilizacji obywateli do wymiany starych, książeczkowych dowodów osobistych, których ustawy termin

ważności upłynął 31 grudnia 2007 r., na nowe (plastikowe). W jej wyniku ogromna większość tych, którzy nie wymienili dokumentu w terminie dokonała tego w pierwszym półroczu 2008 r.

1.1.2. Interwencje po sygnałach od obywateli

Okna mieszkań bez reklam. W styczniu 2009 r. do wojewody zwrócili się zdesperowani mieszkańcy bloku przy al. Jana Pawła 18 w Warszawie, poszkodowani przez zawieszoną, dzięki zastosowaniu kruczków prawnych, reklamą wielkoformatową, zabierającą im widok z okien ich mieszkań. W wyniku działania służb podległych wojewodzie, nagłośnieniu sprawy przez Gazetę Stołeczną i dwumiesięcznej niemal „zabawie w kotka i myszkę” z właścicielem nośnika, reklama została zdjęta. Mając jednak świadomość skali problemu oraz w związku z nieskutecznością wyrażania sprzeciwu przez samorządy, w wyniku świadomej gry właścicieli nośników, powodującej przekroczenie 30-dniowego terminu na sprzeciw, wojewoda przedstawił ministrowi infrastruktury projekt rozporządzenia, wprowadzającego zakaz umieszczania reklam wielkoformatowych zasłaniających okna mieszkań w budynkach wielorodzinnych. Zakaz ma na celu ochronę mieszkańców mieszkań, a nie usunięcie reklam wielkoformatowych z przestrzeni miejskiej, dlatego nie obejmuje budynków, innych niż mieszkalne. Po przeprowadzeniu procedury legislacyjnej, 27 listopada 2009 r. minister infrastruktury podpisał rozporządzenie. Określony w nim osiemnastomiesięczny okres przejściowy skończył się 18 czerwca 2011 r. W województwie mazowieckim w momencie zmiany przepisów nadal nie zdjętych było 11 takich reklam. W wyniku działań wojewody i służb nadzoru budowlanego od tego czasu usunięto 4 reklamy. Wobec pozostałych 7 przypadków wszczęto procedury administracyjne – 5 z nich zostało zakończonych wydaniem nakazów rozbioru, natomiast 2 postępowania nadal się toczą. Wobec nieuczciwych właścicieli budynków skierowano 4 zawiadomienia do prokuratury. Wojewoda monitoruje przebieg tych postępowań.

Likwidacja nielegalnych domów opieki nad osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi i w podeszłym wieku: wojewoda surowo reagował na ujawniane doniesienia o łamaniu praw podopiecznych i skandalicznych warunkach w niektórych prywatnych domach opieki działających bez rejestracji. W latach 2007-2009 doprowadził do likwidacji 4 placówek tego typu, z których najgłośniejszą była likwidacja tzw. **Domu Opieki „Betania” w Radości** (XII 2007r.). Tak zwanego, bo dom nie dość, że był prowadzony nielegalnie, to nie przestrzegano w nim żadnych standardów i popełniano przestępstwa wobec ludzi starszych i niepełnosprawnych. Pozostałe to: Dom Opieki w Smoszewie (październik 2008 r.), Rodzinny Dom Opieki Osób Starszych we Wsoli (kwiecień 2009 r.) i Dom Opieki w Starych Babicach (październik 2009 r.).

Poświadczenie obywatelstwa emigrantom marcowym. W 2007 r. apogeum osiągnęła liczba nierozpatrywanych wcześniej lub rozpatrywanych odmownie wniosków o poświadczenie posiadania obywatelstwa polskiego przez obywateli Izraela, którzy opuścili kraj w latach 1968-1972 w ramach tzw. „emigracji marcowej”. Przełom w tej dziedzinie możliwy stał się dzięki rekomendowanej zmianie interpretacji przepisów, dokonanej na początku 2008 r. przez ministra spraw wewnętrznych i administracji z inicjatywy i przy udziale wojewody mazowieckiego. Dzięki uznaniu domniemania wymuszenia zrzeczenia się obywatelstwa przez tę grupę emigrantów, przełamano wieloletni impas w tej sprawie. Traktowana priorytetowo przez Instytut Pamięci Narodowej wymiana informacji z wojewodami kilkakrotnie skróciła czas oczekiwania na dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji. Wojewoda mazowiecki w latach 2008-2011 wydał około 150 decyzji poświadczających obywatelstwo polskie dla

emigrantów marcowych, co stanowi 80 proc. poświadczeń tego typu w kraju. Wśród wnioskodawców były znane postacie życia kulturalnego i naukowego.

Bez tirów w Puszczy Kampinoskiej i Żelazowej Woli. Setki tirów miesięcznie skracają sobie drogę omijając zakorkowaną drogę krajową nr 2 i jadąc przez niewielką Żelazową Wolę, a często także w celu ominięcia Warszawy drogą wojewódzką Leszno-Kazuń, przecinającą tereny Kampinoskiego Parku Narodowego. Stwarzały zagrożenie zarówno dla turystów odwiedzających miejsce urodzin Chopina czy Kampinos, jak i dla zwierząt żyjących w lasach Parku. Po interwencjach mieszkańców, Muzeum Fryderyka Chopina oraz społeczników, w listopadzie 2009 r. wojewoda wydał zarządcy dróg wojewódzkich - samorządowi województwa nakaz zamknięcia obu dróg na odcinku od Leszna do Sochaczewa i od Leszna do Kazunia dla ruchu samochodów ciężarowych o masie powyżej 10 ton. W marcu 2010 r. zakaz zaczął obowiązywać. Obecnie na odcinku przechodzącym przez Żelazową Wolę jest okresowo zawieszony do czasu wyremontowania uszkodzonego mostu w Sochaczewie – zakończenie remontu i odwołanie zakazu przewidziane jest na III kw. 2011 r.

Ochrona zwierząt. Kilkakrotnie wojewoda inicjował, też we współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Weterynarii, działania w obronie bezdomnych zwierząt, na wniosek obrońców ich praw lub w wyniku przeprowadzonych kontroli. W 2008 roku zamknięto decyzją powiatowego inspektora weterynarii przepelnione i nieprzestrzegające podstawowych standardów schroniska w Krzyczkach pod Nasielskiem. W 2011 roku WIW utrzymał w mocy decyzję powiatowego inspektora weterynarii o zamknięciu ponadtrzykrotnie przepelnionego schroniska w Celestynowie, co doprowadziło do likwidacji przepelnienia i powinno – po wypełnieniu zaleceń weterynaryjnych – umożliwić prowadzącemu schronisko zgody na wznowienie przez nie przyjmowania zwierząt. W 2010 roku podczas cyklu spotkań wojewody z samorządowcami wojewoda podjął temat wykonywania przez gminy obowiązków związanych z opieką nad bezdomnymi zwierzętami. Z inicjatywy wojewody przeprowadzono także cykl szkoleń dla samorządowców dotyczący tej tematyki. W 2011 r. WIW, na zlecenie wojewody, po przeprowadzeniu cyklu kontroli, przygotował raport na temat opieki nad zwierzętami bezdomnymi w województwie mazowieckim. Raport wskazał najczęstsze uchybienia prowadzących schroniska (przepelnienie), błędy w uchwałach rad gmin, bądź decyzjach o współpracy z podmiotami wyłapującymi bezdomne zwierzęta i prowadzącymi schroniska (podpisywanie umów z podmiotami nielegalnymi, nieprzestrzegającymi ustawowych standardów itp.). Raport dostarcza gminom wiedzy na temat rekomendowanych dobrych praktyk i stanowi podstawę do planowania dalszej działalności WIW na rzecz ochrony zwierząt, a także do działań nadzorczych wojewody wobec uchwał rad gmin w sprawie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

1.2. DIALOG SPOŁECZNY

1.2.1. Konsultacyjny tryb podejmowania decyzji.

Stałym staraniem wojewody mazowieckiego, począwszy od grudnia 2007 r., było dążenie do **autentyczności konsultacji i dialogu poprzedzającego podejmowanie kluczowych decyzji**. Formalne konsultacje przeprowadzano nie tylko wtedy, kiedy obowiązek ich przeprowadzenia wynikał wprost z przepisów prawa, ale także w wielu przypadkach wtedy, kiedy prawo mówiło o ich fakultatywności. Przykładem jest przyjęcie przez wojewodę zasady organizowania rozpraw administracyjnych w ramach drugiego etapu postępowania

środowiskowego w procedurze wydawania zgody na realizację inwestycji dotyczących dróg ekspresowych i autostrad. Obok konsultacji formalnych, realizowanych w trybie *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz KPA, wojewoda dążył do odbywania wielu innych spotkań z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i osobami bądź podmiotami zainteresowanymi podejmowanymi decyzjami i zachęcał do odbywania takich spotkań podległe mu, bądź współpracujące z nim, jednostki administracji. W szczególności w proces konsultacyjnego przygotowania decyzji włączane były przez wojewodę obok Wydziału Infrastruktury i Środowiska Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Regionalna Dyrekcja Środowiska w Warszawie i Mazowiecki Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz samorządy, a także Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Dążenie do autentyczności konsultacji wyrażało się w zerwaniu z wcześniejszą praktyką organizowania rozpraw administracyjnych i spotkań konsultacyjnych w Warszawie w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i organizowaniu ich w miejscu, którego dotyczyła decyzja, bądź miejscu planowanej realizacji inwestycji. W praktyce organizowano często w przypadku inwestycji liniowych nie jedno spotkanie konsultacyjne w Warszawie, lecz serię spotkań w gminach wzdłuż planowanego przebiegu drogi bądź linii kolejowej. Stałą praktyką stało się także osobiste uczestnictwo wojewody bądź wicewojewody w rozprawach administracyjnych i spotkaniach konsultacyjnych oraz zapraszanie do udziału w nich nie tylko stron, ale także samorządowców (wójtów burmistrzów, starostów, radnych), sołtysów, mediów, a za ich pośrednictwem - wszystkich zainteresowanych mieszkańców. Kolejną stałą praktyką, wdrożoną przez wojewodę jest - w przypadku decyzji dotyczących inwestycji konfliktowych - dążenie do spotkania ze wszystkimi stronami konfliktu i wysłuchanie wszystkich, zwykle sprzecznych racji i stanowisk przed podjęciem decyzji.

W przypadku decyzji konfliktowych, które powodowały starcie sprzecznych racji, rozbudowane konsultacje dotyczyły czasem spraw o charakterze lokalnym – jak na przykład poprzedzona serią spotkań decyzja o przesunięciu zespołu ratownictwa medycznego z Pionek do Jedlni Letnisko. W rezultacie tych konsultacji przesunięto ostateczną nową lokalizację miejsca wyczekiwania zespołu w stosunku do pierwotnie planowanej. Na drugim biegunie były **spotkania konsultacyjne dotyczące strategicznych programów rządowych** o zasięgu ogólnopolskim, takich jak „Strategia Sprawne Państwo” prezentowana przez ministra spraw wewnętrznych i administracji w 2011 roku, projekt Kolei Wielkich Prędkości, czy program rozwoju sieci transportu drogowego do roku 2030, prezentowane przez ministra infrastruktury, pierwszy w 2009 r., a drugi w 2010.

Szczególnym przykładem konsultacyjnego trybu podejmowania decyzji było wydanie decyzji środowiskowej, a następnie zgoda na realizację inwestycji dla drogi krajowej S-7 na odcinku od obwodnicy Radomia do granicy województwa. Przebieg obwodnicy Szydłowca oraz przyjęte rozwiązania projektowe były przedmiotem wyjątkowo gorącego sporu, który podzielił lokalną społeczność i jej reprezentantów. W procedurze konsultacji przeprowadzono badanie opinii publicznej oraz szeroką kampanię informacyjną z wykorzystaniem materiałów drukowanych, plansz prezentowanych podczas spotkań i na centralnym placu miasta, materiałów filmowych pokazujących wizualizację przyszłej inwestycji. Wynikiem ponad dwudziestu spotkań z udziałem wojewody bądź wicewojewody, w tym kilkunastu na miejscu w Szydłowcu było wprowadzenie kilkudziesięciu zmian do pierwotnej koncepcji, w tym tak zasadniczych, jak przeprowadzenie drogi w głębokim wykopie, zmiana przebiegu drogi wojewódzkiej i powiatowej w miejscu powiązania z drogą krajową, przesunięcie dwóch węzłów i kilku przejeść. W rezultacie, choć nie zrealizowano postulatów części protestujących - wyboru innego wariantu przebiegu drogi, ostatecznie przyjęte rozwiązanie w dużo większym stopniu uwzględnia oczekiwania lokalnej społeczności niż pierwotnie planowane. Dowodem na poprawność przeprowadzenia tej skomplikowanej

procedury jest utrzymanie się decyzji środowiskowej i wydanej na jej podstawie decyzji ZRID w procedurze odwoławczej i dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym.

1.2.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Powołanie pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i rozpoczęcie uporządkowanej współpracy z tzw. trzecim sektorem było bardzo ważnym elementem realizacji głównego priorytetu wojewody: reorientacji administracji w stronę klienta, wyrażonego misją „Wojewoda to rząd blisko społeczeństwa”. Powołany na początku 2008 roku po raz pierwszy pełnomocnik wojewody objął swoim działaniem nie tylko Mazowiecki Urząd Wojewódzki, ale także wszystkie pozostałe administracje i służby podległe wojewodzie. System współpracy wojewody z organizacjami pozarządowymi oparty jest na dwóch filarach: przyjmowanym regularnie od 2008 r., po przeprowadzeniu konsultacji, rocznym programie współpracy wojewody z organizacjami pozarządowymi oraz na systemie forów, jako miejscu debaty i spotkania urzędników z partnerami społecznymi reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, jakimi są organizacje pozarządowe.

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2009, wprowadzony po przeprowadzeniu konsultacji zarządzeniem wojewody w listopadzie 2008 r., był **pierwszym w Polsce programem współpracy wojewody z organizacjami pożytku publicznego**. Program, co roku aktualizowany, obejmuje założenia finansowej oraz pozafinansowej współpracy administracji rządowej w województwie mazowieckim z trzecim sektorem oraz zawiera priorytetowe zadania na dany rok.

Podstawową formą współpracy wojewody i podległej mu administracji z organizacjami pozarządowymi jest **8 forów tematycznych i 5 regionalnych**. Fora są miejscem spotkania i debaty, w której zasadą jest maksymalna otwartość na prezentowanie różnorodnych poglądów i punktów widzenia w sprawach będących przedmiotem działania wojewody i równocześnie przedmiotem zainteresowania organizacji pozarządowych. Aby zapewnić maksymalną otwartość debaty, fora mają luźną formułę organizacyjną, powołują jedynie koordynatora, nie głosują wspólnych stanowisk i opinii – jedynymi zasadami jest ograniczenie tematyki do spraw leżących w zakresie działania wojewody i podległej mu administracji, regularność spotkań i stałe uczestnictwo w nich dyrektorów wydziałów, bądź szefów administracji i służb, przy których działają fora. Fora tematyczne to:

- forum transportu – przy Wydziale Infrastruktury i Środowiska MUW,
- forum polityki społecznej – przy Wydziale Polityki Społecznej MUW,
- forum zdrowia – przy Wydziale Zdrowia MUW, współpracujące także z woj. inspektoratami sanitarno-epidemiologicznym i farmaceutycznym,
- forum bezpieczeństwa – przy Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego MUW,
- forum cudzoziemców – przy Wydziale Cudzoziemców MUW,
- forum edukacyjne – przy Mazowieckim Kuratorze Oświaty,

- forum ochrony zabytków – przy Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków,
- forum ochrony zwierząt.

Prócz forów tematycznych, działa także przy delegaturach MUW 5 forów regionalnych (Płock, Ciechanów, Ostrołęka, Siedlce i Radom), skupiających organizacje zainteresowane sprawami lokalnymi, bądź takie, dla których konieczność dojazdu na spotkania do Warszawy stanowiłoby barierę we współpracy z wojewodą.

Od 2008 r. wojewoda we współpracy ze swoim pełnomocnikiem ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmuje także **działania na rzecz promocji dialogu i współpracy samorządów z organizacjami pożytku publicznego**. Z ich inicjatywy powstało w 2009 r. Mazowieckie Forum Pełnomocników, złożone z przedstawicieli wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi. Dodatkowo, pełnomocnik wojewody przeprowadził cykl szkoleń dla samorządowców o tym, jak współpracować z organizacjami pozarządowymi oraz jak tworzyć lokalne programy współpracy, wojewoda zaś przedstawił samorządom raport na temat istniejących programów. Dzięki temu, liczba samorządów w województwie mazowieckim, które uchwały programy współpracy z trzecim sektorem, wzrosła dwukrotnie - ze 119 w roku 2007 do 248 w roku 2010. Od 2009 r., wojewoda wspólnie z marszałkiem województwa mazowieckiego, organizuje w marcu lub kwietniu **kampanię informacyjną „Sam Zdecyduj! Przekaż 1% na mazowieckie organizacje pożytku publicznego”**. Obszerne informacje dotyczące współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi publikowane są w specjalnej zakładce NGO na stronie internetowej MUW. W ramach corocznych otwartych konkursów ofert na dofinansowanie zadań podmiotów z III sektora, działających w zakresie polityki społecznej, organizacje pozarządowe otrzymały w ramach 9 konkursów dotacje w wysokości **10 mln 469 tys. zł na dofinansowanie 851 projektów**. Ponadto, corocznie, organizacje pozarządowe uczestniczą w konkursach na dotacje na organizację wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, a także na realizację projektów w ramach rządowego programu „Razem Bezpieczniej”.

1.2.3. Dialog ze związkami zawodowymi i pracodawcami

Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego stała się w latach 2007-11 miejscem debaty nad kluczowymi problemami województwa. Ten wojewódzki odpowiednik Komisji Trójstronnej pomaga rozwiązywać pojawiające się konflikty i problemy społeczne, godząc cele pracobiorców i pracodawców z interesem publicznym. W skład Komisji wchodzi m.in. przedstawiciele organizacji pracodawców, związków zawodowych oraz samorządu. Dzięki stworzeniu neutralnej przestrzeni do wymiany poglądów oraz stosowaniu alternatywnych do sądowych narzędzi rozwiązywania sporów, w latach 2008-2010 WKDS pomogła rozwiązać 16 konfliktów, przyczyniając do zachowania spokoju społecznego w województwie. Dzięki wieloetapowym mediacjom, z sukcesem **załagodzone m.in. konflikty pracownicze w LG Electronics i Ssang Geum w Mławie** (2008), rekomendowana przez komisję **misja dobrej woli** doprowadziła do zawarcia porozumienia przez skonfliktowane strony w **Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie** (2009), a w 2010 r., podczas prowadzonych zwolnień grupowych w **FSO S.A.**, WKDS zadbała o zapewnienie pracownikom informacji i wsparcia z instytucji rynku pracy. Komisja zapewniała także warunki do dialogu, organizując „okrągły stół” wokół kluczowych dla województwa, trudnych tematów, takich jak: sytuacja w służbie zdrowia, oświacie, program antykryzysowy dla województwa, konsultowała też strategię rozwoju województwa mazowieckiego

i rekomendowała reformę janosikowego. Przy WKDS w woj. mazowieckim działają dwa stałe zespoły robocze: zespół ds. oświaty i zespół ds. służby zdrowia.

W 2011 roku rozpoczęliśmy realizację projektu **Akademii Rozwoju i Współpracy WKDS**. Dużym sukcesem mazowieckiej WKDS jest zdobycie na ten projekt 1,5 mln zł z funduszy unijnych. Projekt realizowany jest w latach 2011/12 we współpracy ze Związkiem Pracodawców Warszawy i Mazowsza oraz WKDS z woj. kujawsko-pomorskiego i woj. świętokrzyskiego. W ramach projektu członkowie WKDS podnoszą kwalifikacje, tworzą bazy wiedzy o regionalnym dialogu, a także wypracowują wzory promocji rozwiązywania lokalnych konfliktów zbiorowych przez dialog.

1.3. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI

Administracja samorządowa jest równorzędnym i niezależnym partnerem w zarządzaniu państwem dla administracji rządowej. Kierując się zasadą pomocniczości i zapisami Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego, wojewoda mazowiecki konsekwentnie w latach 2007-2011 wykonywał swoje funkcje nadzorcze i kontrolne w duchu partnerstwa, dążąc do minimalizacji ingerencji nadzorczej i zastępując ją działaniami wyprzedzającymi, pomagającymi uniknąć samorządom błędów lub je skorygować przed ewentualnym orzeczeniem nadzorczym wojewody. Taka polityka stanowiła radykalną odmianę w porównaniu z polityką poprzedników, którzy nadzór i kontrolę traktowali jak instrumenty politycznego władztwa nad samorządem, dążąc do ograniczania jego kompetencji i ponownej centralizacji państwa.

1.3.1. Decentralizacja

Pakiet ustaw ustrojowych – przygotowanie i wdrożenie. Podział kompetencji, jaki wyłonił się z drugiej reformy samorządowej, w której w 1999 r. utworzono samorząd powiatowy i wojewódzki, wymagał - po dziesięciu latach doświadczeń - doprecyzowania. Zwłaszcza podział kompetencji pomiędzy wojewodą a samorządem województwa był w wielu obszarach niekonsekwentny i niezrozumiały dla obywateli. Zgodnie z zapowiedzią premiera, nowy rząd przygotował pakiet ustaw decentralizujących, w tym ustawę kompetencyjną i ustawę o funduszu sołeckim oraz ustawę o wojewodzie, wzmacniającą go w obszarze zarządzania kryzysowego i nowelizację ustawy o służbie cywilnej, porządkującą przepisy po zmianach wprowadzanych przez poprzedników. W przygotowaniu tych projektów uczestniczył wojewoda mazowiecki - jako członek Zespołu Ustrojowego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu oraz doradcy wojewody i prawnicy mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. **Podstawą rządowego projektu ustawy o wojewodzie był dokument przygotowany w MUW.** Po przyjęciu przez Sejm ustawy kompetencyjnej, wojewoda przekazał do samorządu województwa kompetencje m.in. w dziedzinie ochrony środowiska (w tym parki krajobrazowe), rolnictwa (w tym Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego), nadzoru nad regionalnymi programami operacyjnymi i opieki nad kombatanami. W ramach tej samej nowelizacji, częścią administracji zespolonej w województwie został Wojewódzki Inspektorat Sanitarno-Epidemiologiczny, zaś stacje Sanepidu w powiatach zostały podporządkowane starostom.

Wojewoda przekazywał kompetencje samorządom także na mocy dwustronnych porozumień. W ten sposób samorzady Warszawy, Płocka i Żyrardowa w imieniu wojewody opiekują się zabytkami na swoim terenie - pod nadzorem konserwatora wojewódzkiego. W oparciu o porozumienia z samorządami działają punkty paszportowe w urzędach dzielnic w Warszawie i w starostwach powiatów wokół Warszawy. Na mocy porozumienia z wojewodą miasto stołeczne Warszawa prowadzi także punkt obsługi cudzoziemców oraz organizuje Centrum Powiadamiania Ratunkowego. W drodze porozumień z samorządami przekazywane są także kompetencje związane z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi i wojskowymi.

1.3.2. Zasada pomocniczości w praktyce

Wygaznienie spraw spornych. Już w grudniu 2007 r., natychmiast po objęciu urzędu, wojewoda dokonał przeglądu wszystkich spraw spornych toczących się przed sądami pomiędzy wojewodą a samorządami i zdecydował o stopniowym wygaszeniu większości z nich. Do najważniejszych należały sprawy wytoczone przez wojewodę Jacka Sasina przeciwko prezydent Warszawy. Wycofano m.in. skargi kasacyjne od wyroków WSA uchylających decyzje poprzedniego wojewody o: wygaszeniu mandatu prezydent Warszawy, nieważności uchwał sejmiku województwa o powołaniu Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz zmian w radzie nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wycofano zażalenia na odmowę wszczęcia śledztwa przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie w związku z niewydaniem przez prezydent Warszawy zakazu zgromadzenia oraz nierozwiązaniem zgromadzenia pielęgniarek przed kancelarią premiera w sierpniu 2007 r. Zrezygnowano także z powołania zarządu komisarycznego w Piasecznie - do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Trybunał Konstytucyjny.

Swoje kompetencje nadzorcze wobec samorządów wojewoda wykonuje **w duchu zasady pomocniczości**, co skutkuje mniejszą liczbą ingerencji nadzorczych przy wyższej jakości stanowionego prawa lokalnego. Zgodnie z tą zasadą, ingerencja nadzorcza poprzedzona powinna być działaniami szkoleniowo – prewencyjnymi, prowadzącymi do poprawy jakości legislacji oraz umożliwieniem organowi dokonania autokorekty błędnie wydanej decyzji przed ewentualną ingerencją nadzorczą. Większość jednostek samorządu terytorialnego przyjmuje ten tryb działania z dużym zadowoleniem. Przyjęcie takiego modelu nadzoru w pełni odpowiada zasadzie pomocniczości, podkreśla odpowiedzialność i samodzielność jednostek samorządu terytorialnego, ma także walor edukacyjny. Bezpośrednim skutkiem takiej polityki są: **szybsza prawomocność aktów prawa miejscowego, zmniejszenie liczby koniecznych ingerencji nadzorczych wojewody** przy zachowaniu, a nawet wzmocnieniu konsekwentnej egzekucji przepisów prawa. Sprawując nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, wojewoda przeprowadza nie tylko kontrole, ale też organizuje konferencje, spotkania i narady, których celem jest doskonalenie zadań wykonywanych przez samorzady i zapobieganie ich niewłaściwej realizacji. Działania te wspierane są aktywną polityką edukacyjno-informacyjną, prowadzoną zarówno za pośrednictwem strony internetowej Urzędu, jak poprzez specjalne opracowania tematyczne i inne narzędzia. W latach 2007-2011, mimo wzrostu liczby uchwał i decyzji podlegających nadzorowi, liczba ingerencji nadzorczych wojewody nie rosła. Zmieniała się też proporcja pomiędzy wskazaniami naruszenia prawa, a ingerencjami uchylającymi uchwały i decyzje samorządu - na korzyść tych pierwszych, związanych z uchybieniami o małej istotności. W latach 2010-11 wojewoda szczególną wagę przywiązuje do nadzoru nad uchwałami planistycznymi, dążąc poprzez działania edukacyjne i ingerencje nadzorcze do poprawy tej szczególnie trudnej dziedziny prawa lokalnego.

Ważną z punktu widzenia samorządów decyzją podjętą przez wojewodę wkrótce po objęciu funkcji w grudniu 2007 r. było **przywrócenie zespołów prawnych w delegaturach urzędu wojewódzkiego**, co ułatwiło samorządom konsultacje, pozwoliło na lepsze rozumienie specyfiki lokalnej przez prawników wojewody i w rezultacie także przyczynia się do zmniejszenia błędów w aktach prawa miejscowego.

W latach 2007-2011 wyraźnie wzrosła liczba organizowanych wojewodę szkoleń, konferencji i konsultacji dla samorządów, dotyczących zarówno zadań zleconych administracji rządowej, jak i problemów prawnych, napotykanych w praktyce nadzorczej. Także ustalenia **kontroli, postrzeganej przede wszystkim jako narzędzie pomagające kontrolowanym samorządom korygować niewłaściwie prowadzoną działalność**, były źródłem kształtowania tematyki szkoleń dla urzędników samorządowych. Doświadczenie pokazuje, że spotkania takie są bardzo potrzebne ze względu chociażby na: zawilgość przepisów, ich częste zmiany, trudności interpretacyjne, a także zmienność orzecznictwa sądów. Do najważniejszych tematów szkoleń i konferencji należały: sprawy z zakresu planowania przestrzennego, ochrony środowiska (nowe ustawy środowiskowe, obszary Natura 2000), prawo oświatowe, ewidencja ludności, zarządzanie kryzysowe, sprawy obronne i obrona cywilna, ewidencja gruntów i budynków, nowa klasyfikacja gleboznawcza, zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, certyfikacja wydatków w ramach RPO, jakość usług w domach pomocy społecznej, problemy rynku pracy, zapobieganie przemocy w rodzinie, zadania samorządu w dziedzinie ochrony zabytków i opieka nad bezdomnymi zwierzętami.

Z myślą o samorządowcach stworzyliśmy specjalną zakładkę **Akty Prawne i baner Współpraca z Samorządem na stronie internetowej MUW**. Upubliczamy w nich rozstrzygnięcia nadzorcze, zarządzenia i rozporządzenia - wskazujemy tym samym, jak poszczególne zagadnienia są przez wojewodę traktowane, a samorządowcy mogą się uczyć na błędach innych. Udostępniamy też na niej, prowadzony od 2008 r. w formie elektronicznej Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego. W zakładkach poszczególnych wydziałów zamieszczane są najważniejsze informacje dla samorządów w danych dziedzinach – zmiany, prawa, nabory wniosków na konkursy itd.

Samorzady, które znalazły się w trudnej sytuacji w wyniku śmierci, bądź utraty mandatu wójta czy burmistrza, bądź w sytuacji kiedy z innych powodów organy gminy nie mogły pełnić swoich funkcji, mogły liczyć na **szybką pomoc wojewody w powołaniu przez premiera osoby pełniącej obowiązki wójta bądź burmistrza**. W latach 2007-2011 premier - na wniosek wojewody - 13-krotnie powoływał osoby pełniące obowiązki wójta bądź burmistrza do czasu wyborów i taka procedura nie przekraczała 10 dni. W jednym przypadku, na wniosek wojewody, premier powołał w gminie Parysów komisarza rządowego, pełniącego funkcję organów gminy ze względu na trwałą niezdolność do wykonywania swoich funkcji przez wyłonionych w wyborach wójta i rady gminy.

Rozwiązanie zaległego problemu oświadczeń lustracyjnych. W maju 2007 r. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował część zapisów ustawy lustracyjnej, w tym wzór oświadczenia. Problemem stało się zatem ponad 7,2 tys. nieważnych już oświadczeń, złożonych wojewodzie. Umożliwiliśmy ich zwrot samorządowcom, ale skorzystała z tego tylko jedna osoba. Ponieważ wojewoda nie jest uprawniony do gromadzenia umieszczonych w tych dokumentach informacji, podjęto decyzję o protokolarnym zniszczeniu oświadczeń. Ponadto, wprowadziliśmy sprawny i bezkonfliktowy model systematycznej obsługi zadania nałożonego na wojewodę ustawą lustracyjną, polegający na informowaniu osób podlegających obowiązkowi lustracyjnemu o sposobie wypełniania nowych druków, udzielaniu pomocy w tym zakresie i zapewnieniu pełnej dyskrecji. Bezpośrednio informowaliśmy także te osoby, w przypadku których Instytut Pamięci Narodowej wnosił uwagi do sposobu wypełnienia

druków. Dzięki tym działaniom, wszystkie te osoby mogły sprawnie uzupełnić niezbędne braki lub poprawić uchybienia formalne, właściwie wypełniając ciążący na nich obowiązek ustawowy.

W roku 2010, roku wyborów samorządowych, trzykrotnie przyjmowaliśmy oświadczenia majątkowe samorządowców: roczne, na zakończenie kadencji samorządowców oraz na rozpoczęcie nowej. Łącznie przyjęliśmy i poddaliśmy analizie ponad 2 tys. oświadczeń. Aby sprostać temu zadaniu i umożliwić samorządowcom prawidłową realizację ich obowiązku, Biuro Ochrony opracowało **poradnik „Jak wypełniać oświadczenia majątkowe**. Informacja dla samorządu terytorialnego”, zawierający wszystkie niezbędne informacje. Dodatkowo, ponad 4 tys. osób skorzystało ze specjalnie uruchomionej **infolinii „lustracyjnej”**. Była ona pomocą dla osób, które – stając się o reelekcję - były zobowiązane poinformować komisje wyborcze o fakcie złożenia oświadczenia lustracyjnego do wojewody w latach 2007 – 2010.

1.3.3. Stały kontakt

Systematyczne spotkania informacyjne. Wojewoda w latach 2008-2011 zorganizował **25 dużych, wielogodzinnych spotkań bezpośrednich** z udziałem starostów, wójtów, burmistrzów i przewodniczących rad. Nazywane były „objazdówkami”, ponieważ odbywały się nie tylko w Warszawie, ale także na terenie działania delegatur urzędu: radomskiej, płockiej, siedleckiej, ostrołęckiej i ciechanowskiej. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem - frekwencja wynosiła od 70 do 90%. Ich celem było przedstawianie priorytetów polityki rządu w województwie (w tym konkretnych reform i planów), poruszanie tematów wymagających szczególnie bliskiej współpracy samorządów z administracją rządową oraz takich, w których samorządowcy napotykali na problemy w realizacji swoich zadań.

Wojewoda stale współpracował też z konwentami starostów oraz wójtów i burmistrzów, uczestnicząc osobiście w większości ich spotkań i pomagając w zapraszaniu na nie innych przedstawicieli rządu – ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu, urzędników urzędów centralnych i szefów administracji wojewódzkich.

Podczas pełnienia swojej funkcji, wojewoda przejechał po województwie mazowieckim **235 tys. km, odwiedzając 295 z 314 gmin i kilkakrotnie każdy z 42 powiatów**. Równie aktywnie sprawował swą funkcję wicewojewoda. Osobista obecność w terenie, w miejscach, których dotyczyły podejmowane decyzje, w miejscach występowania problemów i zdarzeń katastrofalnych, pozwoliła wojewodzie na podejmowanie lepszych decyzji i pomagała ich odbiorcom lepiej rozumieć politykę państwa.

1.4. OTWARTY I PRZYJAZNY URZĄD

1.4.1. Otwarta polityka informacyjna

Sprawny, profesjonalny system komunikacji medialnej i prowadzenie komunikacji społecznej – stały się istotnym elementem nowej kultury organizacyjnej, w ramach której administracja wojewody stawiała w centrum swojej uwagi obywatela i jego sprawy. Od 2008 r. komunikacja nie jest zbiorem reakcji na doraźne zapytania medialne czy problemy społeczne, ale strategicznie zarządzanym procesem. Rzecznik prasowy wojewody stworzył **strukturę i narzędzia kompleksowego zarządzania komunikacją**. Przeprowadziliśmy szereg działań strukturalnych,

zapewniających sprawną komunikację zewnętrzną i wewnętrzną, przez odpowiednie zapisy w statucie i regulaminie Urzędu odnośnie zadań rzecznika i oddziału prasowego (od kontaktów z mediami wcześniej do zarządzania polityką informacyjną i wizerunkową obecnie). Stworzyliśmy stale aktualizowaną strategię komunikacji zewnętrznej, której zasadą jest maksymalna otwartość i przyjazność, możliwie szybko (ale rzetelnie) reagujemy na potrzeby mediów. Zbudowaliśmy **sprawną, kompetentny zespół specjalistów w dziedzinie komunikacji**.

Nasza **otwarta i aktywna polityka informacyjna** polega na stałym dążeniu do atrakcyjnego ukazywania działań nie tylko wojewody, ale także całego podległego mu urzędu oraz wszystkich podległych mu służb i jednostek administracji zespolonej. Politykę tę współtworzą - obok wojewody i jego zastępcy oraz oddziału prasowego - rzecznicy prasowi służb i jednostek administracji podległych wojewodzie oraz wszyscy dyrektorzy i kierownicy, którzy po przejściu szkolenia dziedzinie komunikacji wspomagają działania komunikacyjne. Nie ograniczamy się jedynie do informowania, również wyjaśniamy podjęte decyzje, aby jak najlepiej służyć końcowym odbiorcom informacji, jakimi są wszyscy mieszkańcy województwa – nasi potencjalni klienci. Nie unikamy przy tym spraw trudnych i kontrowersyjnych.

Działalność informacyjna służb wojewódzkiej administracji zespolonej jest koordynowana przez rzecznika prasowego wojewody poprzez wspólne działania, szkolenia medialne i aktywizację medialną służb w celu budowania spójnego wizerunku administracji wojewódzkiej. Dzięki tej koordynacji wiele jednostek administracji zespolonej po raz pierwszy publicznie zaczęło prezentować swoją działalność z pożytkiem dla klientów – przykładami mogą być inspekcja handlowa (rozwińcie poradnictwa konsumenckiego), czy straż rybacka. Rzecznik prasowy wojewody wraz z oddziałem prasowym prowadzi **liczne kampanie i akcje informacyjne** – szczególnie aktywne promowane są programy prowadzone przez urząd oraz zachowania służące poprawie bezpieczeństwa, takie jak: niewypalanie traw, Dzień Dziecka (bezpieczne zachowania), odśnieżanie dachów, zgłaszanie autokarów i miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży do kontroli, bezpieczne używanie fajerwerków, kupowanie zabawek i żywności, pomoc bezdomnym, profilaktyka zdrowotna (grypy).

Rzecznik prasowy wojewody otrzymał w 2010 r. prestiżowy tytuł najlepszego rzecznika (nagroda PROTONY), kampania informacyjna związana z ubiegłoroczną powodzią została zakwalifikowana do finału konkursu („Złote Spinacze” - na najlepszą kampanię kryzysową), zorganizowanego przez Związek Firm Public Relations.

Profesjonalna strona internetowa mazowieckie.pl. Nieprzyjazną dla użytkownika i nieatrakcyjną starą stronę internetową MUW, w kwietniu 2009 r. zastąpiono nową. Przygotowano ją wewnętrznymi siłami pracowników urzędu przy niewielkim udziale zewnętrznego dostawcy za 58 tys. zł, rezygnując z pozostawionej przez poprzedników koncepcji strony kilkudziesięciokrotnie droższej. Stronę przygotowano w trzy miesiące, w trybie konsultacji wewnętrznych, przy udziale przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych, którzy razem stworzyli jej zespół redakcyjny, po jej uruchomieniu nadal stale zaangażowany w zasilanie jej treścią. Redaktorem naczelnym strony jest pracownik oddziału prasowego. „Utrzymana w narodowych barwach, elegancka, nowoczesna, wypełniona mnóstwem informacji, a zarazem bardzo przejrzysta i intuicyjna w nawigacji. Serwis Wojewody Mazowieckiego można by chwalić długo, a inne urzędy mogą z niego korzystać jako z rozwiązania wzorcowego” – tak w uzasadnieniu do uznania ją za najlepszą stronę administracji napisali eksperci branżowi z miesięcznika „IT w Administracji”, po przeprowadzeniu testu portali urzędów wojewódzkich, marszałkowskich oraz największych miast. Głosami internautów została też wybrana Złotą Stroną 2009 roku tygodnika „Wprost”. Odwiedza ją czterokrotnie więcej internautów - ok. 230 tys. odsłon miesięcznie, niż poprzednią (ok. 50 tys.). Portal jest stale rozwijany i rozbudowywany w celu jest jak najlepszego dopasowania jej wyglądu, funkcjonalności oraz zawartości do oczekiwań użytkowników. Od lipca br. uruchomiono zmodyfikowaną wersję strony, **dopasowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych**,

z wersją dla urządzeń mobilnych i odświeżoną grafiką. Rozbudowano ją o funkcje interaktywne, umożliwiono odbiorcom komentowanie wiadomości, bezpośrednio zadawanie pytań oraz możliwość składania wniosków on-line i wykonywania połączeń głosowych.

Aktywność w mediach społecznościowych. Jako jeden z pierwszych w Polsce, od stycznia 2010 r., Mazowiecki Urząd Wojewódzki ma swoją stronę na Facebooku, na której dzieli się aktualnymi informacjami, organizuje kampanie społeczne i konkursy. Od 2009 r. rzecznik wojewody jest zalogowany na portalu Skyscraper City, gdzie udziela bezpośrednich odpowiedzi na temat inwestycji drogowych.

W roku 2010 opracowano **księgę identyfikacji wizualnej** z nowym znakiem graficznym Urzędu, co zapewnia spójność wizerunkową dokumentów, materiałów papierowych i elektronicznych oraz oznakowania w budynkach. Wszystkie powyższe narzędzia opracowane zostały bezkosztowo, przez międzywydziałowe zespoły projektowe.

Szczególnym wyzwaniem komunikacyjnym były sytuacje kryzysowe, zwłaszcza powódź z maja/czerwca 2010 r. **Sprawna komunikacja kryzysowa** zapobiegała panice, wspomagała koordynację akcji ratowniczej i służby w niej uczestniczące oraz organizacje udzielające pomocy poszkodowanym, pozwoliła dotrzeć z rzetelną informacją za pośrednictwem mediów do wszystkich Polaków, ukierunkowując spontanicznie rodzącą się chęć pomocy na rzeczy rzeczywiście najbardziej potrzebne. Jednak sprawna komunikacja pomagała przede wszystkim samym poszkodowanym, którzy dzięki niej dowiadywali się niezbędnych informacji o źródłach wsparcia i możliwościach powrotu i odbudowy zniszczonych budynków i gospodarstw. Doświadczenia z komunikacji kryzysowej podczas powodzi posłużyły do zupełnie nowego ujęcia tej tematyki w wojewódzkim planie zarządzania kryzysowego. Stały się także punktem wyjścia do przygotowania przez rzecznika prasowego wojewody cyklu szkoleń na temat komunikacji kryzysowej, adresowanych do jednostek administracji zespolonej i samorządów, w których wzięło udział 400 uczestników.

1.4.2. Nowy system komunikacji wewnętrznej

Zmiana kultury organizacyjnej i reorientacja postaw na proklienckie w dużym, liczącym blisko 1500 pracowników Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, wymagały stworzenia sprawnego systemu komunikacji wewnętrznej, którego przed 2008 r. nie było. W 2008 r. powstał **elektroniczny Biuletyn Dyrektora Generalnego**, dystrybuowany na wszystkie adresy poczty elektronicznej. Zawiera on informacje istotne dla pracowników o zdarzeniach w MUW, powołaniach na stanowiska kierownicze, sprawach organizacyjnych i socjalnych, a także o zmianach w przepisach dotyczących korpusu służby cywilnej, możliwościach podnoszenia kwalifikacji itp. Wychodzi w miarę potrzeb, zwykle jeden/dwa razy w tygodniu. Biuletyn Dyrektora Generalnego jest też ważnym miejscem prezentacji przez dyrektorów wydziałów ich rocznych planów działania - po ich zatwierdzeniu.

W 2009 r. przystąpiliśmy do pracy nad naszą **wewnętrzną prezentacją intranetową** – przestrzenią w której cały urząd, jak i poszczególne jednostki organizacyjne, mogą informować o swojej działalności oraz udostępniać swoje zasoby informacyjne. Podobnie jak w przypadku strony internetowej, intranet ma swój zespół, który stworzył to narzędzie i stale je rozwija i koordynuje wykorzystanie przez poszczególne jednostki organizacyjne MUW. Intranet Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego został wysoko oceniony przez ekspertów IT i zakwalifikowany do finału konkursu na najlepszy intranet w Polsce – czekamy na rozstrzygnięcie.

Opracowano także *Zasady Efektywnej Komunikacji*, określające obowiązki komunikacyjne na wszystkich szczeblach urzędniczych, które mają pomóc w sprawnym i skutecznym, dwukierunkowym przepływie bieżących informacji, pojawiających się w trakcie pracy. Najskuteczniejsza jest bowiem w organizacji komunikacja bezpośrednia, a zwłaszcza system regularnych spotkań i kaskadowania informacji. Co tydzień odbywa się spotkanie kierownictwa urzędu, raz w miesiącu spotykają się wszyscy dyrektorzy wydziałów, raz na kwartał odbywa się kolegium wojewody – spotkanie szefów wszystkich służb i jednostek podległych wojewodzie. Dyrektorzy i kierownicy przeszli szkolenia w dziedzinie komunikacji i rozliczani są z obowiązku organizowania regularnych spotkań z pracownikami sobie podległych jednostek.

Szczególnie ważnym wydarzeniem w MUW jest doroczny dzień służby cywilnej, kiedy wojewoda i dyrektor generalny spotykają się z wyróżniającymi pracownikami i kiedy przyznawane są nagrody specjalne za osiągnięcia zespołowe lub indywidualne. Ponadto wojewoda i dyrektor generalny w ubiegłych czterech latach odbyli po dwa cykle spotkań ze wszystkimi pracownikami urzędu w Warszawie i w delegaturach terenowych.

1.4.3. Uczestniczymy w życiu społecznym regionu i stolicy

Elementem nowej, proklienckiej, otwartej kultury organizacyjnej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, jest otwarcie na wydarzenia w otoczeniu i udostępnianie naszej przestrzeni różnego rodzaju inicjatywom artystycznym, społecznym i obywatelskim.

Sam w sobie, kompleks budynków rządowych przy placu Bankowym jest atrakcją – jednym z ciekawszych założeń architektonicznych stolicy, wpisanym do rejestru zabytków, które współtworzy wizerunek stolicy Polski. Dbamy o jego należyte wyeksponowanie i prezentację – to z inicjatywy wojewody co roku od 2008 r., wspólnie z prezydentem Warszawy, szeroko otwieramy drzwi dla zwiedzających w **Noc Muzeów**. To z naszej inicjatywy powstał w 2011 r. przygotowany przez Stołecznego Konserwatora Zabytków **folder informujący o historii budynków zaprojektowanych przez Antonia Corazziego** i objaśniający znaczenie poszczególnych elementów ich architektonicznego wystroju. Dbamy o upamiętnienie w naszym urzędzie **Juliusza Słowackiego**, składając kwiaty pod jego pomnikiem na placu Bankowym i pod tablicą w budynku MUW, gdzie pracował. W październiku, wspólnie z ASP, umieścimy w naszym obiekcie także tablicę innego znakomitego Polaka, który tu pracował – **Kazimierza Michałowskiego**.

Położenie naszego budynku w centrum miasta przy placu Bankowym, na skrzyżowaniu głównych arterii komunikacyjnych, stwarza niepowtarzalne możliwości wykorzystania ekspozycyjnego arkad naszego obiektu. Również wewnętrzna przestrzeń naszego budynku jest miejscem stałych ekspozycji. Począwszy od 2008 roku stale udostępniamy tę przestrzeń wystawienniczą na różne prezentacje – gościły w naszych arkadach wystawy przygotowane przez instytucje kultury i sztuki (stroje operowe Teatru Wielkiego, wystawy sztuki niepełnosprawnych, galerie fotografii, plakatów, reprodukcje malarstwa), prezentujące Mazowsze i jego kulturę (Wisła i jej przyroda, sztuka kurpiowska, prace konserwatorskie w kościele w Brochowie), prezentacje ambasad („Czeskie naj” – z okazji czeskiej prezydencji w UE, Sankt Petersburg, Wyspy Galapagos prezentowane przez Ambasadę Ekwadoru, zabytki i krajobrazy Gruzji), wystawy promujące zdrowie i wiele innych. Podkreślenia wymaga stała współpraca z Mazowieckim Centrum Kultury i Sztuki, dzięki której dolny hol MUW zmienił się w niemal stałą galerię.

Sale i dziedziniec MUW są także miejscem wielu wydarzeń społecznych i spotkań. Ważne miejsce w działaniach wojewody zajmują dzieci. Dla nich co roku w Dzień Dziecka przygotowujemy różne atrakcje. W latach 2008-2010 była to „**Zmiana władz na Mazowszu**” - młodzi mieszkańcy mieli okazję zasiąść w fotelach wojewody, wicewojewody i dyrektorów wydziałów, i przez parę godzin pomagać im w pracy. Dla młodzieży było to niezapomniane przeżycie, a dla urzędników okazja, by przybliżyć „zastępcom” swoje kompetencje i poznać „młody” punkt widzenia. W 2011 r. zorganizowano z Komendą Stołeczną Policji festyn **Dzień Dziecka na Bankowym** w ramach programu Razem Bezpieczniej. W czterech „krainach” (również w kinie Muranów i przed Pałacem Mostowskich – siedzibą Komendy Stołecznej Policji), najmłodszy mieszkańcy stolicy i województwa mieli okazję nie tylko do zabawy, ale też do poznania bezpiecznych zachowań w różnych codziennych sytuacjach. Szesnaście instytucji publicznych przygotowało mnóstwo atrakcji, takich jak: nauka udzielania pierwszej pomocy, filmy edukacyjne, pojazdy służb mundurowych, robot pirotechniczny, techniki walki wręcz, tresura psów służbowych, egzaminy na kartę rowerową, quady, wspinaczka, gry, zabawy i konkursy. W 2008 r. wojewoda był współorganizatorem spotkania dzieci z **Misiem Ratownikiem**. W czasie festynu promującego projekt, którego celem jest zapobieganie urazom psychicznym u młodych ofiar wypadków, dzieci mogły spotkać się ze strażakami, policjantami i ratownikami medycznymi oraz zapoznać się ze sprzętem wykorzystywanym przez te służby w codziennej pracy. Rok 2011 to kolejne akcje na dziedzińcu – **Mazowiecki Dzień Wolontariatu** to koncerty, prezentacje multimedialne, stoiska organizacji pozarządowych i wiele innych atrakcji. Celem imprezy była promocja tej formy pracy oraz zwiększenie wiedzy mieszkańców Mazowsza o wolontariacie. **Honorowo na Bankowym** – akcja we współpracy z m.in. Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie. W specjalnym ambulansie mieszkańcy Warszawy oddali 32 litry krwi.

Przed Bożym Narodzeniem wojewoda co roku ogłasza **konkurs na kartkę świąteczną**, skierowany do wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych. Wyróżnione kartki wysyłane są wraz z życzeniami wojewody do najważniejszych osób w państwie, a zwycięska – rozsyłana jest drogą elektroniczną i zastępuje wcześniej kupowane i rozsyłane przez wojewodę i pracowników rządu kartki tradycyjne. Ta elektroniczna wysyłka pozwala na zaoszczędzenie środków na zakup kartek, kopert, znaczków – za te pieniądze co roku zwycięski dom dziecka nagradzany jest sprzętem komputerowym, a autor najlepszej pracy upominkiem.

Wojewoda jest także inicjatorem **spotkania „Jesteśmy Razem” w Treblince**, gdzie na miejscu ludobójstwa blisko miliona polskich Żydów zorganizował po raz pierwszy w 2010 r. spotkanie młodzieży polskiej i żydowskiej. Po zakończeniu wspólnych warsztatów, młodzież wraz z wójtami, burmistrzami i prezydentami miejscowości, z których pochodzili pomordowani w Treblince, zapalili symboliczne świece przy pomniku i przy kamieniach z nazwami poszczególnych miejscowości, a następnie w miejscu polskiego obozu pracy - dla upamiętnienia wszystkich ofiar. Spotkanie było zorganizowane przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Muzeum Historii Żydów Polskich i oddziału Muzeum Siedleckiego w Treblince oraz przy udziale samorządu i szkoły w Kosowie Lackim. W tym roku 25 października spotkanie wesprze dodatkowo Fundacja im. Kronenberga. Wojewoda wspiera także działania mające na celu ochronę odtwarzanych cmentarzy żydowskich. Szczególnie zaangażował się we współpracę z gminą Parysów, dzięki której odtwarzany jest symbolicznie dawny cmentarz a zbezczeszczone macewy mogą wrócić na swoje miejsce, a także w ochronę przed niszczeniem przez wandalów odtworzonego cmentarza w Łosicach.

1.5. W TROSCE O NAJSŁABSZYCH

Pomoc dla najuboższych, wykluczonych i poszkodowanych przez los organizowana jest zarówno przez samorządy, jak i rząd – w różnych zakresach. Wojewoda finansuje realizowane przez samorządy zadania z zakresu pomocy społecznej, rynku pracy, wybranych spraw dotyczących osób niepełnosprawnych oraz dofinansowuje niektóre ich zadania własne, jak też – w ramach otwartych konkursów - realizowane przez organizacje pozarządowe. Łącznie na politykę społeczną przekazano w latach 2008-2011 **6 mld 233 mln 234 tys zł**.

1.5.1. Domy pomocy społecznej zgodne ze standardami

98 na 99 domów pomocy społecznej prowadzonych przez samorządy, w ustawowym terminie - do końca 2010 r., **spełniło wymagane prawem standardy** świadczonych usług, m.in. dzięki regularnym kontrolom Wydziału Polityki Społecznej oraz środkom z budżetu państwa, przekazywanym przez wojewodę, czego potwierdzeniem jest wpisanie ich do oficjalnego rejestru wojewody (tylko jeden ma zezwolenie warunkowe). Na realizację w latach 2008–2010 programów naprawczych w tych placówkach wojewoda pozyskał z rezerwy celowej budżetu państwa 18,7 mln zł. Należy w tym miejscu podkreślić także duże zaangażowanie, w tym finansowe, samorządów powiatowych.

W województwie mazowieckim działało w grudniu 2007 r. około 130 prywatnych placówek opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi (spośród których tylko 16 było zarejestrowanych i spełniało wymogi ustawowe). To kilkakrotnie więcej, niż w pozostałych województwach. Celem wojewody jest pomoc lub przymuszenie do podnoszenia standardów opieki, umożliwiających spełnienie wymogów rejestracyjnych. Likwidacja jest stosowana jedynie wobec tych placówek, które nie podejmują żadnych starań w tym kierunku, łamią prawa podopiecznych i nie występują z wnioskiem o rejestrację (np. słynny dom „Betania” w Warszawie-Radości). Dlatego na 83 placówki w latach 2008-2011 nałożono kary finansowe, w stosunku do pozostałych działających bez zezwolenia wszczęto postępowania administracyjne w celu nakłonienia do rejestracji. Skierowano też 6 wniosków do sądu o ukaranie podmiotów prowadzących placówki bez zezwolenia. Oprócz stosowania sankcji, po przeprowadzeniu kontroli, podmioty prowadzące placówki otrzymują konkretne zalecenia poprawy standardów, po których spełnieniu mogłyby uzyskać wpis do rejestru. Dzięki tym działaniom w połowie 2011 r. w województwie były już **42 zarejestrowane prywatne domy opieki**, zaś kolejne 3 placówki w trakcie procedur rejestracji.

1.5.2. Pomoc starszym, niepełnosprawnym, dzieciom

Szpitaly Przyjazne Kombatantom. W województwie mazowieckim żyje ok. 40 tys. kombatantów, wdów po kombatantach oraz osób represjonowanych. Konstytucja gwarantuje im szczególny szacunek, lecz zapisy gwarantujące im ułatwiony dostęp do świadczeń lekarskich nie były respektowane. 11 lutego 2009 r. z inicjatywy wojewody Rada Kombatantów Województwa Mazowieckiego oraz dyrektorzy dziewięciu mazowieckich szpitali podpisali program Szpitaly Przyjazne Kombatantom. Zorganizowano również konkurs dla szpitali najlepiej realizujących świadczenia dla kombatantów, którego laureatami zostały ciechanowski Specjalistyczny Szpital Wojewódzki oraz plocki Wojewódzki Szpital

Zespolony. Efektem działania programu jest poprawa opieki zdrowotnej dla kombatantów, inwalidów wojennych i osób represjonowanych. Do programu przystąpiły kolejne szpitale i dziś uczestniczy w nim 21 szpitali z terenu całego województwa. Raz do roku wojewoda organizuje spotkanie wszystkich dyrektorów i pełnomocników ds. kombatantów ze wszystkich uczestniczących w programie placówek, którego celem jest wymiana doświadczeń i upowszechnianie dobrych wzorców.

Pomoc państwa w zakresie dożywiania. Liczba osób korzystających z darmowych posiłków oscylowała w latach 2007-2011 wokół 200 tys. osób rocznie, w tym od 115 do 140 tys. dzieci. W tym okresie utworzono dla nich 52 nowe stołówki i 32 punkty przygotowywania lub wydawania posiłków. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz upowszechnienie zdrowego stylu życia wśród rodzin o niskich dochodach to jeden z priorytetów programu realizowanego wspólnie z gminami. W ramach dofinansowania, w latach 2007-10, otrzymały one 169 mln 360 tys. zł za pośrednictwem budżetu wojewody.

W kierunku rodzinnych domów dziecka. Wzrost adopcji krajowych. Liczba tradycyjnych całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych (tzw. domów dziecka) w województwie wzrosła w ciągu czterech lat z 78 do 89. Otrzymały one przez ten czas 6 mln 639 tys. zł na poprawę standardu. W środowiskach lokalnych działa również ponad 240 placówek wsparcia dziennego. W ramach sprawowanego nadzoru wojewody nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania oraz przestrzegania praw wychowanków, szczególnie monitorowane są przypadki umieszczania wychowanków w szpitalach psychiatrycznych. Rodziny adopcyjne, jako najkorzystniejsza forma, najbardziej rozwijają się właśnie w Mazowieckiem. W 2010 r. 286 rodzin adopcyjnych przyjęło 326 dzieci z 13 funkcjonujących ośrodków adopcyjno - opiekuńczych. Dla porównania – w pozostałej części kraju rok wcześniej było to 279 dzieci. Od 2008 r. obserwowany jest nieznaczny spadek liczby dzieci objętych adopcjami zagranicznymi z 389 w 2008 r. do 323 w roku 2010.

Dzieci cudzoziemskie pozostające w Polsce bez opieki umieszczane są w specjalnie dostosowanej do ich potrzeb integracyjnych warszawskiej placówce, na co są przekazywane środki z budżetu wojewody. W latach 2008-2011 przekazano na ten cel 1 mln 662 tys. zł. Dodatkowo, kadra wychowawcza jest szkolona w zakresie identyfikacji małoletnich ofiar handlu ludźmi.

Sieć wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie. Na Mazowszu niezwykle efektywnie rozwija się sieć oparcia społecznego, której najistotniejszym elementem są środowiskowe domy samopomocy. W latach 2007-2010 przybyło ich 11, z 272 miejscami dziennego pobytu. Poprawiają funkcjonowanie osób chorych psychicznie oraz niepełnosprawnych intelektualnie w społeczeństwie. Wojewoda finansuje utrzymanie 1900 miejsc w 65 jednostkach. W ciągu czterech lat przekazano na ten cel 80 mln 965 tys. zł. Dbano o stałą poprawę jakości świadczonych usług poprzez zwiększenie nadzoru, systematyczne szkolenia kadry jednostek i finansowanie najważniejszych zgłaszanych potrzeb. W szczególny sposób zadbano o poprawę wykorzystania miejsc.

Przeciw uzależnieniom. Stop dopalaczom. W 2009 r. na wniosek wojewody służby przeprowadziły na początku roku kontrole sklepów z tzw. dopalaczami – środkami psychoaktywnymi, sprzedawanymi jako „produkty kolekcjonerskie”, z wykorzystaniem luk w prawie. W wyniku kontroli zamknięto trzy sklepy. W 2010 r. zaobserwowano rozkwit handlu dopalaczami - liczba sklepów wzrosła z ok. 20 do 126. Do szpitali zaczęły trafiać nastolatki z objawami zatrucia oraz uzależnienia. Na początku września inspekcje: farmaceutyczna, handlowa, sanitarno – epidemiologiczna, nadzór budowlany, straż pożarna oraz policja przeprowadziły 321 kontroli, w wyniku których wystawiono 24 mandaty. Wobec

niskiej skuteczności podejmowanych wcześniej działań, 2 października w wyniku polecenia premiera i na podstawie decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego, pod nadzorem wojewody przeprowadzono zmasowaną jednodniową akcję Sanepidu zabezpieczaną przez policję, w wyniku której zamknięto wszystkie punkty handlu dopalaczami w województwie mazowieckim i w całej Polsce. Dane policji wskazują na praktycznie całkowite wycofanie z obrotu tzw. dopalaczy, także z obrotu nielegalnego, przy czym nie wzrosła w konsekwencji skala nielegalnego obrotu narkotykami. Ponadto, dzięki 682 kontrolom lokali z automatami do gier, przeprowadzonych z pracownikami urzędów skarbowych, nałożono 1571 mandatów, a 16 podmiotów zadeklarowało **wycofanie z rynku ok. 360 automatów do gier**.

90 dzieci gruzińskich uchodźców wewnętrznych, na zaproszenie i koszt wojewody, spędziło w naszym regionie dwa tygodnie wakacji w październiku 2008 r. Celem akcji była pomoc małym ofiarom wojny w Gruzji - przywrócenie, choć na chwilę, namiastki normalności w życiu. Dzieci, w wieku 8-15 lat, miały zorganizowane zajęcia edukacyjne i sportowe, spotkania z polskimi rówieśnikami oraz Gruzynami mieszkającymi w Polsce. Zwiedziły m.in. Warszawę, Radom i Kraków. Samolot uostępnił MON, pobyt i opiekę, w tym psychologiczną, zorganizowały Caritas Diecezji Radomskiej i Stowarzyszenie „Parafiada”, we współpracy z urzędnikami wojewody.

1.5.3. Jakość opieki zdrowotnej, zmniejszanie kolejek w szpitalnych izbach przyjęć

Począwszy od 2008 r. wojewoda wzmocnił **nadzór nad zgodnością rejestru placówek medycznych ze stanem faktycznym**. Wyraża się to m.in. w stanowczym egzekwowaniu uzyskiwania zgody wojewody na czasowe zaprzestanie działalności przez placówkę, bądź jej oddział, nawet w przypadku krótkich przestojów związanych z koniecznością dezynfekcji bądź konserwacji sprzętu. Doprowadziło to do ukrócenia niekontrolowanego przesadnego zamykania oddziałów szpitalnych po byle pretekstem. Problem dotyczył **zwłaszcza oddziałów położniczych** w czasie wakacji, co było zagrożeniem dla rodzących kobiet. Głośne było także wykreślenie przez wojewodę w 2008 r. z rejestru dwóch oddziałów szpitala w Radomiu, które zaprzestały opieki nad pacjentami w wyniku strajku lekarzy. Decyzja wojewody przyczyniła się do ograniczenia takiej formy protestu, w której człowiek chory staje się zakładnikiem sporu między pracownikami a pracodawcą. Obecnie szpitale z dużym wyprzedzeniem zgłaszają wojewodzie potrzebę zamknięcia oddziału i jeśli we wskazanym przez nie czasie jest ryzyko ograniczenia dostępności określonych świadczeń w danym rejonie, muszą zmienić plany. Wydział Zdrowia MUW koordynuje i monitoruje zamykanie oddziałów szpitalnych, a zrobienie tego bez zgody wojewody może skutkować wstrzymaniem kontraktowania (czyli finansowania) szpitalowi danej usługi przez NFZ na czas zamknięcia.

Dzieci i młodzież – lepszy dostęp do usług medycznych. Od lipca 2010 r. – dzięki uzgodnieniu wojewody ze szpitalami – z „dorosłych” oddziałów urazowo-ortopedycznych korzysta również młodzież od 15 r.ż. Rozwiązało to w dużym stopniu problem dostępności do nielicznych oddziałów pediatrycznych. Ze względu na brak specjalistów w szpitalach nie udało się natomiast, mimo wielu starań wojewódzkiego konsultanta ds. okulistyki, wspieranego przez wojewodę, trwale rozwiązać problemu dostępności okulistyki dziecięcej w godzinach nocnych i dni wolne od pracy.

Likwidacja tzw. „ostrych dyżurów”, która decyzją wojewody nastąpiła w I kw. 2010 r. doprowadziła do szybkiej poprawy sytuacji, zwłaszcza w szpitalach przyjmujących pacjentów z urazami ortopedycznymi. Jeszcze zimą 2009/2010 pacjenci ze złamaną nogą czy innymi urazami czekali w stolicy w kilku, a czasem kilkunastogodzinnych kolejkach w izbach przyjęć. Tzw. ostre dyżury ograniczały dostępność do usług medycznych i były sprzeczne z treścią kontraktów zawieranych przez szpitale z NFZ. To skutek nieformalnej umowy między szpitalami, ustalającymi grafik ostrych dyżurów – każdego dnia tylko jeden szpital przyjmował pacjentów w trybie nagłym. W wyniku decyzji wojewody karetki przestały wozić pacjentów urazowych przez całe miasto i były kierowane do najbliższej placówki świadczącej dany rodzaj usług. W rezultacie radykalnie skróciły się kolejki, ale skróceniu uległ także czas dowozu pacjenta do szpitala w przypadku nagłych wypadków. W związku z silnym oporem środowiska lekarskiego, decyzja wojewody o likwidacji systemu ostrych dyżurów podjęta była po cyklu spotkań z dyrektorami, ordynatorami i organami założycielskimi szpitali posiadających oddziały urazowo-ortopedyczne, przy wsparciu mazowieckiego oddziału NFZ. Przejściowo, w styczniu 2010 r. wojewoda wprowadził zasadę dwóch dyżurujących szpitali dziennie, a od lutego pacjenci są przyjmowani w najbliższej izbie przyjęć. Cała operacja, mimo obaw, odbyła się to bez większych problemów, a najwięcej skorzystali na tym pacjenci. Obecnie, w całym województwie, pacjenci z urazami narządu ruchu mają możliwość, zgodnie z obowiązującym prawem, uzyskania świadczenia zdrowotnego w każdym dniu tygodnia, w możliwie najkrótszym czasie, w zakładzie opieki zdrowotnej najbliższym miejsca zdarzenia. Ostre dyżury funkcjonują obecnie jedynie na oddziałach laryngologicznych, gdzie barierą ich likwidacji jest brak personelu, jednak nie powodują one powstawania kolejek na izbach przyjęć, a nagłe przypadki, wymagające natychmiastowej interwencji, należą w tej grupie usług do rzadkości.

1.5.4. Promocja zdrowia

Partnerstwo dla Transplantacji. Od 2006 r. spadła w Polsce drastycznie liczba przeszczepów, w niektórych regionach nawet o ponad 40%. Na Mazowszu w 2009 r. przypadało 9 dawców na 1 mln mieszkańców, podczas gdy np. w województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten wynosił 35 osób na każdy milion. Zwiększeniu liczby przeszczepów służy program *Partnerstwo dla Transplantacji*, realizowany przez Polską Unię Medycyny Transplantacyjnej. Wojewoda doprowadził do podpisania listu intencyjnego w tej sprawie przez przedstawicieli wszystkich 7 organów założycielskich mazowieckich szpitali. W ramach programu zorganizowano spotkanie z dyrektorami szpitali, ordynatorami oddziałów anestezjologii i intensywnej terapii oraz szpitalnymi kapelanami, aby propagować wśród nich tę metodę leczenia oraz zachęcić dyrekcje szpitali do tworzenia stanowisk koordynatorów transplantacyjnych oraz zaktywizowania lekarzy. Zorganizowano także cykl spotkań wojewódzkiego koordynatora programu z nauczycielami, aby ich zachęcić do odpowiedniego podejmowania tematu transplantacji w szkołach ponadgimnazjalnych.

Programy profilaktyczne. Mazowieckie Centrum Zdrowia Publicznego¹ było pomysłodawcą i koordynatorem Kampanii **"RyzyKOchania"**, w którą włączono m.in. urząd marszałkowski i urzędy miast Warszawy i Płocka. Celem kampanii było podniesienie świadomości społecznej, że zagrożenie HIV dotyczy każdego. Promując odpowiedzialny tryb życia, uświadamiano możliwe skutki ryzykownych zachowań seksualnych.

¹ Od 1.01.2011 r. funkcjonuje jako Wydział Zdrowia MUW.

Akcja, skierowana do osób w wieku 18-29 lat, szerzyła wiedzę na temat dróg zakażeń HIV, propagowała robienie testów. Kampania obita się szerokim echem zwłaszcza w stołecznej społeczności, dzięki: współpracy z mediami, punktowi informacyjno-edukacyjnemu w trakcie Juwenaliów w Warszawie i Mławie '08 i '09, happeningowi z udziałem 70 osób i około 200 obserwatorów, konkursom na projekt koszulki i krótkich form filmowych „Sztuka przeciw HIV” oraz warsztatom prowadzonym przez psychologów i edukatorów seksualnych

Konkurs „**Zdrowie pięknem kobiety**” zorganizowany został w 2009 r. wspólnie z Centrum Onkologii w ramach Populacyjnego Programu Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy. Jego celem było zachęcenie kobiet do wykonywania regularnych badań cytologicznych. Skierowany był do mieszkanek Mazowsza w wieku 25-59 lat, które nie korzystały z badania cytologicznego w ciągu 3 ostatnich lat. Odbyły się 2 edycje konkursu. W spotkaniach edukacyjnych organizowanych w ciągu 2 lat uczestniczyło około 2050 kobiet, u większości kobiet wykonano badania.

W 2009 r. województwo mazowieckie, jako drugie w Polsce, powołało Wojewódzki Zespół ds. Realizacji Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Poprawa opieki okołoporodowej nad matką i dzieckiem. Wojewoda kontynuował zainicjowany przez poprzednika program - koordynowany przez Mazowieckie Centrum Zdrowia Publicznego zespół przeprowadził audyt opieki okołoporodowej w oddziałach neonatologicznych, położniczo - ginekologicznych i pediatrycznych województwa. W wyniku analiz zdefiniowano w 2008 r. obszary do poprawy oraz propozycje konkretnych usprawnień – zawarte w raporcie, przekazanym podmiotom odpowiedzialnym za funkcjonowanie ochrony zdrowia, w tym organom założycielskim szpitali. Efektem działań było **zwiększenie liczby inkubatorów** na oddziałach intensywnej terapii noworodków (z 489 w 2007 r. do 562 w 2010 r.), dofinansowanie niezbędnych remontów oraz wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną, zwiększenie liczby miejsc rezydenckich i akredytacyjnych, w Szpitalu Bielańskim w Warszawie zwiększono liczbę łóżek pediatrycznych - w tym o 3 stanowiska obserwacyjno-ratunkowe, rozpoczęto **rozbudowę szpitali ginekologiczno-położniczych** w Warszawie przy ul. Madalińskiego i Św. Zofii. Wojewoda wprowadził koordynację czasowego zamykania oddziałów w szpitalach, a NFZ uelastyczył funkcjonowanie nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej i pielęgniarskiej.

Priorytet II. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA W ZGODZIE ZE ŚRODOWISKIEM

Najważniejszym priorytetem powołanego jesienią 2007 r. pod kierownictwem premiera Donalda Tuska nowego rządu, było jak najszybsze rozpoczęcie w Polsce inwestycji na drogach krajowych, w tym przede wszystkim budowa nowoczesnych autostrad, dróg ekspresowych i obwodnic, z wykorzystaniem środków unijnych nowej perspektywy finansowej na lata 2007-2013. Po poprzednikach pozostał, przygotowywany przed kampanią wyborczą, wyjątkowo rozbudowany program budowy dróg krajowych i autostrad, nieoszacowany pod względem finansowym i przeszacowany pod względem możliwości realizacyjnych oraz niemal całkowity brak gotowych do realizacji projektów, niedostosowane do unijnych dyrektyw środowiskowych prawo i konflikty, których symbolem była rozpalająca antagonistów do białości budowa obwodnicy Augustowa w poprzek doliny Rospudy. Zatem, zanim mógł nastąpić skokowy rozwój inwestycji, należało uporządkować kwestie prawno-środowiskowe, w tym dokończyć wyznaczenie obszarów Natura 2000.

Tematyka przygotowania nowych inwestycji drogowych była głównym tematem comiesięcznych konwentów wojewodów, w ekspresowym tempie przygotowano niezbędne ustawy, dostosowujące prawo krajowe do dyrektyw środowiskowych Unii Europejskiej oraz przyspieszające procedurę uzyskiwania niezbędnych do rozpoczęcia budowy decyzji (tzw. specustawa drogowa), zaś po ich uchwaleniu wdrożono nowy system przygotowania decyzji środowiskowych i zgód na realizację inwestycji (tzw. ZRID) oraz przeprowadzono zmiany instytucjonalne, powołując Generalną i Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska.

Równie ważnym i palącym wyzwaniem było przygotowanie w Polsce mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Warszawa, stolica Polski i województwa mazowieckiego, wraz z otoczeniem, stać się miała największym w Polsce i jednym z największych na świecie placów budowy o niespotykanej w przeszłości skali przedsięwzięć inwestycyjnych. Rząd, świadom, że tak wielki program dużych inwestycji nie sprawi, iż społeczne odczucie poprawy jakości życia wzrośnie, jeżeli samorządy nie dostaną wsparcia w poprawie infrastruktury lokalnej, bliskiej ludziom. Dlatego stworzył adresowane do gmin i powiatów programy, z programem budowy boisk wielofunkcyjnych ORLIK 2012 oraz Narodowym Programem Przebudowy Dróg Lokalnych na czele.

Nic dziwnego zatem, że drugim, spośród czterech głównych priorytetów wojewody mazowieckiego w latach 2008-2011, było odblokowanie procesów inwestycyjnych i umożliwienie tworzenia nowoczesnej infrastruktury w zgodzie z potrzebami ochrony środowiska. W ramach procedur przygotowania inwestycji, służby wojewody wydały w latach 2008-2011 blisko 150 tys. jednostkowych decyzji środowiskowych (do połowy 2009), lokalizacyjnych, pozwoleń na budowę, zgód na realizację inwestycji, decyzji wywłaszczeniowych, egzekucyjnych, decyzji o dopuszczeniu do użytkowania zakończonych inwestycji – przy czym ich liczba rosła w postępie niemal geometrycznym z roku na rok. W listopadzie 2007 r. w województwie mazowieckim było 42,3 km dróg ekspresowych, w tym 3 nowoczesne obwodnice. Nie było autostrad. W grudniu 2011 mamy 165,8 km dróg ekspresowych, w tym 11 obwodnic. W budowie znajduje się 64,9 km dróg ekspresowych, w tym 5 obwodnic a także – na zaawansowanym etapie – dwa odcinki autostrady A2 o łącznej długości 66 km. Równocześnie, powstają największe w historii Warszawy inwestycje związane z EURO 2012, takie jak budowa Stadionu Narodowego, czy drugiej linii metra, a także trwa gruntowna przebudowa połowy linii kolejowych, łączących Warszawę z resztą kraju.

Choć w latach 2008-2011 zbudowano w województwie mazowieckim więcej nowoczesnych dróg, niż w całym wcześniejszym dwudziestolecu, jednak nie udało się zrealizować bądź przygotować do realizacji około jednej trzeciej planowanych w 2007 r. przedsięwzięć, w tym kluczowych wylotówek z Warszawy oraz jej południowej i wschodniej obwodnicy.

2.1. IMPLEMENTACJA DYREKTYW ŚRODOWISKOWYCH

2.1.1. Zagwarantowanie udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji środowiskowych

Jedną z najpoważniejszych barier, utrudniających w latach 2006-2007 szybkie rozpoczęcie budowy dróg ekspresowych i autostrad, był brak implementacji do systemu prawa polskiego unijnych dyrektyw środowiskowych, w szczególności procedury dwuetapowego postępowania środowiskowego z udziałem społeczeństwa oraz niewyznaczenie obszarów Natura 2000. Te zaniedbania blokowały możliwość wykorzystania na inwestycje liniowe środków europejskiej polityki spójności. Próby obejścia tego problemu poprzez finansowanie spornych projektów ze środków krajowych prowadziły – w wyniku wadliwości procedur – do narastania konfliktów, które nie dość, że przegrywaliśmy dopiero na poziomie odwołań do instytucji wspólnotowych, to jeszcze zakłócały naszą współpracę z instytucjami UE, odpowiedzialnymi za politykę rozwoju regionalnego i ochronę środowiska (przebieg obwodnicy Augustowa przez Dolinę Rospudy).

Dlatego wojewoda mazowiecki, chcąc uniknąć podobnych zagrożeń i w trosce o środowisko, od początku urzędowania w grudniu 2007 r., przyjął jako zasadę **organizowanie szerokich i otwartych konsultacji poprzedzających wydanie decyzji środowiskowych**. Tym bardziej, że wiele z nich, zwłaszcza lokalizowanych w obszarze podmiejskim Warszawy, antagonizowało różne środowiska, walczące pod hasłami ekologicznymi najczęściej o jak najdalszy od siebie przebieg. Do najpoważniejszych sporów dochodziło w związku z przebiegiem wylotówki S-7 na północ, wylotówki S-8 w kierunku północno-wschodnim, tzw. trasy Salomea-Wolica wyprowadzającej na południe i południowy zachód trasę S-8 oraz – poza obszarem metropolitalnym Warszawy. W każdym z wyżej wymienionych przypadków, oprócz formalnej rozprawy administracyjnej, wydanie decyzji środowiskowej poprzedziło przeprowadzenie wielu spotkań informacyjno - konsultacyjnych, zarówno organizowanych przez inwestora, jak i z inicjatywy lokalnych samorządów oraz poszczególnych zantagonizowanych grup mieszkańców. Przygotowywano dodatkowe prezentacje, materiały informacyjne, a w Szydłowcu przeprowadzono badanie opinii publicznej. Decyzja o przebiegu północnego wyloty trasy S-8 poprzedzona została wydaniem opinii przez Krajową Komisję Ocen Oddziaływania na Środowisko i Państwową Radę Ochrony Przyrody.

Wojewoda mazowiecki, jako organ ochrony środowiska, wydał przez niecały rok, do 15 listopada 2008 r., ponad 40 decyzji środowiskowych dla inwestycji infrastrukturalnych, znacznie więcej, niż jego trzech poprzednicy przez dwa lata. Dotyczyły one m.in. obwodnicy Radomia, drogi S-7 od obwodnicy Radomia do granicy województwa, trasy S-8 na odcinku Salomea – Wolica oraz węzła w Radziejowicach, północnego wylotu trasy S-7 z Warszawy i wylotu trasy S-8 do obwodnicy Radzymina. W związku z nową ustawą środowiskową (*o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*) z 3 października 2008 r., kompetencje wojewody w tym zakresie przeszły w listopadzie 2008 r. do nowoutworzonego organu - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

2.1.2. Dwuetapowe postępowanie środowiskowe

Zanim w listopadzie 2008 r. weszły w życie nowe przepisy, dostosowujące ustawodawstwa krajowe do unijnych dyrektyw środowiskowych, przewidujące drugi etap postępowania środowiskowego z udziałem społeczeństwa przed wydaniem zgody na realizację inwestycji, wojewoda wydawał decyzje lokalizacyjne i pozwolenia na budowę w oparciu o wcześniej obowiązujące ustawy. Niezgodność tych ustaw z normami unijnymi powodowała podwójne ryzyko: utraty dofinansowania z programów unijnych oraz przegrania postępowań odwoławczych na etapie ich rozpatrywania w instytucjach Unii Europejskiej. To zagrożenie powodowało, że od wiosny 2008 r. minister rozwoju regionalnego rekomendował wojewodom wstrzymanie wydawania decyzji w oparciu o stare przepisy do czasu przewidywanego na jesień wejścia nowych ustaw środowiskowych. Jednak takie postępowanie opóźniłoby o rok realizację kilku ważnych inwestycji, zwłaszcza obwodnic Mszczonowa i Żyrardowa. Dlatego wojewoda mazowiecki podjął ryzyko wydania pozwoleń na budowę bezpośrednio w oparciu o przepisy unijne i zgodnie z jeszcze nieprzyjętym przez parlament projektem przepisów regulujących tryb dwuetapowego postępowania środowiskowego. **Pozwolenie na budowę obwodnicy Mszczonowa było pierwszą w Polsce, pionierską decyzją wydaną w zgodzie z normami unijnymi**, poprzedzoną drugim etapem postępowania środowiskowego z udziałem społeczeństwa, w tym rozprawą administracyjną, która odbyła się na miejscu inwestycji z udziałem wojewody i licznych mieszkańców Mszczonowa.

Organizowanie rozpraw administracyjnych w miejscu realizacji inwestycji, z szerokim udziałem społeczeństwa i osobistym uczestnictwem wojewody bądź wicewojewody, stało się stałą praktyką poprzedzającą wydawanie zgód na realizację inwestycji. Stałą praktyką jest też udział wojewody w rozprawach administracyjnych organizowanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, poprzedzających decyzje środowiskowe dla kluczowych inwestycji drogowych.

Wcześniej rozpoczynane konsultacje społeczne przed wydaniem decyzji środowiskowych i zgód na realizację inwestycji wielokrotnie doprowadzały do wprowadzenia cennych zmian do koncepcji bądź projektu, pozwalały na wcześniejsze poznanie miejsca potencjalnych konfliktów przyrodniczych i społecznych (które mogły mieć wpływ na termin realizacji inwestycji), a także minimalizowały ryzyko przegrania ewentualnych postępowań odwoławczych lub sądowych.

2.1.3. Wyznaczenie obszarów Natura 2000

Drugą barierą, powodującą zagrożenie dla inwestycji liniowych, było do roku 2009 niewyznaczenie obszarów ochrony siedliskowej - sieci Natura 2000. Obok wyznaczonych tzw. obszarów ptasich, istniała lista obszarów projektowanych i czekająca na weryfikację - tzw. *shadow list*, stworzona przez organizacje pozarządowe i instytucje naukowe. Brak tej weryfikacji uniemożliwiał na tych obszarach bądź w ich sąsiedztwie wydanie jakiegokolwiek obciążonej ryzykiem uchylenia decyzji środowiskowej i pozwolenia na budowę, ze względu na unijną zasadę ostrożności, mówiącą, że nie można orzekać o wpływie na środowisko, kiedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że ma ono szczególnie cenne zasoby, jednak nie zostały one rozpoznane. Dlatego priorytetowe stało się dla wojewody mazowieckiego zweryfikowanie *shadow list* przez powołany w 2008 r. zespół specjalistyczny, na którego czele stanęła Aleksandra Atłowska, późniejszy Regionalny Dyrektor Środowiska. W 2008 r. Wojewódzki

Zespół Specjalistyczny powołany przez wojewodę, zweryfikował w terenie cenne przyrodniczo obszary, w tym 23 z *shadow list*. Ponadto, zidentyfikował dodatkowych 14 obszarów i po zakończeniu weryfikacji przekazał na początku 2009 roku za pośrednictwem ministra środowiska do Komisji Europejskiej **wniosek o zatwierdzenie 34 obszarów siedliskowych Natura 2000**. Największymi są: Puszcza Kozienicka, Ostoja Nadliwiecka, Zachodniokurpiowskie Bory Sasankowe i Dolina Świdra. Łącznie obszary ptasie i siedliskowe systemu Natura 2000 **zajmują ok. 12 proc. powierzchni województwa mazowieckiego**.

Aby zwiększyć świadomość samorządów odnośnie obowiązków wynikających z ustanowienia nowej formy ochrony przyrody, a także rozwiać ich obawy, temat ten był jednym z pierwszych poruszanych na objazdowych spotkaniach wojewody z wójtami, burmistrzami, prezydentami, starostami i przewodniczącymi rad. Wojewoda wraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody wskazywał, jak można godzić ochronę obszarów Natura 2000 z rozwojem gmin.

2.1.4. Utworzenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – 2009

Od 15 listopada 2008 roku rozpoczęła działalność nowa instytucja – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie (podległa Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), której wojewoda przekazał kompetencje w dziedzinie ochrony środowiska, w tym sprawy ochrony przyrody, wyznaczania obszarów Natura 2000, a przede wszystkim sprawy z zakresu ocen oddziaływania na środowisko, postępowań środowiskowych, wydawania decyzji i uzgodnień środowiskowych. Nowa instytucja **powstała w oparciu o zespół pracowników Wydziału Środowiska Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**. Wojewoda przekazał jej lokal przy ulicy Sienkiewicza w Warszawie oraz sprzęt i wyposażenie. Nowa instytucja przejęła sprawy w toku.

Mimo, iż nie podlega ona wojewodzie i nie jest częścią administracji zespolonej, wojewoda i urząd wojewódzki ściśle współpracują z RDOŚ. Szczególnie ważnym obszarem współpracy jest wydawanie przez wojewodę zgód na realizację inwestycji, dla których RDOŚ jest instytucją uzgadniającą, która prowadzi drugi etap postępowania środowiskowego. Elementem tego postępowania są konsultacje społeczne z udziałem wojewody. Wojewoda mazowiecki jest także członkiem Wojewódzkiej Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko.

2.2. DROGI, KOLEJE I LOTNISKA

2.2.1. Najważniejsze inwestycje drogowe (obwodnice, drogi ekspresowe, autostrady)

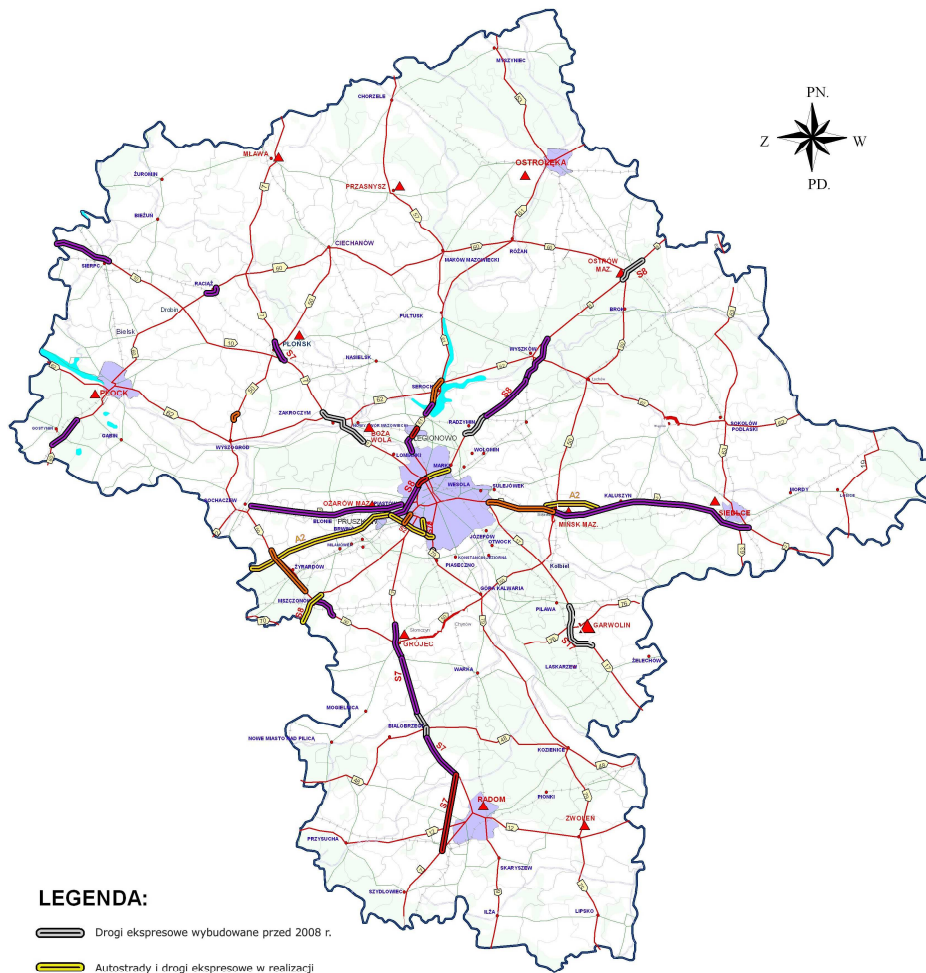
Przygotowanie w planowanych terminach budowy dróg ekspresowych, autostrad i obwodnic wymagało wydania przez wojewodę i jego urząd setek decyzji środowiskowych, lokalizacyjnych, a następnie pozwoleń na budowę lub zezwoleń na realizację inwestycji, a następnie wymagało sprawnego przygotowania i zrealizowania ponad 100 tys. częściowych postępowań administracyjnych (wyznaczenie działek, ich wykup, postępowania uzgadniające, procedury odwoławcze itp.). W celu płynnego przeprowadzania tego procesu, w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim od początku 2008 roku, powołano specjalny zespół, który koordynował całość procesów decyzyjnych. Od czterech lat, w każdy drugi wtorek miesiąca, z udziałem wojewody bądź wicewojewody odbywa się spotkanie zespołu, w którego skład wchodzi szefowie

Mazowieckiego Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego a także wydziałów MUW (Infrastruktury i Środowiska oraz Skarbu Państwa i Nieruchomości i Biura Wojewody). Wykonanie ustaleń zespołu pomiędzy spotkaniami monitoruje Biuro Wojewody. Ta współpraca do **niezbędnego minimum skraca czas prowadzonej procedury administracyjnej**, pozwalając równocześnie na bieżąco rozwiązywać pojawiające się problemy. Na spotkania Zespołu, w miarę potrzeb, dopraszani bywają także Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego oraz przedstawiciele Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich i Zarządu Miejskich Inwestycji Drogowych m.st. Warszawy.

Zmiana przepisów prawa, pozwalająca na przekazanie inwestorowi gruntu pod inwestycję drogową przed rozstrzygnięciem często wieloletniego sporu o jej przejęcie i wycenę, przyspieszyła realizację wielu inwestycji, zwłaszcza w gęsto zaludnionym obszarze metropolitalnym Warszawy. Dzięki **sprawnie i skutecznie prowadzonym postępowaniom egzekucyjnym** odblokowano wiele opóźnionych w latach poprzednich inwestycji. Nieskuteczność w pozyskaniu nieruchomości autokomisu Bogdan Car, czy posesji blokującej poszerzenie ul. Powstańców Śląskich w Warszawie była przez lata symbolem nieudolności w realizacji procesów inwestycyjnych. W obu przypadkach i w dziesiątkach innych inwestycji odblokowano, nie łamiąc przy tym prawa właścicieli nieruchomości do godziwego odszkodowania.

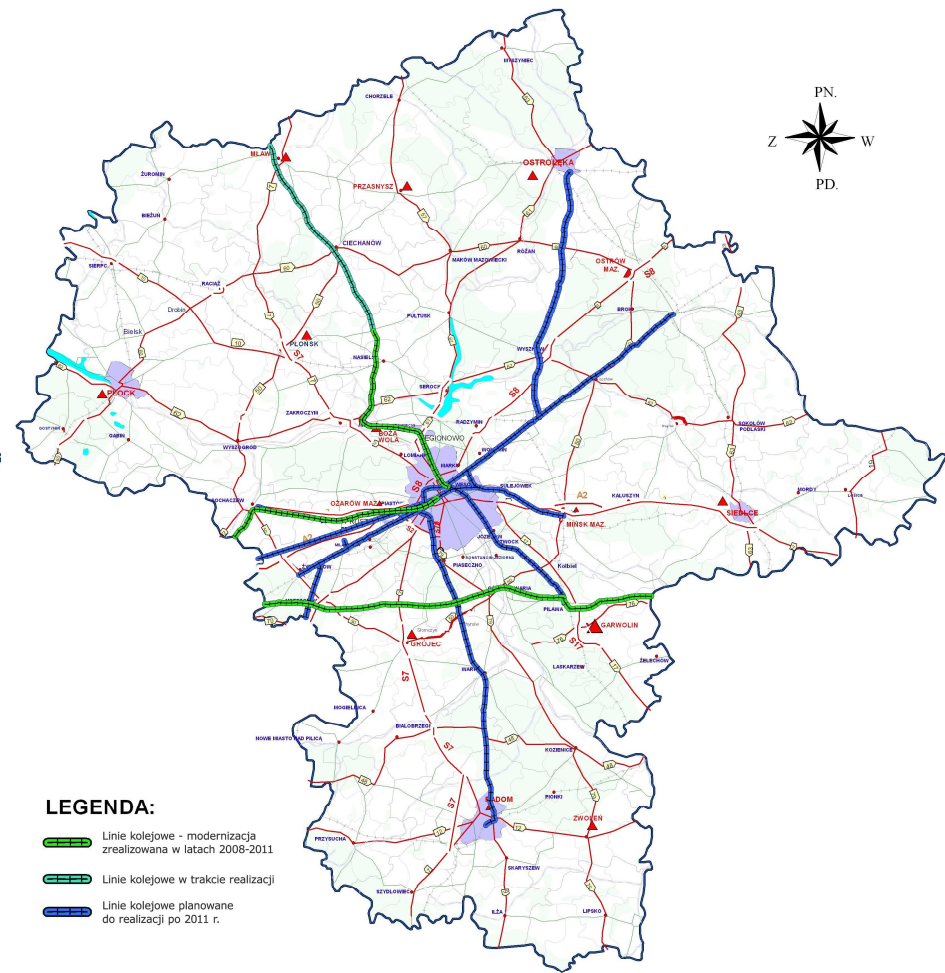
- W listopadzie 2007 r. w województwie mazowieckim istniało 42,3 km dróg ekspresowych, w tym 3 nowoczesne obwodnice. W budowie było 42,6 km dróg ekspresowych.
- W grudniu 2011 r. w województwie mazowieckim istnieje 165,8 km dróg ekspresowych, w tym 11 obwodnic. W budowie znajduje się 64,9 km dróg ekspresowych, 66 km autostrad, w tym 5 obwodnic.

Szczególnie dużą wagę przywiązywaliśmy o budowy obwodnic, w których przygotowanie wojewoda angażował się szczególnie. To osobiste zaangażowanie pozwoliło znacząco przyspieszyć przygotowanie do realizacji obwodnic Żyrardowa, Mszczonowa i Serocka, autostradowej obwodnicy Mińska Mazowieckiego oraz przejścia drogi krajowej 61 przez Legionowo. Nie udało się natomiast przyspieszyć przygotowania do realizacji południowej i wschodniej obwodnicy Warszawy, drogi Salomea-Wolica będącej obwodnicą Janek, obwodnicy Marek i obwodnicy Iłży. Wojewoda aktywnie wspiera także starania o włączenie do rządowego programu budowy dróg krajowych i autostrad obwodnicy Ostrołęki.

LEGENDA:

- Drogi ekspresowe wybudowane przed 2008 r.
- Autostrady i drogi ekspresowe w realizacji
- Pozostałe inwestycje w trakcie realizacji
- Inwestycje planowane do realizacji w latach 2011-2015
- Inwestycje zrealizowane w latach 2008-2011

LEGENDA:

- Linie kolejowe - modernizacja zrealizowana w latach 2008-2011
- Linie kolejowe w trakcie realizacji
- Linie kolejowe planowane do realizacji po 2011 r.

2.2.2. Inwestycje kolejowe, lotniska, i inne obiekty infrastruktury transportowej

W latach 2008-2011 wzrosła znacząco liczba realizowanych w województwie mazowieckim inwestycji modernizacyjnych na głównych szlakach kolejowych, szczególnie na trasach rozchodzących się promieniście z Warszawy. W latach 2007 – 2011 w tym zakresie, na wniosek PKP Polskich Linii Kolejowych, w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim wydano ok. 650 rozstrzygnięć administracyjnych (decyzji lokalizacyjnych, pozwoleń na budowę) dla obiektów inżynierskich – wiaduktów i mostów, węzłów, stacji i przystanków – umożliwiających inwestorowi rozpoczęcie prac budowlanych. Do najważniejszych należą linie:

- Poznań – Warszawa – Terespol,
- Warszawa – Gdynia,
- Warszawa Zachodnia - Łódź,
- Warszawa – Radom wraz z łącznikiem do Lotniska Chopina,
- linia średnicowa w Warszawie w układzie dalekobieżnym i podmiejskim,
- Warszawski Węzeł Kolejowy – stacje: Warszawa Gdańska, Warszawa Wschodnia, Warszawa Stadion.

Wojewoda zaangażował się także w doprowadzenie do porozumienia pomiędzy PKP PLK S.A i Energa SA, którego celem jest planowana modernizacja linii kolejowej nr 29 do Ostrołęki, niezbędna ze względu na realizację w Ostrołęce największej w Polsce inwestycji energetycznej – budowy nowego bloku w elektrowni, o mocy 1000 MW.

W latach 2007-2011 wojewoda mazowiecki wydał ok. 40 decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń na budowę dla lotnisk publicznych. Najważniejszymi były decyzja lokalizacyjna i pozwolenie na budowę portu lotniczego w **Modlinie** (w tym radiolatarni DVOR/DME). Wcześniej wojewoda, jeszcze jako organ ochrony środowiska, zakończył w 2008 r. wieloletnie postępowanie, wydając uzgodnienie do decyzji środowiskowej, którą wydał dzięki temu prezydent Nowego Dworu. Decyzje te obroniły się w drugiej instancji oraz w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym, gdyż były kwestionowane przez organizacje ekologiczne. Na potrzeby lotniska w Modlinie, wojewoda, jako reprezentant Skarbu Państwa, przekazał dodatkowo samorządowi województwa ponad 276 ha terenu byłego lotniska wojskowego.

Liczne decyzje wydano także na potrzeby rozwoju **Lotniska Chopina w Warszawie**, co umożliwiło dopuszczenie do użytkowania nowego Terminala nr 2 w 2008 r., przebudowę drogi startowej nr 1, budowę łącznika między stacją kolejową a Terminalem nr 1, systemu radionawigacyjnego ILS/DME RWY11 do obsługi ruchu lotniczego, budowę pirsu centralnego, posterunku kontroli bezpieczeństwa oraz lotniska dla helikopterów i wiatrakowców wraz z infrastrukturą.

Koszty utrzymania przejścia granicznego Warszawa – Okęcie na Lotnisku Chopina, pokrywane z budżetu wojewody, wzrosły w latach 2008-2011 ponad trzykrotnie w związku z oddaniem do użytku nowego terminala, ogromnym wzrostem ruchu pasażerskiego i konieczności sprostania coraz wyższym wymogom bezpieczeństwa i skutecznej kontroli granicznej, celnej, sanitarnej, weterynaryjnej, fitosanitarnej, chemicznej i radiometrycznej oraz jakości artykułów rolno-spożywczych. Dodatkowo, wojewoda przeznaczył 2 mln 355 tys. zł na inwestycje w sprzęt dla straży granicznej, izby celnej oraz inspekcji roślin i nasiennictwa. Ze środków wojewody służby te zostały wyposażone m.in. w: robotę pirotechnicznego, dwa przenośne zestawy rentgenowskie, cztery kombinezony dla pirotechników, rentgen do prześwietlania przesyłek i przenośny wykrywacz śladowych ilości narkotyków i materiałów wybuchowych (jednocześnie je identyfikujący). Zakupiono również m.in.

mikroskopy, wideoendoskop, komorę laminarną i sprzęt komputerowy. Dzięki tym inwestycjom lotnisko w stolicy Polski, będące równocześnie największym przejściem granicznym w kraju pod względem wielkości ruchu osobowego, cieszy się opinią bezpiecznego, a procedury bezpieczeństwa nie są nadmiernie uciążliwe dla pasażerów.

W 2010 r. część lotniska wojskowego w Radomiu-Sadkowie (22,59 ha) przeszła na własność miasta jako darowizna na cel budowy lokalnego lotniska cywilnego. 125 ha zostało dodatkowo oddane w użyczenie na 30 lat.

Istotna dla bezpieczeństwa energetycznego była także decyzja lokalizacyjna dla mazowieckiego odcinka **gazociągu Rembelszczyzna – Gustorzyn** wydana w 2010 r. Projekt zakłada budowę węzłów przesyłu gazu, zespołów zaporowo – upustowych, dróg dojazdowych do obiektów, światłowodów oraz stacji ochrony katodowej. Bezpieczeństwo środowiska ma zagwarantować zastosowanie wysokiej jakości materiałów oraz innowacyjnych technologii systemu sterowania i ochrony gazociągu przed działaniem czynników zewnętrznych. Gazociąg Rembelszczyzna – Gustorzyn o długości 176 km będzie przebiegał przez województwa kujawsko – pomorskie i mazowieckie. Odcinek mazowiecki - liczący ok. 135 km - zlokalizowany zostanie na terenie powiatów: płockiego (od granicy gminy Brudzeń Duży), płońskiego, nowodworskiego i legionowskiego (do gminy Nieporęt). Jego powstanie poprawi bezpieczeństwo przesyłu gazu w centralnej Polsce i pozwoli na transport zwiększonych ilości gazu pochodzących z nowych źródeł, m.in. terminalu LNG w Świnoujściu. Szacunkowa wartość netto całej inwestycji wynosi ponad 628 mln zł. Gazociąg Rembelszczyzna – Gustorzyn powstaje jako inwestycja towarzysząca terminalowi do odbioru skroplonego gazu ziemnego (LNG) w Świnoujściu, który pozwoli na odbiór do 5 mld m³ gazu ziemnego rocznie, z możliwością rozbudowy do 7,5 mld m³.

2.3. W DRODZE DO EURO 2012

2.3.1. Stadion Narodowy

W 2008 i 2009 roku wojewoda, na wniosek Narodowego Centrum Sportu i we współpracy prezydentem Warszawy, wydał w rekordowym czasie 34 dni komplet decyzji wraz z pozwoleniem na budowę Stadionu Narodowego – największego i najbardziej skomplikowanego projektu inżynierskiego w Polsce. Decyzje te umożliwiły terminowe rozpoczęcie inwestycji, która w roku 2011 jest już na ukończeniu. Dla jej sprawnego odbioru, wojewoda powołał zespół roboczy straży pożarnej, Sanepidu i nadzoru budowlanego współpracujący z inwestorem i wykonawcami inwestycji.

Istotnym ryzykiem dla budowy Stadionu Narodowego było zajmowanie terenu przyszłej inwestycji przez największe w Europie targowisko „Jarmark Europa” oraz kilka mniejszych. Targowisko było także miejscem nielegalnego handlu podrzobionymi lub pirackimi produktami oraz miejscem przebywania wielu obcokrajowców o niezalegalizowanym w Polsce statusie. Wyciągając wnioski z likwidacji targowiska KDT na placu Defilad w Warszawie, wojewoda powołał zespół roboczy z udziałem gospodarza terenu, władz samorządowych oraz policji, straży granicznej i służb kontrolnych, który przygotował się na różne warianty likwidacji targowiska. Odpowiednia akcja informacyjna skierowana do kupców, przygotowanie przez miasto we współpracy z kupcami nowego miejsca handlu przy ul. Marywilskiej, odpowiednie działania prewencyjne policji, straży granicznej i służb kontrolnych, a przede wszystkim rzetelne, partnerskie potraktowanie reprezentujących kupców organizacji, pozwoliło przeprowadzić likwidację targowisk bezkonfliktowo, w sposób uporządkowany i w przewidzianym terminie.

2.3.2. 28 inwestycji w trybie ustawy o EURO 2012

Od 2007 r., przy wydawaniu zezwoleń na realizację inwestycji kluczowych ze względu na planowane również w Warszawie Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012, wojewoda korzysta z tzw. specustawy Euro 2012, dzięki której decyzje mają rygor natychmiastowej wykonalności. Pozwolenie na budowę Stadionu Narodowego było pierwszą w Polsce decyzją wydaną w trybie ustawy o Euro 2012, w rekordowym czasie 34 dni. Dotychczas wydano 28 decyzji w tym trybie, z których najistotniejsze to:

- Trasa Siekierkowska – II etap,
- przebudowa dworca kolejowego Warszawa Wschodnia,
- policyjne Centrum Dowodzenia Operacją podczas Euro 2012 w Legionowie,
- centrum pobytowe w Józefowie,
- układ przesyłowy ścieków z Warszawy lewobrzeżnej do oczyszczalni Czajka pod dnem Wisły.

Szczególnym wyzwaniem dla Wydziału Infrastruktury i Środowiska MUW było przygotowanie 15 pozwoleń na budowę dla drugiej linii metra warszawskiego. Dla przyspieszenia prac powołano wspólny zespół roboczy z udziałem przedstawicieli m.st. Warszawy, metra i wykonawcy. Wszystkie konieczne pozwolenia wydano do maja 2011 r.

2.3.3. O sukcesie przesady bezpieczeństwa

W 2009 r. wojewoda powołał pełnomocnika ds. zapewnienia bezpieczeństwa podczas Euro 2012, który monitoruje i koordynuje działania służb i samorządów, prowadzone w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom i przybyłym kibicom. Głównymi obszarami zainteresowań są ratownictwo medyczne, bezpieczeństwo energetyczne i publiczne. W skład grupy roboczej ds. bezpieczeństwa Euro 2012 wchodzi przedstawiciele: służb porządkowych i inspekcji podległych wojewodzie, Centrum Antyterrorystycznego ABW, izby celnej i Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego.

W ramach przygotowań przeprowadzono w Warszawie dwa duże ćwiczenia z udziałem służb szczebla centralnego, wojewódzkiego, miejskiego i organizacji pozarządowej. W ćwiczeniach symulowano wystąpienie równoczesnych zagrożeń wielorakiego rodzaju (terrorystycznych, radiologicznych, chemicznych, braku zasilania) w kilku lokalizacjach związanych z organizacją Euro 2012 lub w miejscach szczególnie narażonych (metro, lotnisko, Stadion Narodowy, strefy kibica). Brali w nich udział także przedstawiciele służb zarządzania kryzysowego stanu Illinois. Przedstawiciele służb mazowieckich, wraz z wojewodą i stołecznym komendantem policji, wzięli udział w podobnych ćwiczeniach w okolicach Chicago. Przedstawiciele MUW odbyli także wizytę w Wiedniu, gdzie zapoznawali się z rozwiązaniami zastosowanymi podczas poprzednich Mistrzostw Europy, uczestniczyli także w konferencjach związanych ze zwalczaniem terroryzmu i bezpieczeństwem imprez masowych w Izraelu i Wielkiej Brytanii. Przedmiotem szczególnej analizy służb wojewody było tegoroczne zdarzenie zaniku zasilania Dworca Centralnego. W oparciu o nią, wojewoda wydał szczegółowe rekomendacje dla spółek PKP, służb miejskich oraz policji i straży pożarnej, których wykonanie będzie przedmiotem kontroli na koniec 2011 r. Planowane są kolejne ćwiczenia z koordynacji służb ratownictwa i zarządzania kryzysowego przed przyszłorocznymi mistrzostwami.

Przeciw stadionowej przestępczości i chuligaństwu. Wtargnięcia na boisko, petardy i race, wulgaryzmy, bójki i dewastacja mienia, zagrożenie porządku publicznego poza stadionem, w drodze na mecze, ustawki nawet ze skutkiem śmiertelnym, zamieszki – tak mogą się zachowywać stadionowi chuligani podczas meczów piłkarskich, o czym przekonaliśmy się podczas tegorocznego meczu o Puchar Polski w Bydgoszczy. W rundzie wiosennej sezonu 2010/2011 działało w województwie 48 klubów piłkarskich. Na terenie województwa mazowieckiego, podczas sześciu meczów doszło do poważnych incydentów wymagających interwencji policji. Dodatkowo, w garnizonie stołecznym – 20 proc. spotkań miało status podwyższonego ryzyka, ich zabezpieczenie kosztowało podatników 2,3 mln zł. Na początku maja br. premier zapowiedział walkę ze stadionowym chuligaństwem. W związku z otrzymaniem negatywnej oceny bezpieczeństwa i porządku publicznego, wojewoda mazowiecki – jako pierwszy w kraju – podjął trudną decyzję o **zakazie udziału publiczności w meczu** Legii Warszawa z Koroną Kielce na stadionie Legii. Konsekwentnie, w przypadku kolejnej negatywnej opinii, podjął taką samą decyzję w związku z meczem radomskich drużyn Radomiak i Broń. Równocześnie, wojewoda wraz z policją podjęli **działania wspierające kluby** w poprawie bezpieczeństwa na stadionach. Zorganizowano spotkania z władzami klubów i PZPN, policją i samorządami, podczas których dokonano oceny bezpieczeństwa oraz przedstawiono zalecenia na rundę jesienną rozgrywek ligowych. Objęły one: dostosowanie infrastruktury stadionowej do wymogów licencyjnych (m.in. ogrodzenia zewnętrzne i oddzielające trybuny od płyty boiska, wejścia o odpowiedniej przepustowości), wzmocniona identyfikacja kibiców (m.in. rejestrowanie przebiegu imprezy tam, gdzie to wymagane), angażowanie odpowiedniej liczby własnych służb porządkowych, współpracę z policją oraz bezwzględne respektowanie prawa i przepisów PZPN. W sierpniu Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego MUW przeprowadził **kontrole bezpieczeństwa w 8 obiektach** sportowych, których zarządcy są zobowiązani do rejestrowania przebiegu imprez (stadiony: Legii, Polonii, Dolcanu Ząbki, Znicza Pruszków, Radomiaka, Wisły Płock oraz OSiR Warszawa Bemowo i hala Torwar).

2.3.4. Doświadczenia w zabezpieczaniu wydarzeń masowych 2008-2011

Lata 2008-2011 obfitowały w wielkie zdarzenia, także o charakterze masowym, których przygotowanie pozwoliło zgromadzić służbom wojewody niezbędne doświadczenia do prawidłowej koordynacji zabezpieczenia Euro 2012. Szczególnie rok 2010 obfitował w zdarzenia planowane i nie, które przyciągały do Warszawy i na Mazowsze nadzwyczajną liczbę odwiedzających. Pierwszym był ciąg zdarzeń związanych z 200-leciem urodzin Fryderyka Chopina, drugim wielkie masowe uroczystości w Warszawie, związane z beatyfikacją księdza Jerzego Popiełuszki, które zgromadziły ok. 150 tys. ludzi, lecz obliczone były na dużo większą liczbę uczestników. W kwietniu 2010 zdarzyła się niespodziewana tragedia katastrofy smoleńskiej. Przygotowany na uroczystości beatyfikacyjne schemat zapewnienia bezpieczeństwa sprawdzil się podczas uroczystości żałobnych. Poprzedzające je masowe pożegnania prezydenta i pozostałych ofiar na lotnisku, Krakowskim Przedmieściu, warszawskich i mazowieckich cmentarzach, przejazdy konduktów przez miasto, żałoba wokół Torwaru – miejsca czasowego spoczynku ciał ofiar przed uroczystościami pogrzebowymi – to wszystko było ogromnym egzaminem dla służb miejskich, pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz policji. Wszyscy ten egzamin zdali, mimo bólu po stracie tylu wspaniałych ludzi, z których ponad połowa pochodziła przecież z naszego regionu. Rok 2011 jest znowu pełen wydarzeń najwyższej rangi, związanych z polską prezydenturą w Unii Europejskiej. I w tym przypadku rolą wojewody jest koordynacja ich zabezpieczenia na terenie województwa. Główne nasilenie zdarzeń związanych z prezydenturą

w Warszawie jeszcze jest przed nami, ale można już powiedzieć, że wszystkie przygotowane schematy działania i mechanizmy współpracy funkcjonują bez zarzutu.

2.4. INFRASTRUKTURA BLISKO LUDZI

Drogi dla mieszkańców: Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych. W latach 2008-2011 na Mazowszu wybudowano, przebudowano lub wyremontowano **prawie 780 km dróg gminnych i powiatowych** w ramach 231 projektów. Beneficjentami programu były wszystkie powiaty województwa mazowieckiego i ponad 100 gmin. W większości powiatów zrealizowano ponad 5 projektów, a w dzierżącym palmę pierwszeństwa powiecie ostrołęckim aż 16. Nieprzypadkowo, bo to największy obszarowo powiat w województwie. Inwestycje dofinansowano kwotą ponad 241 mln zł. Celem tego rządowego programu jest pomoc samorządom w podniesieniu standardu dróg lokalnych oraz bezpieczeństwa ich użytkowania. Dofinansowanie otrzymują te inwestycje, które wydatnie poprawiają bezpieczeństwo lokalnej społeczności dzięki projektowi oraz na przykład lepszemu oznakowaniu, zabezpieczeniu, czy ścieżkom rowerowym. Program będzie kontynuowany w kolejnych latach. Ten szczególnie ceniony przez samorządowców i mieszkańców gmin wiejskich i mniejszych miejscowości program, przyczynia się nie tylko do poprawy jakości dróg lokalnych, lecz kreuje także wysokie standardy dla wszystkich pozostałych lokalnych inwestycji drogowych.

Boiska sportowe: Orlik 2012. Ogólnodostępne, bezpłatne kompleksy boisk sportowych wraz z szatniami, oświetleniem i zapleczem socjalnym powstały w ramach rządowego dofinansowania. Umożliwiają dzieciom i młodzieży aktywne i bezpieczne sportowe spędzanie wolnego czasu pod kierunkiem trenerów środowiskowych, ale otwarte są także dla dorosłych. Dostosowane są także do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2008 r. wojewoda mazowiecki uczestniczył w finansowaniu i nadzorze nad realizacją Orlików, od roku 2009 zadania te realizuje bezpośrednio Ministerstwo Sportu we współpracy z samorządem województwa. Przez cztery lata w województwie **wybudowano już 159 orlików** (65 w realizacji), a zimą 2009/10 także pierwszych 8 białych Orlików – sezonowych sztucznych lodowisk z zapleczem.

Radosna Szkoła – wsparcie dla reformy nauki wczesnoszkolnej. 137 nowych, bezpiecznych i kolorowych placów zabaw w szkołach, a także wyposażenie dydaktyczne (klocki, zestawy figur geometrycznych, piłki, materace do zabaw ruchowych, tory przeszkód) 1389 sal nauki wczesnoszkolnej. Wszystko po to, by pomóc szkołom przygotować się do przyjęcia do pierwszej klasy sześciolatków i pięciolatków do zerówki, by zapewnić dzieciom z najmłodszych klas jak najlepsze warunki nauki i zabawy. Z placu zabaw dzieci mogą korzystać także po zakończeniu zajęć, również w weekendy (pod opieką). W latach 2009-2011 już prawie **1800 szkół** z województwa mazowieckiego otrzymało dofinansowanie z programu Radosna Szkoła. Tak duża liczba wynika m.in. z aktywnego zaangażowania kuratorium oświaty i urzędu wojewódzkiego w promocję programu w gminach. W roku 2012, kiedy obowiązek szkolny obejmie już wszystkie sześciolatki, wartość programu ma jeszcze wzrosnąć.

Maluch - program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - ruszył w 2011 r. W ramach dwóch edycji 5 samorządów z województwa mazowieckiego otrzyma dofinansowanie na kwotę 1,6 mln zł na przygotowanie nowych **254 miejsc w żłobkach**. Program będzie realizowany w latach 2011-2013. Ma na celu poprawę standardów i zwiększenie dostępności placówek zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności oraz umożliwienie rodzicom i opiekunom podjęcie aktywności zawodowej.

Dla turystów: inwestycje związane z Fryderykiem Chopinem. W ramach przygotowań do Roku Chopinowskiego, wojewoda opracował katalog inwestycji kluczowych dla sprawnego i komfortowego przyjęcia turystów w powiecie sochaczewskim. Decyzja wojewody pomogła uregulować stan prawny Dworu w Żelazowej Woli (miejsce narodzin), otwierając drogę do inwestycji przeprowadzonych przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina. W **renowacji brochowskiego kościoła** (miejsce chrztu kompozytora) oraz równolegle rozbudowie dworku i parku w Żelazowej Woli, aktywnie uczestniczyła płocka delegatura wojewódzkiego konserwatora zabytków. Za ok. 6 mln zł z rezerwy celowej budżetu państwa odnowiono 8 km dróg i 6 tys. m² placów przy miejscach o szczególnym znaczeniu dla obchodów rocznicowych. Z inicjatywy wojewody, w pobliżu kościoła w Brochowie ustawiono toalety – rzecz niby prozaiczna, ale turystycznie konieczna. Realizacja pozostałych zadań jest nadal monitorowana w ramach forum Mazowsze Chopina: budowa obwodnicy Żelazowej Woli, odrestaurowanie pałacu w Sannikach, a także ustawienie specjalnych znaków, prowadzących do miejsc związanych z kompozytorem.

Inwestycje z Kontraktu Wojewódzkiego: umowy podpisane przez wojewodę w latach 2007-10 opiewały na 190,3 mln zł. Dofinansowano m.in.:

- dokończenie budowy **Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce** (119 mln zł),
- dokończenie budowy Szpitala w Garwolinie (24 mln),
- rozbudowę Szpitala Zachodniego w Grodzisku Mazowieckim (ok. 19 mln zł),
- modernizację bloku operacyjnego – chirurgicznego w Radomskim Szpitalu Specjalistycznym (ok. 6 mln),
- wykup nieruchomości i usługi geodezyjne pod **budowę południowej obwodnicy Radomia** (9,5 mln zł),
- zakup **25 nowoczesnych pociągów** dla Przewozów Regionalnych (35 mln zł) i Warszawskiej Kolei Dojazdowej (7,3 mln zł),
- odbudowę po pożarze szkoły podstawowej i gimnazjum **Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach** (1 mln zł).

W latach 2007 – 2009 wojewoda mazowiecki kontynuował wdrażanie i nadzór nad realizacją projektów finansowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego poprzedniej perspektywy finansowej UE. Szczególnie ostatnie dwa lata wdrażania ZPORR były dla służb wojewody i samorządu województwa wielkim wyzwaniem. Niespodziewanie korzystna dla funduszy unijnych zmiana relacji złotego do euro stworzyła możliwość zrealizowania kilku dodatkowych naborów projektów pod warunkiem bardzo szybkiej ich realizacji i bezbłędneho rozliczenia. Udało się – Mazowsze wykorzystało fundusze strukturalne co do złotówki. W nowej perspektywie finansowej na lata 2007-13 rola wojewody jest znacznie bardziej ograniczona. Wielkim wyzwaniem było jednak dla służb wojewody rozpatrywanie protestów, złożonych po pierwszych naborach do RPO. Kluczową kompetencją wojewody jest obecnie certyfikacja wydatków w ramach RPO, będąca ostatnim etapem kontroli przed uruchomieniem wypłat przez Komisję Europejską. Znakomita współpraca między urzędem wojewody a samorządem województwa skutkuje najkrótszym cyklem certyfikacji spośród wszystkich województw, przy **rekordowym poziomie poświadczonych wydatków - 2 mld 455 mln zł**. Dzięki sprawnej certyfikacji, Mazowsze dostanie dodatkowe fundusze z Krajowej Rezerwy Wykonania.

Od 2009 r. obowiązuje nowa ustawa o Funduszu Sołeckim, a rok 2010 był pierwszym, kiedy gminy mogły wydzielać z budżetu odrębne środki na lokalne inicjatywy, poprawiające warunki życia mieszkańców. Jeśli je wydzielą, dostają na te przedsięwzięcia dodatkowe dofinansowanie z budżetu państwa - za pośrednictwem wojewody. Celem nowej ustawy jest aktywizacja najmniejszych społeczności lokalnych i zachęcenie ich

do samoorganizacji i sięgania po środki zewnętrzne na realizację inicjatyw wiejskich. Aplikowanie o środki z Funduszu Sołeckiego przygotowuje do sięgania po środki unijne z PROW. Wojewoda aktywnie promuje tworzenie funduszu w gminach, jednak województwo mazowieckie jest pod tym względem na końcu listy wszystkich województw, bowiem nieco ponad połowa gmin nie utworzyła funduszy sołeckich. Aby promować tworzenie funduszu, wojewoda wspólnie z samorządem województwa i Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego ogłosił w 2011 r. **konkurs na najciekawszą inicjatywę społeczności wiejskiej**. Projekty zostały oceniane pod kątem m.in. wpływu na integrację społeczności lokalnej oraz innowacyjności. Wyniki pierwszej edycji konkursu zostaną ogłoszone na koniec września 2011 r.

Priorytet III. BEZPIECZNE MAZOWSZE

Trzeci z czterech głównych priorytetów wojewody wynika z jego kompetencji, w których szeroko rozumiane sprawy bezpieczeństwa publicznego należą do najważniejszych. W skład podległej wojewodzie na terenie województwa administracji zespolonej wchodzi bowiem zarówno obie komendy policji (Stołeczna w Warszawie i Wojewódzka z siedzibą w Radomiu) i straż pożarna, jak i szereg inspekcji i służb o szerokich uprawnieniach kontrolnych, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo: środowiskowe (Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska), drogowe (Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego), żywnościowe (Sanepid, Wojewódzka Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzka Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych), bezpieczeństwo leków (Inspekcja Farmaceutyczna), weterynaryjne (Wojewódzka Inspekcja Weterynarii) czy bezpieczeństwo budowlane (Wojewódzka Inspekcja Nadzoru Budowlanego) oraz konsumenckie (Wojewódzki Inspektorat inspekcji Handlowej), a także Straż Rybacka. Wojewoda koordynuje działalność wszystkich wyżej wymienionych służb, wszystkie prócz policji finansowane są też za pośrednictwem budżetu wojewody. Wojewoda przewodniczy także Wojewódzkiemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego, odpowiadając za wsparcie samorządów gminnych i powiatowych w zwalczaniu lokalnych zagrożeń, zarządzając sytuacjami kryzysowymi o zasięgu ponadlokalnym i uczestnicząc w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu krajowym.

Poziom bezpieczeństwa obywateli województwa mazowieckiego, mierzony wskaźnikami przestępczości, wykrywalności i poczucia bezpieczeństwa, w latach 2007-11 wyraźnie wzrósł, zaś stolica Polski należy do najbezpieczniejszych w Europie. Po wielu latach wzrostu zagrożenia na drogach, trwale zaznaczył się trend odwrotny – od 2007 roku liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w województwie mazowieckim coraz szybciej spada. W obszarze bezpieczeństwa wojewoda koncentrował uwagę przede wszystkim na zarządzaniu kryzysowym i poprawie jakości działania państwowego ratownictwa medycznego.

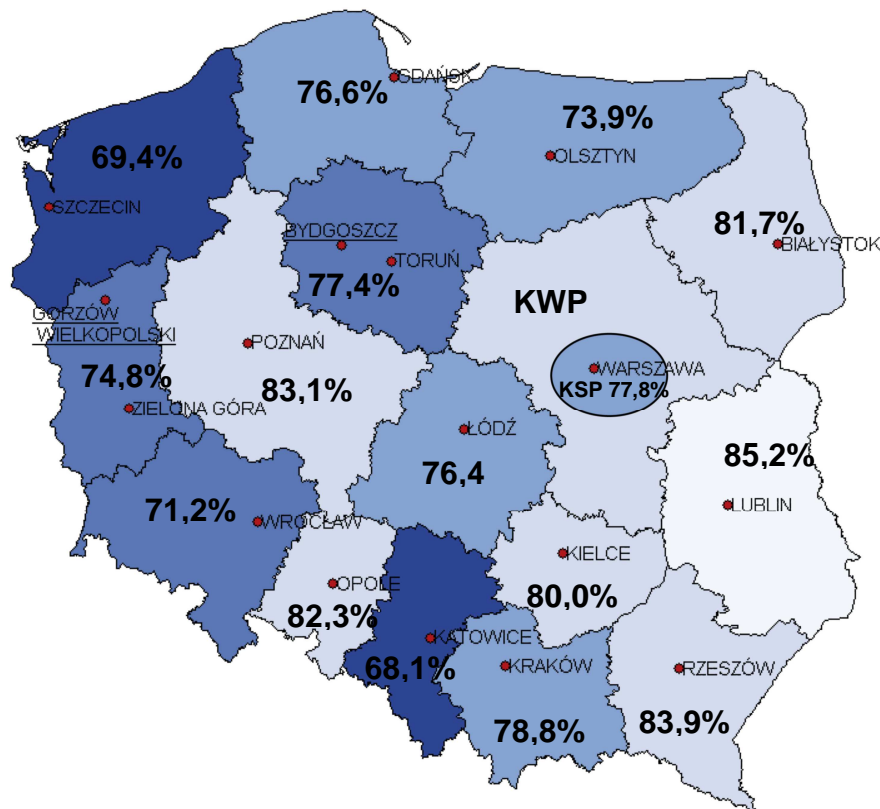
3. 1. WZROST POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

W województwie mazowieckim, w badaniach opinii publicznej, mieszkańcy deklarują wysoki poziom **poczucia bezpieczeństwa obywateli. 79,85 proc.**² mieszkańców deklaruje, że czuje się bezpiecznie, spacerując w swojej okolicy po zmroku. Wskaźnik ogólnopolski wynosił 77,2 proc. W 2009 r. wskaźnik ten dla terenu działania obu komend wojewódzkich przedstawiał się następująco: Komenda Stołeczna Policji (Warszawa i 9 otaczających powiatów) - 77,8 proc. (wzrost z 62,1 proc. w 2007 r.). Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu (pozostała część województwa) - 81,9 proc. (wzrost z 80 proc. w 2007 r.). Wstępne dane za rok 2010 pokazują, że w garnizonie stołecznym nastąpił dalszy wzrost wskaźnika, w mazowieckim spadek. Wbrew potocznym przekonaniom, stolica Polski, która boryka się z typowymi dla wielkich miast problemami przestępczości, nie należy do najmniej bezpiecznych miast w Polsce. Wskaźnik poczucia bezpieczeństwa w Warszawie i otoczeniu kwalifikuje ją do grupy **najbezpieczniejszych metropolii w Europie**. Warto dodać, że na terenie garnizonu stołecznego niemal trzykrotnie wzrósł odsetek osób, które nie obawiają się niczego w pobliżu swojego miejsca zamieszkania – z 8,2 proc. w 2007 r. do 23 proc w 2010 r. Wynik jest znacznie lepszy od średniej krajowej (19,5 proc.) i ukazuje ogromny sukces warszawskiej policji w walce o zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom.

² *Polskie badania przestępczości*, CBOS, TNS OBOP i DGA PBS na zlecenie Komendy Głównej Policji (2010 r. w trakcie opracowywania przez KGP).

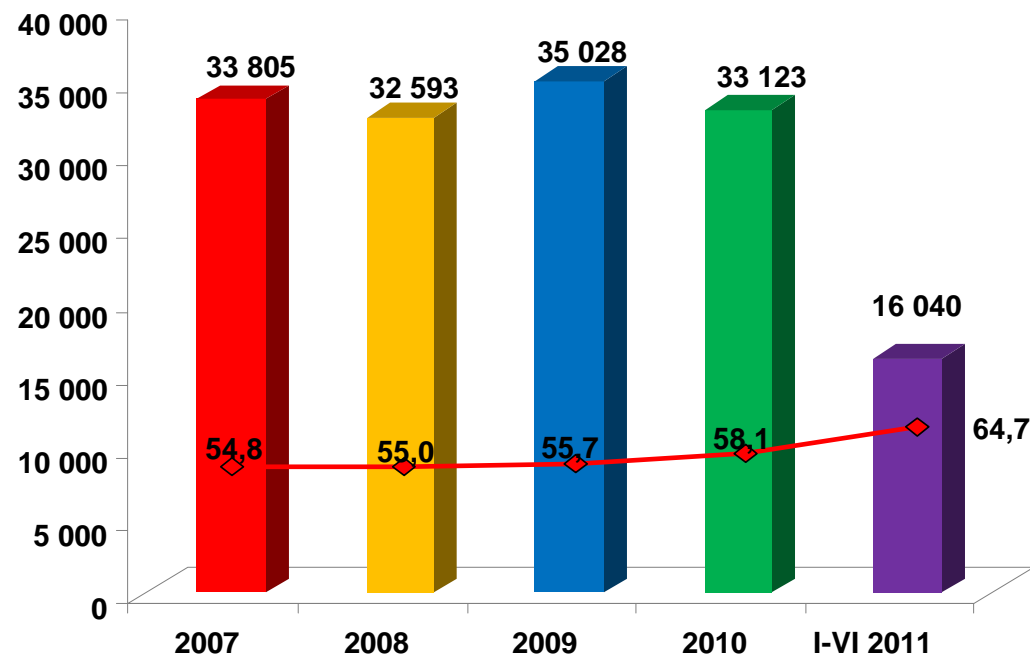
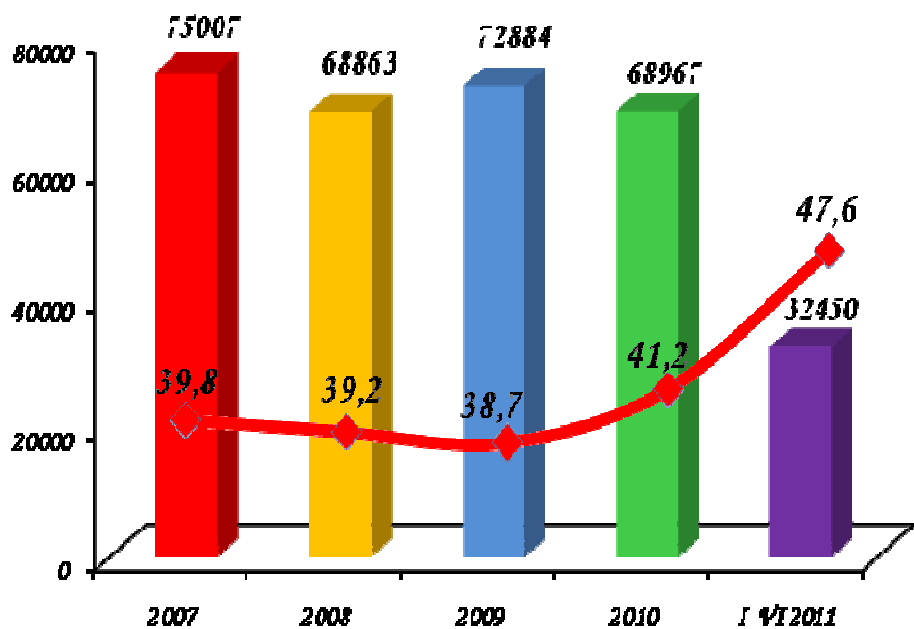
Policjanci są również coraz lepiej oceniani, a ich działania postrzegane są przez coraz większą grupę respondentów jako skuteczne. Wskazuje tak prawie 54 proc. respondentów z garnizonu stołecznego (52,9 proc. w 2007r.). W garnizonie wojewódzkim wskaźnik ten wynosi 59,4 proc., średnia ogólnopolska – 58,5 proc.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców podczas spaceru po zmroku (2009 r.)

Wysokie poczucie bezpieczeństwa obywateli było wynikiem wielu czynników, z których kluczowym była stała poprawa wyników pracy policji, zilustrowana przez **spadek przestępczości i wzrost wykrywalności przestępstw**. Pod tym względem wyniki odnotowywane przez obie komendy województwa mazowieckiego należały w latach 2008-2011 do najlepszych w kraju.

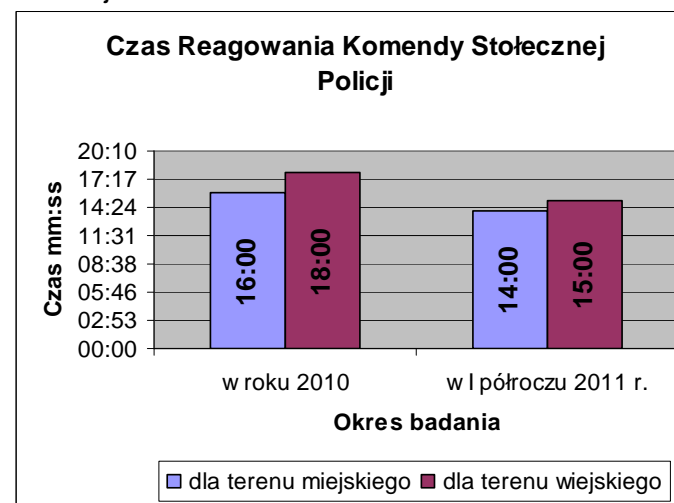
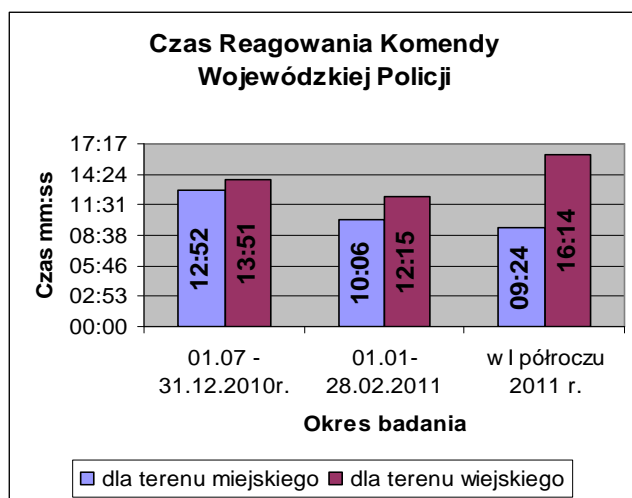
POSTĘPOWANIA O CHARAKTERZE KRYMINALNYM WSZCZĘTE OGÓŁEM
w latach 2007 - 2010 oraz w pierwszym półroczu 2011 r.

—◆— WSKAŹNIK WYKRYCIA

Wojewoda aktywnie wspierał rozwój bazy materialnej niezbędnej do działania policji, przede wszystkim włączając się w regulowanie stanu własności nieruchomości użytkowanych przez policję, jak i wspomagając ją w kontaktach z samorządami, które w coraz większym stopniu uczestniczą w realizacji inwestycji policyjnych, czy – jak miasto Warszawa – pokrywają koszty dodatkowych etatów pozwalających zwiększyć służbę patrolową. Wsparcie wojewody w rozmowach z samorządami umożliwiło w 2010 roku rozpoczęcie budowy Komendy Policji w Ostrołęce i zawarcie w 2011 roku porozumienia o rozpoczęciu budowy Komendy Policji w Płocku, której budowa rozpocznie się w roku 2012.

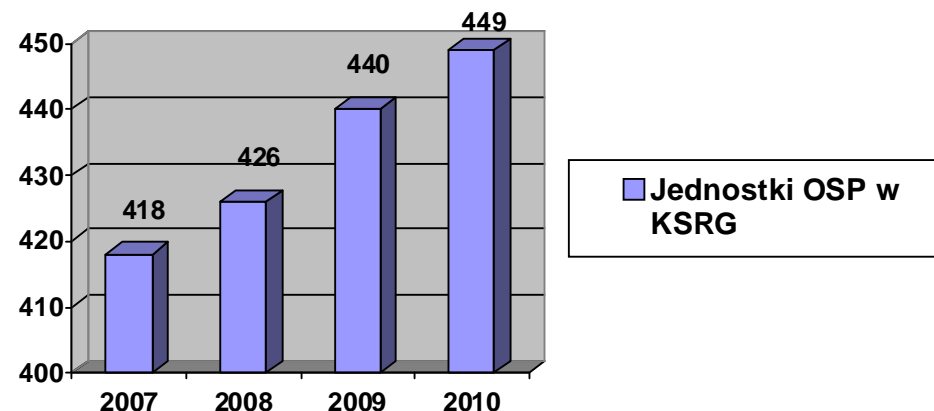
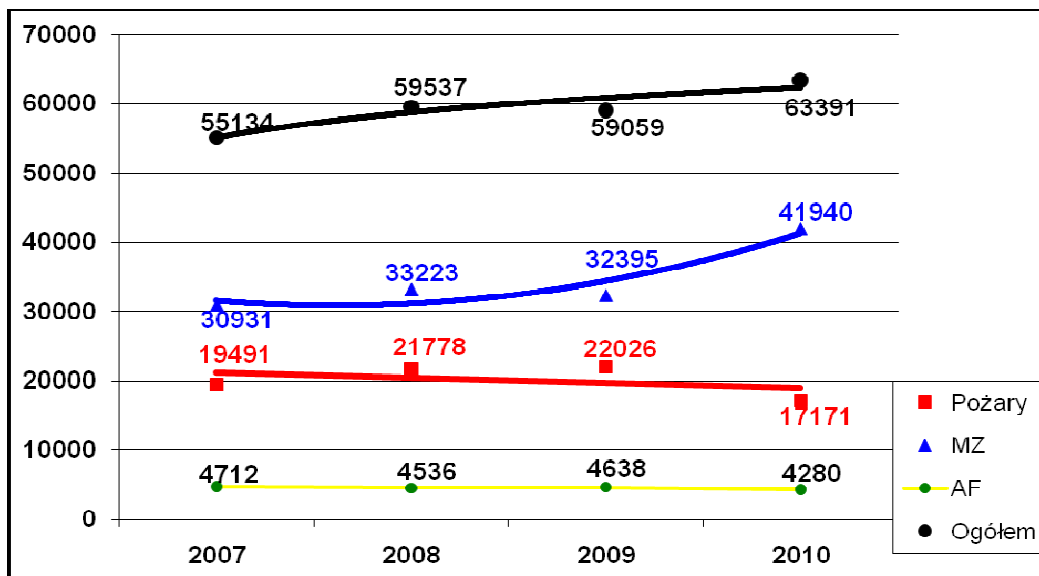
Niebagatelne znaczenie dla poczucia bezpieczeństwa obywateli oraz ich stosunku do organów państwa ma czas, w jakim podejmowane są interwencje. Monitoring czasu dojazdu karetka pogotowia na miejsce wezwania prowadzony jest w skali całego województwa przez pełnomocnika wojewody ds. ratownictwa medycznego od 2008 r. Od 2010 r. zaczęto w skali całego województwa monitorować czas dojazdu policji do miejsca zdarzenia, czas dojazdu straży pożarnej monitorowany był wcześniej.

Czas dojazdu jednostek PSP w latach 2007 – 2010 (pożary i miejscowe zagrożenia)

ROK	CZAS DOJAZDU JEDNOSTEK						Razem:
	w minutach od zgłoszenia do przybycia na miejsce zdarzenia						
	do 5 min.	6-10 min.	11-15 min.	16-20 min.	21-30 min.	30 min. <	
2007	21504	14877	5475	4060	3300	1206	50422
2008	14991	18621	9164	5651	4495	2072	54994
2009	15503	19087	8461	5317	4188	1865	54421
2010	17767	19767	8660	5664	4602	2651	59111

O wysokim poziomie poczucia bezpieczeństwa obywateli w miarę spadku przestępczości decyduje, prócz jakości działania policji, także praca innych służb ratowniczych – przede wszystkim straży pożarnej oraz ratownictwa medycznego. **Straż pożarna staje się stopniowo wszechstronną służbą ratowniczą**, co ilustrują poniższe dane, wskazujące na stopniowy spadek wyjazdów do pożarów, a wzrost znaczenia tak zwanych miejscowych zagrożeń. W tej grupie mieszczą się zdarzenia drogowe, awarie zasilania lub urządzeń technicznych, lokalne podtopienia jak i wielodniowe skomplikowane akcje ratownicze w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń i katastrof, takich jak powódź z roku 2010. Rośnie potencjał Ochotniczej Straży Pożarnej, o czym świadczy stały wzrost liczby uczestniczących w profesjonalnym systemie dyżurów i alarmowania – Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Aktywna edukacja i prewencja – do tych działań służby podległe wojewodzie przykładają szczególną wagę. Realizowane są zarówno w ramach ich zadań własnych, jak i poprzez dofinansowywanie poprawiających lokalne bezpieczeństwo programów samorządowych. Na te ostatnie, w latach 2008-11, wojewoda przeznaczył **1 mln 265 tys. zł z programu Razem Bezpieczniej** w ramach organizowanych corocznie konkursów. Za te środki realizowano m.in. projekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Ostrołęka, Fundacja „Dzieci Niczyje”), związane z poprawą bezpieczeństwa w szkołach (Legionowo, starostwo zwoleńskie), poprawą bezpieczeństwa w miejscach publicznych (Pionki, gminy Baranowo i Serock) oraz z ochrony dziedzictwa narodowego (zabezpieczenie przeciwpożarowe drewnianego kościoła w Izdebnie Kościelnym oraz projekt edukacyjny starostwa grodzickiego, w tym zabezpieczenie zbiorów Muzeum Iwaszkiewiczów w Stawisku). Samorządy, we współpracy ze szkołami, policją, strażą pożarną i innymi partnerami, realizują w ramach swoich projektów m.in. działania edukacyjno-szkoleniowe, prewencyjne oraz informacyjno-promocyjne oraz finansują infrastrukturę poprawiającą bezpieczeństwo, np. monitoring

miejski. Stałymi akcjami Programu są coroczne kampanie **Bezpieczne Ferie i Bezpieczne Wakacje**, w ramach których koordynowane działania podejmują policja, straż pożarna i straż graniczna, kuratorium oświaty, inspekcja transportu drogowego, nadzór budowlany, Sanepid i służba ochrony kolei. Polegają nie tylko na wzmożonej kontroli autokarów wiozących dzieci do i z miejsc wypoczynku, co jest najbardziej znaną formą współdziałania służb przed wakacjami i feriami, ale także na szeroko nagłaśnianej promocji bezpiecznych zachowań latem i zimą oraz działalności edukacyjno-profilaktycznej, prowadzonej przez policję, straż pożarną i miejską skierowanej do dzieci, które pozostają w miejscu zamieszkania oraz szeroko zakrojonej akcji rejestracji i kontroli bezpieczeństwa w miejscach pobytu dzieci i młodzieży.

Profilaktyka bezpieczeństwa jest również promowana w ramach cyklicznych **akcji i kampanii medialnych** (prewencja zatruc czadem, utonięć, obrażeń od fajerwerków, pożarów lasów i wypalania traw, prawidłowe zachowanie podczas burzy, profilaktyka chorób zakaźnych, np. grypy etc.) oraz zajęć w szkołach, rekomendowanych nauczycielom przez kuratorium oświaty. Działalność prewencyjna, prowadzona we współpracy z samorządami i szkołami jest „specjalnością” Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu – jej akcje wielokrotnie tworzyły wzorce dla wszystkich pozostałych komend w kraju. Sztandarową akcją, realizowaną już po raz szósty, kolejny raz na Mazowszu, jest organizowane wspólnie z Komendą Główną Policji doroczne spotkanie młodzieży pod hasłem „Profilaktyka a Teatr”, powszechnie znane jako Przystanek PaT. Tegoroczny Przystanek w Ostrołęce zgromadził nie tylko tysiące młodych ludzi z całego kraju, ale także obserwatorów z Unii Europejskiej, którzy w ramach polskiej prezydencji zapoznawali się z działalnością prewencyjną i uznali Przystanek PaT za jedno z najciekawszych przedsięwzięć w Europie. W latach wcześniejszych, PaT gościł na Mazowszu w Płocku, Garwolinie i Karolinie.

3.2. BEZPIECZNIEJ NA DROGACH

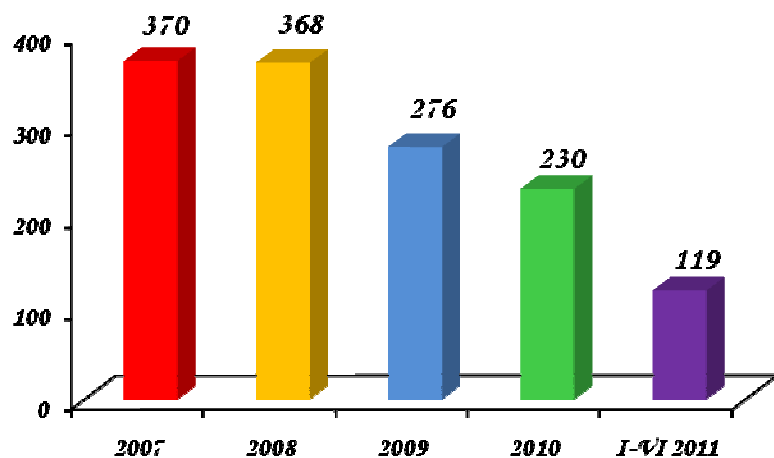
Trend spadkowy liczby wypadków i ich ofiar okazał się trwały. Do zmniejszenia zagrożenia na drogach przyczynia się niewątpliwie poprawa ich stanu w związku z nowymi, podnoszącymi bezpieczeństwo inwestycjami, ale najważniejszym czynnikiem jest wysiłek na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podejmowany w ostatnich latach przez policję, inspekcję transportu drogowego i inne podmioty działające na rzecz bezpieczeństwa na drogach, w tym samorządy. Od roku 2007 do 2010, na terenie mazowieckiego garnizonu policji, liczbę wypadków ograniczono o 20 proc., liczbę wypadków ze skutkiem śmiertelnym o 29 proc., liczbę zabitych 28 proc., zaś liczbę rannych o 21 proc. Odpowiednio, na terenie Stołecznego Garnizonu Policji, liczbę wypadków ograniczono o 29 proc., liczbę osób zabitych o 38 proc., liczbę rannych o 30 proc. Ogólna tendencja spadkowa dla województwa wynosi odpowiednio **24 proc. dla wypadków** (z 6.874 w 2007 r. do 5.205 w 2010 r.), 29 proc. dla wypadków ze skutkiem śmiertelnym (z 517 do 367), **32 proc. mniej było osób zabitych** (z 959 do 654) i 18 proc. rannych (z 7.833 do 6.354).

Tematyka bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest stale obecna podczas kolegiów wojewody, które są podstawowym narzędziem koordynacji służb zespolonych. Statystyka wypadków, wraz z informacją policji i innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w ruchu drogowym, podlega wspólnej analizie w cyklu kwartalnym. Co kwartał wojewoda formułuje też zalecenia do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach. **Kontrole ruchu drogowego.** Działania prewencyjne policji ukierunkowane były przede wszystkim na: egzekwowanie stosowania się do obowiązujących ograniczeń prędkości, eliminowanie z ruchu kierujących w stanie po spożyciu alkoholu lub środków odurzających, eliminowanie nieprawidłowości występujących w przewozie osób, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym podczas wzmożonych przejazdów wakacyjnych i podczas ferii, zapewnienie bezpieczeństwa w rejonach szkół, przeciwdziałanie nielegalnym wyścigom samochodowym. Wojewódzki Inspektorat

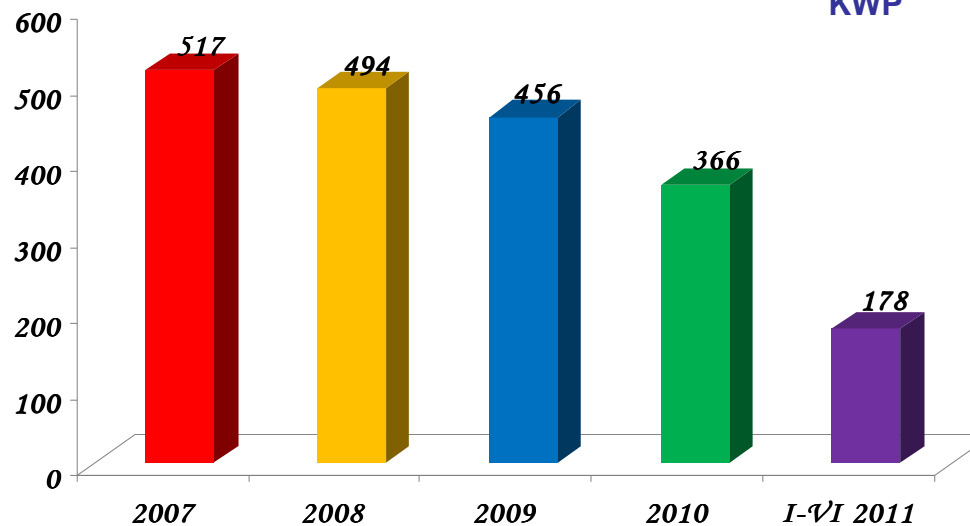
Transportu Drogowego przeprowadził w latach 2008-2011 ponad 67 tys. kontroli, których liczba wyraźnie wzrosła od 2009 r. Priorytetowo traktowane były kontrole transportu zbiorowego osób, w tym **kontrole komunikacji miejskiej, busów, gimbusów.**

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH W WYPADKACH DROGOWYCH
w latach 2007 - 2010 oraz w pierwszym półroczu 2011 r.

KSP

KWP

WITD	2007	2008	2009	2010	2011 (do marca)
Liczba kontroli ogółem	15.075	16.591	24.194	22.327	3.794
Zatrzymane dowody rejestracyjne	534	600	1.184	951	183

Najważniejsze **akcje prewencyjne**, przeprowadzone przez policję w celu poprawy bezpieczeństwa to: *Wolniej – bezpieczniej, Prędkość, Bezpieczny Weekend, Trzeźwy poranek, Andrzejkowy wieczór, TRUCK, BUS, Komunikacja Zbiorowa, Przewóz osób, Bezpieczny Pas Ruchu, Pasy, Bezpieczna droga do szkoły, eLka, Jedziesz – nie klikaj*. Corocznie, w ramach akcji **Bezpieczne Ferie** i **Bezpieczne Wakacje** policja i inspekcja transportu drogowego przeprowadzają w stałych, wyznaczonych miejscach, jak i podczas ruchu drogowego, kontrole autokarów, którymi dzieci, młodzież, ale także dorośli udają się na wakacje. Systematyczne informowanie o tym przedsięwzięciu spowodowało zmianę postaw podróżujących i rodziców, którzy nie obawiają się zażądać od przewoźnika poddania pojazdu i kierowcy kontroli. **Stan autokarów poddawanych kontrolom z roku na rok poprawia się**. Mimo, iż województwo mazowieckie leży na skrzyżowaniu najważniejszych tras przejazdów wakacyjnych, na naszym terenie w ostatnich latach nie wydarzył się żaden wypadek autokaru z dziećmi, nie ulegały im też pojazdy z Mazowieckiego na terenie kraju. Tragiczna katastrofa dotknęła natomiast robotników sezonowych pod Nowym Miastem nad Pilicą, w trakcie przewozu lokalnego nieprzystosowanym do tego busem. To zdarzenie wzmocniło nadzór nad tego typu pojazdami.

Program GAMBIT – we współpracy z samorządem. Ten rządowy program, realizowany w ramach Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego we współpracy z urzędem marszałkowskim, ma na celu m.in.: zmniejszenie liczby rannych i ofiar śmiertelnych wypadków oraz ograniczenie kosztów społecznych zdarzeń drogowych. Zakłada m.in. kształtowanie prawidłowych zachowań w ruchu drogowym, ochronę pieszych i rowerzystów, budowę i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej, zmniejszanie „ciężkości” wypadków (bezpieczne otoczenie dróg, działania ratownicze). Obejmował też liczne działania edukacyjne, prowadzone przez kuratorium oświaty na podstawie opracowanych przez policję modułów edukacyjnych do programów szkolnych oraz konkursy.

Doskonaleniu uległa też działalność nadzorowanych przez wojewodę szkół jazdy oraz ośrodków ruchu drogowego dzięki standaryzacji systemu szkolenia kierowców, usprawnieniu reedukacji osób naruszających przepisy, poprawie systemu szkolenia egzaminatorów i instruktorów nauki jazdy. Miasto Przasnysz w ramach konkursu *Budujemy Miasteczka Ruchu Drogowego* otrzymało 50 tys. zł.

3.3. NOWOCZESNE RATOWNICTWO MEDYCZNE

W 2008 r. wojewoda powołał nowego pełnomocnika ds. ratownictwa medycznego. Z jego inicjatywy wprowadzono innowacyjne rozwiązania organizacyjne w celu poprawy zabezpieczenia medycznego na terenie województwa. Mimo trudnej sytuacji budżetowej, stale zwiększano **nakłady na ratownictwo**, które w porównaniu z 2007 r. - **wzrosły o 44 proc.** (o 70 mln zł). W 2009 r. zaczęto monitorować w skali całego województwa czas dojazdu karetka do miejsca zdarzenia. Dziś nie ma już w województwie mazowieckim ani jednego miejsca, gdzie czas dojazdu do najbliższego ośrodka kardiologii inwazyjnej przekraczałyby tzw. złotą godzinę.

3.3.1. Profesjonalizacja

Pierwszym celem wojewody w reformowaniu systemu ratownictwa medycznego w województwie mazowieckim było wsparcie dla **profesjonalizacji podmiotów świadczących usługi w dziedzinie ratownictwa**. Podstawowymi działaniami, podjętymi przez wojewodę i pełnomocnika ds. ratownictwa medycznego, były:

- zakup wyposażenia (karetki) – 2007 r.,
- podniesienie średniej stawki za zespół i zróżnicowanie stawek w zależności od liczby wyjazdów – 2008 r.,
- zmniejszanie liczby rejonów operacyjnych z 43 do 29 (docelowo do 9),
- przygotowanie do utworzenia 5 nowoczesnych dyspozytorni i systemów zarządzania karetkami (do IV kw. 2012 r.),
- wsparcie w tworzeniu szpitalnych oddziałów ratunkowych (6 nowych),
- utworzenie centrum urazowego w szpitalu wojskowym przy ul. Szaserów w Warszawie.

Więcej Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych, które mają dużo lepszy sprzęt i obsługę, niż standardowe izby przyjęć, a działania ratujące życie są prowadzone jeszcze przed przewiezieniem pacjenta na oddział intensywnej terapii. Urazy, złamania itp. są zaś opatrywane na miejscu. Od 2010 r. województwo ma **Centrum Urazowe**, zlokalizowane decyzją wojewody w Wojskowym Instytucie Medycznym w Warszawie przy ul. Szaserów wykonuje on pełen zakres usług, posiada m.in. szpitalny oddział ratunkowy, oddziały anestezjologii i intensywnej terapii, a także blok operacyjny, który może być wykorzystywany przez całą dobę. Atutem lecznicy jest również całodobowe lądowisko. Centrum przyjmuje pacjentów z wielonarządowymi, najcięższymi obrażeniami oraz ofiary wypadków masowych. Otrzymują tam szybką i kompleksową pomoc medyczną, m.in. ortopedyczną i neurochirurgiczną, następnie są kierowani do oddziału szpitala lub innej jednostki w celu kontynuowania leczenia bądź rehabilitacji. Lokalizacja Centrum w Warszawie jest ważna szczególnie w perspektywie organizacji Euro 2012.

3.3.2. Skracanie czasu dojazdu do pacjenta

O szansie na uratowanie ofiary nagłego zdarzenia w największym stopniu decyduje szybkość interwencji. Dlatego drugim celem wojewody w reformowaniu systemu państwowego ratownictwa medycznego było skracanie czasu dojazdu zespołów ratownictwa do pacjenta i czasu transportu pacjenta do najbliższego szpitala. Podstawowe działania w tej dziedzinie to:

- wyeliminowanie wykorzystywania zespołów ratownictwa medycznego do innych celów, niż ratownicze – takie działania są konsekwentnie od 2008 roku karane,
- wprowadzenie obowiązkowego monitorowania czasów dojazdu i interwencji w 2008 r. – we wszystkich rejonach operacyjnych województwie mazowieckim spełnione zostały od 2009 r. limity zalecane przez ministra zdrowia, mediana czasu dotarcia wynosiła w roku 2009 7,7 min. a w roku 2010 - 7,3 min.,
- złota godzina do kardiologii inwazyjnej spełniona w całym województwie dzięki nowym ośrodkom hemodynamiki,
- zwiększenie liczby miejsc wyczekiwania karetek z 87 w 2007 r. do 122 w 2011 r.,
- uruchomienie w sezonie letnim wodnych zespołów ratownictwa w Zegrzu i Płocku,
- otrzymanie przez LPR dwóch nowych śmigłowców (Warszawa i Płock). Śmigłowiec stacjonujący w Warszawie jako pierwszy w kraju osiągnął zdolność do lotów nocnych, co wiązało się z uruchomieniem systemu wsparcia naziemnego (lądowiska, współpraca z państwową i ochotniczą strażą pożarną).

3.3.3. Centra Powiadamiania Ratunkowego

Nowoczesne Centra Powiadamiania Ratunkowego powstają w Warszawie i w Radomiu. Centrum w Warszawie, organizowane na mocy porozumienia z wojewodą przez m.st. Warszawę, obejmie docelowo stolicę i 9 otaczających powiatów i powinno osiągnąć zdolność operacyjną do końca 2011 r. Centrum radomskie, które docelowo obejmie pozostałą część województwa, znajduje się w fazie rozruchu próbnego i powinno osiągnąć zdolność operacyjną w październiku 2011 r. CPR przejmą obsługę numeru alarmowego 112. Docelowo, w jednym miejscu ulokowani będą dyspozytorzy medyczni, strażacy i policyjni. Dyspozytor w trakcie przyjmowania zgłoszenia będzie wypełniał tzw. formatkę z podstawowymi danymi, którą następnie przekaże elektronicznie do dyspozytorów właściwych służb – zależnie od rodzaju zgłoszenia. Poszczególne służby ratownicze przekażą ją następnie elektronicznie do wozu, który będzie realizował zgłoszenie. Obecnie przekazania zgłoszenia od dyspozytorów numeru 112 (lokalnymi komendami policji i straży pożarnej) a służbami odbywają się telefonicznie. Nowy system skróci czas reakcji na sygnał o zdarzeniu i przejmie dziś rozproszoną obsługę numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999.

3.4. SPRAWNE ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

Zarządzanie kryzysowe testowane jest w praktyce od drugiego dnia urzędowania wojewody Jacka Kozłowskiego – w dzień po jego powołaniu, 30 listopada 2007 r., wykryto w powiecie płockim pierwsze ognisko grypy ptaków. Po kolejnych zdarzeniach kryzysowych, z najważniejszym, jakim była powódź z roku 2010, system zarządzania kryzysowego w województwie mazowieckim przeszedł głębokie zmiany.

3.4.1. Doskonalenie zarządzania kryzysowego

Aktualizacja i doskonalenia planów zarządzania kryzysowego. W 2008 r. opracowano komplet nowych powiatowych planów zarządzania kryzysowego oraz nowy Plan Reagowania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego. Po doświadczeniach powodziowych, w roku 2011, zaktualizowano plany zarządzania wszystkich szczebli – gminne, powiatowe oraz wojewódzkie. Nowa, kompatybilna z planem krajowym struktura, zawiera nowe procedury reagowania w potencjalnych sytuacjach kryzysowych, które określają działania, zakres kompetencji i zasady współpracy administracji oraz uniwersalne procedury operacyjne urzędu wojewody. Od nowa stworzono plany kryzysowej komunikacji medialnej i społecznej. Zostały one przekazane do wykorzystania samorządom, wzorują się na nich również inne urzędy wojewódzkie.

Ćwiczenia służb zarządzania kryzysowego. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego przez cztery lata zorganizował 30 ćwiczeń z zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej dla służb powiatowych i samorządów gminnych. Zorganizowano także dwa duże ćwiczenia służb poziomu wojewódzkiego: w październiku 2009 r. **Fryderyk** - aby sprawdzić przygotowanie służb do zapewnienia bezpieczeństwa w czasie imprez masowych (zwłaszcza w kontekście ataku terrorystycznego i skażenia chemicznego), związanych z obchodami Roku Chopinowskiego, następnie rok później, w grudniu 2010 r., ćwiczono reagowanie podczas katastrofy komunikacyjnej połączonej z wyciekiem chemicznym. Służby wojewody uczestniczyły także w ćwiczeniach na szczeblu krajowym, w tych w dwóch dużych ćwiczeniach z udziałem partnerów amerykańskich w ramach przygotowań do EURO 2012.

W latach 2008-2011 diametralnie zmieniła się także rola i sposób działania Centrum Zarządzania Kryzysowego wojewody. W miejsce biernego odbierania informacji i zgłoszeń oraz tworzenia raz na dobę zbiorczych meldunków dla wojewody, CZK tworzy dziś zespół wysokiej klasy analityków, aktywnie poszukujących informacji i sygnałów o ewentualnych zagrożeniach, na bieżąco współpracujący z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa i powiatowymi centrami zarządzania kryzysowego, przez 24 godziny na dobę. Centrum, prócz doraźnych i dobowych meldunków przekazywanych wojewodzie, sporządza zbiorcze raporty oraz poszerzone komunikaty na temat bieżących zagrożeń, stale współpracując z wszystkimi służbami i ośrodkami odpowiedzialnymi za szeroko pojęte bezpieczeństwo na terenie województwa mazowieckiego.

Aktywna komunikacja kryzysowa. W sytuacji, gdy poszkodowani są obywatele, gdy skupiona jest na nich uwaga mediów, szczególnie ważna jest jakość działań medialnych i komunikacji społecznej. Profesjonalne zarządzanie komunikacją w sytuacjach kryzysowych, podejmowanie inicjatywy komunikacyjnej owocowało rzetelnymi informacjami w mediach. Służby prasowe wojewody wykazywały dużą dyspozycyjność (zwykle również w miejscu zdarzenia), zaangażowanie, aktywność i otwartość. Podawane informacje były rzetelne, błyskawicznie korygowano błędy, czy nieścisłości w przekazach medialnych. Dzięki temu administracja wojewódzka uzyskiwała status dostępnego, wiarygodnego kompetentnego źródła informacji. Spójność przekazów zapewniana była dzięki koordynacji komunikacji wszystkich uczestników kryzysu przez rzecznika prasowego wojewody. Pamiętano również **bezpośredniej komunikacji społecznej** – spotkaniach wojewody lub przedstawicieli właściwych instytucji z poszkodowanymi. Podczas powodzi, biuro prasowe przygotowywało m.in. poradniki dla rolników i ulotki o pomocy, wykorzystywane następnie przez władze samorządowe. Opracowano i szeroko propagowano Rodzinny Plan Przeciwpowodziowy – poradnik, jak się przygotować do powodzi i ewentualnej ewakuacji.

Program Bezpieczeństwa Powodziowego w Dorzeczu Wisły Środkowej – z inicjatywy wojewody mazowieckiego, od kwietnia 2011 r. opracowywany jest Program, który – wzorem rozwiązań opracowanych dla Odry i górnej Wisły – ma stać się strategicznym narzędziem koordynacji wszystkich działań państwa (inwestycyjnych, regulacyjnych, planistycznych i edukacyjnych) oraz określającym źródła ich finansowania. Udział w przygotowaniu programu biorą wszystkie najważniejsze instytucje, odpowiadające za infrastrukturę hydrotechniczną oraz wojewodowie województw: mazowieckiego, lubelskiego, świętokrzyskiego, kujawsko-pomorskiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i łódzkiego. Program zakłada skoordynowane działania administracji rządowej i samorządowej, m.in. kompleksowe inwestycje w infrastrukturę powodziową, prowadzone z poszanowaniem środowiska naturalnego i licznie występujących na tym terenie form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000. Planowane są szerokie konsultacje społeczne z udziałem partnerów ze świata nauki, organizacji pozarządowych i gospodarczych. Po poddaniu Programu w 2012 r. strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, zostanie on przekazany do akceptacji Radzie Ministrów jako projekt rządowy o charakterze strategicznym dla kraju. Jego realizacja przewidziana jest do 2030 roku.

3.5. SYTUACJE KRYZYSOWE POD KONTROLĄ

Grypa ptaków. W drugim dniu urzędowania wojewody, w powiecie płockim ujawniono pierwsze ognisko grypy ptaków. Kolejne - po tygodniu - pojawiło się w powiecie żuromińskim. Wojewoda ustanowił obszary zapowietrzenia i zagrożenia na terenie 10 gmin, koordynując we współpracy z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii działanie służb celem zabezpieczenia rejonu ognisk choroby i ich likwidacji. Zagrożony obszar poddany

został aż do początku stycznia całodobowemu monitoringowi służb weterynaryjnych i policji. Główny cel, jakim było niedopuszczenie do rozprzestrzeniania się grypy poza pierwotnie ujawnione ogniska, został osiągnięty. Straty gospodarcze, choć dotkliwe, miały ograniczoną skalę i były znikome w porównaniu z potencjalnymi prognozowanymi szkodami. Dzięki właściwej polityce informacyjnej i sprawnej współpracy z mediami udało się także uniknąć w dużym stopniu paniki rynkowej, a spadek popytu i cen mięsa drobiowego był krótkotrwały. Służbą wiodącą w walce z zagrożeniem był Wojewódzki Inspektorat Weterynarii. W akcji na terenie powiatów uczestniczyło łącznie ponad 500 policjantów oraz blisko 3 tys. strażaków. Łącznie trzeba było uśmiercić i zutylizować ponad 944 tys. sztuk drobiu i około 3 mln jaj. Unieszkodliwiona została również pasza i ściółka. Jeszcze w roku 2007 udało się uruchomić wypłacanie odszkodowań, które wyniosły ponad 12,4 mln zł. Dwa ogniska choroby na fermach indyczych k. Płocka wykryto również w grudniu, działania służb były analogiczne.

Wichura w grudniu 2008 r. spowodowała katastrofalne zniszczenia w gminie Jastrzębia w powiecie radomskim, gdzie w kilkudziesięciu gospodarstwach (Lesiów) zniszczeniu uległy budynki mieszkalne i gospodarcze. Pomoc finansowa udzielona gminie na wypłatę zasiłków pomogła w szybkiej odbudowie budynków mieszkalnych.

Grypa A/H1N1. Na przełomie kwietnia i maja 2009 r. pojawiła się nieznana mutacja wirusa grypy, podejrzewanego o spowodowanie śmierci setek osób, zwłaszcza w Ameryce Południowej. WHO ogłosiła czwarta fazę epidemii (w sześciostopniowej skali). Wirus dotarł także do Polski. Aby nie dopuścić do paniki, we współpracy z Sanepidem, prowadzono szerokie działania informacyjne, jak się zabezpieczyć i co robić w przypadku podejrzenia zakażenia. W szkołach odbyły się specjalne lekcje. Szczególne środki ostrożności wprowadzono na Lotnisku Chopina. Nadwiślańska Straż Graniczna prowadziła akcję informacyjną w językach polskim i angielskim (ulotki, plakaty, komunikaty przez radiowęzeł, rozmowy z pasażerami wracającymi z krajów ryzyka). W gotowości było ambulatorium z izolatką. Na wszelki wypadek, w szpitalach zabezpieczono 563 miejsca na oddziałach zakaźnych.

Pożar w zakładach mięsnych JBB w Łysych 29 czerwca 2009 r. całkowicie spłonęły hale produkcyjne, magazyny, chłodnie oraz część biurowa. Straty oszacowano na ponad 1 mld zł. Zakład był największym pracodawcą na terenie północno-wschodniej części województwa - pracę straciło 1500 osób. Koordynacją pomocy dla pracowników oraz monitorowaniem rozwiązywania problemów z zatrudnieniem zajął się zespół roboczy wojewody. Budżety socjalne gmin zwiększono o 532 tys. zł. Powiat ostrołęcki otrzymał 4,9 mln zł unijnej dotacji na program „Nowa perspektywa”, zaś Centrum Wsparcia Regionalnego pozyskało 716 tys. zł na „Akademię Kwalifikacji Łyse”. Celem projektów była aktywizacja byłych pracowników JBB i ich rodzin poprzez staże, szkolenia, doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Urzędy pracy uruchomiły dodatkowe punkty konsultacyjne dla bezrobotnych, zorganizowały dni aktywności zawodowej i giełdy pracy. Na lata 2009 – 2010, na pomoc dla byłych pracowników zakładu w Łysych przeznaczyły łącznie 11 mln zł. Kuratorium oświaty z organizacjami pozarządowymi zorganizowało wyjazdy wakacyjne dla 390 dzieci, dofinansowane kwotą ponad 290 tys. zł. Zakład częściowo wznowił produkcję już w grudniu.

Śnięte ryby w rzekach Mazowsza. Początek lipca 2009 r., sezon turystyczny. W rzekach wschodniego Mazowsza masowo pojawiły się śnięte ryby. Zaczęły napływać do Zalewu Zegrzyńskiego. Błyskawiczna reakcja inspekcji ochrony środowiska wykluczyła skażenie. Przyczyną zjawiska była przyducha – gwałtowne zmniejszenie ilości tlenu w wodzie. Spowodowało ją gnijące siano, które spłynęło z łąk do rzek w związku z letnimi ulewami. Wojewoda powołał zespół roboczy, przez ponad dwa tygodnie koordynujący akcję usuwania skutków przyduchy. Do oczyszczania wód

użyto specjalistycznego sprzętu oraz prawie 200 jednostek pływających. W akcji uczestniczyło ponad 1200 strażaków i kilkuset ochotników z WOPR, Ochotniczej Straży Pożarnej, związków wędkarskich i mieszkańców nadbużańskich gmin. Wyłowiono i zutylizowano ok. 80 ton śniętych ryb. Sanepid regularnie badał lokalne kąpieliska, zamykając je okresowo w przypadku stwierdzenia zwiększonego występowania bakterii gnilnych. Policja prowadziła kontrole targowisk, aby zapobiec wprowadzeniu martwych ryb do obrotu. Wzmoczone zostały patrole straży rybackiej i policji na akwenach, aby zapobiec kłusownictwu. Inspektorzy ochrony środowiska kilka razy dziennie monitorowali natlenienie wód w krytycznych miejscach. Dzięki rzetelnej akcji informacyjnej uniknięto paniki.

Powódź 2010. Już od stycznia wskutek intensywnych opadów śniegu poziom rzek wzrósł znacząco powyżej stanów alarmowych. Występowały liczne podtopienia, zwłaszcza w zlewni Bugu. **W styczniu i marcu** kilku gminom powiatu płockiego groziło zalanie w związku z tworzeniem się zatorów lodowych. Sytuacja była stale monitorowana przez służby zarządzania kryzysowego, policję i strażaków, a uruchamiane decyzją wojewody wojsko gotowe do wysadzania kry, aby ułatwić spływ wody. Zagrożenie samoistnie minęło. Nadal utrzymywał się wysoki poziom wód gruntowych, który wiosną, w połączeniu z długotrwałymi ulewami na południu kraju spowodował ponownie przekroczenie stanów alarmowych przez rzeki. Wisła osiągnęła najwyższy poziom od 160 lat. **18 maja** fala powodziowa dotarła do województwa mazowieckiego. Pojawiły się przesiąki, podtopienia wielu miejscowości. Oczy wszystkich skierowane były na Warszawę w której, w uzgodnieniu z wojewodą, podjęto szczególne środki ostrożności. W całym województwie wzdłuż wałów wiślanych tysiące ludzi likwidowało przesiąki, uszkodzenia i monitorowało narastające zagrożenie. Służby wojewody mobilizowały do ogłaszania stanów alarmowych i odbywania spotkań powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego. 23 maja Wisła przerwała wał w Świniarach w powiecie płockim. W ciągu doby woda zalała 21 miejscowości, zamieszkałych przez 4 tys. osób w dwóch gminach: Słubice i Gąbin. Ewakuowano 2,5 tys. mieszkańców i 4 tys. zwierząt.

W akcji ratowniczej udział brało blisko 20 śmigłowców, amfibie, karetka wodna, łodzie policyjne, straże granicznej oraz WOPR. Na miejscu, pod kierunkiem wojewody, działał sztab kryzysowy, złożony z przedstawicieli kilkunastu służb i instytucji, koordynujący akcję ratowniczą i pomocową. Powódź przyniosła straty także w innych częściach województwa, zwłaszcza na południu. Ogółem, w akcji ratowniczej na terenie województwa udział brało ok. 10 tys. strażaków PSP i OSP, 2 tys. policjantów, 1,1 tys. żołnierzy oraz ok. 10 tys. mieszkańców i wolontariuszy. Na rzecz poszkodowanych zebrano 500 ton pasz, 1000 ton żywności i 600 ton środków czystości, 500 ton ubrań, materiały budowlane, sprzęt AGD i meble. 2.373 rodzinom wypłacono prawie 34 mln zł zasiłków socjalnych oraz na remonty i odbudowy budynków mieszkalnych. W latach 2010-2011 na odbudowę zniszczonej infrastruktury przeznaczono ok. 183 mln zł. Łączną wysokość strat oszacowano na ponad 1 mld zł.

Nawałnica w regionie radomskim. Lipiec 2011 przyniósł silne burze i nawałnice, które niemal każdorazowo dokonywały zniszczeń w gospodarstwach mieszkańców województwa. Najbardziej katastrofalna była nawałnica z 14 lipca w regionie radomskim. Tam, w akcji usuwania jej skutków brało udział ok. 300 strażaków i 80 wozów ratowniczych. Bez prądu zostało ok. 4,7 tys. odbiorców. Gminom przekazano 12 agregatów prądotwórczych z zasobów Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego i straży pożarnej. Nawałnice uszkodziły blisko 300 domów mieszkalnych i ponad 500 budynków gospodarskich w siedmiu gminach z powiatów przysuskiego, białobrzeskiego i radomskiego. Do końca lipca 244 rodzinom wypłacono zasiłki pomocowe na najpilniejsze potrzeby socjalne oraz na remonty budynków mieszkalnych w łącznej wysokości 590 tys. zł. Ze środków rządowych sfinansowano wakacyjny wypoczynek 597 dzieci, we współpracy z ZHP. Największym problemem było zniszczenie ok. 13 tys. tuneli foliowych z papryką, stanowiących źródło całorocznego utrzymania poszkodowanych. Powołane przez wojewodę dziewięć komisji do oceny strat potwierdziło zniszczenia upraw w ponad 2900 gospodarstwach. Na podstawie ich protokołów i opinii

wojewody, rolnicy mogą otrzymać bezzwrotne zasiłki w wysokości 5 tys. zł, ubiegać się o refundację kosztów przywrócenia potencjału rolnego (do 300 tys. zł) ze środków unijnych, przydzielanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz o preferencyjne kredyty. Nieodpłatnej pomocy w sporządzaniu wniosków udzielali pracownicy ośrodków doradztwa rolniczego. Z inicjatywy wojewody mieszkańcom umożliwiono zatrudnienie przy usuwaniu skutków żywiołu w ramach robót interwencyjnych za środki z Funduszu Pracy. Dzięki porozumieniu z Lasami Państwowymi oraz prywatnymi ośrodkami, umożliwiono bezpłatne przekazanie rolnikom drewna do odbudowy tuneli oraz folii po preferencyjnych cenach.

Włączanie organizacji pozarządowych w reagowanie kryzysowym i udzielanie pomocy poszkodowanym było stałą strategią wojewody podczas zdarzeń o charakterze kryzysowym i nową praktyką w zarządzaniu kryzysowym w województwie. Po pożarze w 2009 r. zakładów mięsnych JBB w Łysych – głównego pracodawcy mieszkańców okolicznych gmin, TPD, ZHP i PCK zorganizowały kolonie i półkolonie dla 390 dzieci. Wyjazd był finansowany przez kuratorium oświaty kwotą 290 tys. zł. W trakcie powodzi w 2010 r. – po przerwaniu wału w powiecie plockim – organizacje pozarządowe (WOPR, PCK, Strzelec, wolontariat pracowniczy) wzięły bezpośredni udział w działaniach ratowniczych a następnie odegrały kluczową rolę w niesieniu i koordynacji pomocy humanitarnej: organizowały zbiórki żywności, paszy dla zwierząt, środków czystości i odzieży. Bank Żywności, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich i harcerze zajmowali się ich magazynowaniem, rozładunkiem i pomocą w dystrybucji. W zbiórce pasz dla zwierząt pomagały Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt – VIVA i Straż dla Zwierząt. W organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z poszkodowanych terenów – ZHP, TPD i Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego. Od 31 czerwca, przez 5 tygodni wolontariusze pomagali w usuwaniu skutków kataklizmu - porządkowaniu dróg lokalnych, usuwaniu powalonych drzew. Pomagali powodzianom porządkować i dezynfekować domy i gospodarstwa. Wśród nich byli członkowie: Związku Strzeleckiego „Strzelec”, Fundacji Praca Dla Niewidomych, ZIARNA Stowarzyszenia Ekologiczno-Kulturalnego, PCK, Caritas i harcerze. Z kolei po katastrofie smoleńskiej, dla oczekujących w kolejce przed Pałacem Prezydenckim, Wolontariat Dobre Serce, Związek Stowarzyszeń Radomski Bank Żywności, TPD i ZS „Strzelec” zorganizowały nocną pomoc żywnościową, którą następnie rozdawali harcerze. W 2011 roku, po huraganie w regionie radomskim, Caritas organizował przekazywanie rolnikom drewna z nadleśnictw, prowadził też zbiórki pieniędzy. Bank Żywności organizował pomoc żywnościową, a ZHP wakacyjne wyjazdy dla 597 dzieci.

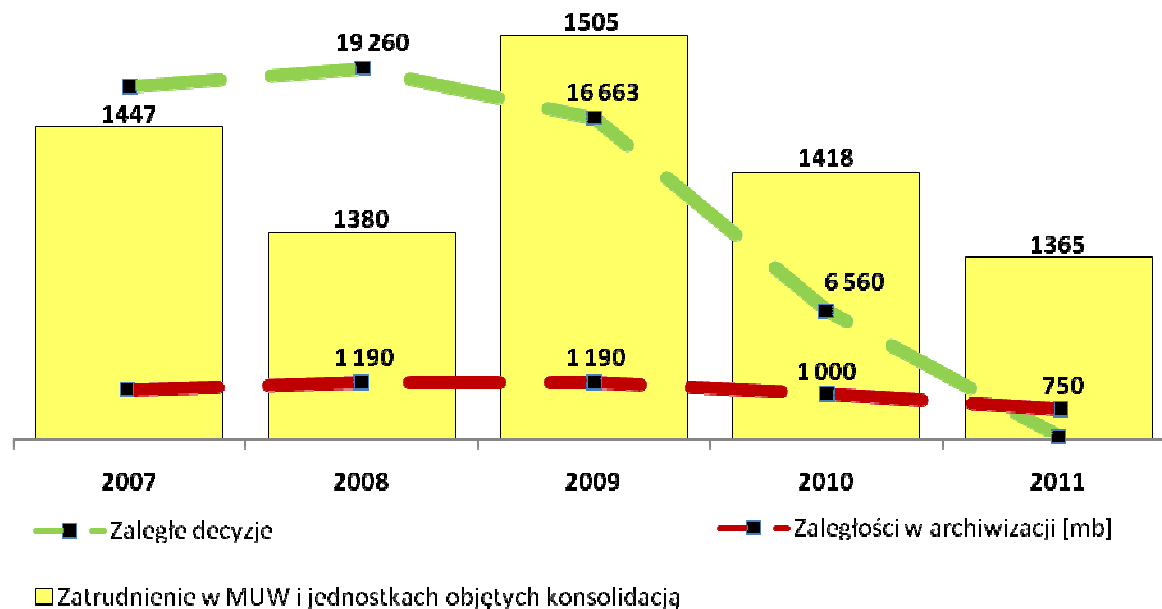
Priorytet IV. SPRAWNE PAŃSTWO

Począwszy od końca I kw. 2008 roku w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim rozpoczęliśmy realizację kompleksowego programu poprawy jakości zarządzania i zmiany kultury organizacyjnej, którego głównym celem jest dążenie do wzrostu efektywności wykorzystania zasobów oraz postawienie obywatela-klienta w centrum uwagi organizacji. Realizacja programu doprowadziła do stworzenia modelu zarządzania przez cele, którego podstawowymi elementami są roczne plany działania, system monitorowania ich wykonania oraz powiązanie nagród z poziomem realizacji celów. Równoległe z poprawą efektywności działania Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, począwszy od 2009 roku, wojewoda wdraża monitoring kosztów oraz system mierników wspomagających zarządzanie w całej administracji finansowanej z jego budżetu.

4.1. EFEKTYWNA ADMINISTRACJA

Od początku 2009 r. w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie realizowany jest innowacyjny w skali polskiej administracji projekt związany z transparentnością ponoszonych przez administrację kosztów pod nazwą „**Kultura Przejrzystości i Skrzętności Kosztów**”. Jego istota polega na ewidencjonowaniu kosztów zgodnie z miejscem ich powstawania. Służy przejrzystości wydatkowania środków publicznych, a także pomaga poprawić celowość i efektywność ich wykorzystania. Nasz projekt zakwalifikowany został do zbioru dobrych praktyk administracji rządowej w Polsce w ramach *The Common Assessment Framework CAF – Wspólna Metoda Oceny*. Podejmowane działania usprawniające naszą pracę pozwoliły nie tylko oszczędzać pieniądze podatników. Służyły nam również do mierzenia efektów naszej pracy. W tym celu wprowadziliśmy w urzędzie **Roczny Plan Działania i Zrównoważoną Kartę Wyników**. Dzięki temu wiemy, ile jest wydawanych decyzji, jakie nakłady finansowe ponoszone są przez podatnika i z jakim efektem dla rozwoju naszego kraju. Od 2011 r. pomaga nam w tym narzędzie informatyczne, dzięki któremu monitorowana jest praca urzędników pod względem ilości wykonywanych zadań, jakości oraz ponoszonych nakładów finansowych.

Oszczędności finansowe i poprawa organizacji pracy związana jest również z konsolidacją zadań wojewody. Polega to na przejmowaniu, wcześniej funkcjonujący osobno, urzędów lub gospodarstw pomocniczych i włączaniu ich w strukturę Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Dzięki w ten sposób zaplanowanym działaniom mogliśmy **zmniejszać stopniowo zatrudnienie** poprzez rezygnację z pracy urzędników wykonujących podobne zadania, zarazem **zwiększając efektywność wykonywanej pracy**. **Zmniejszając zatrudnienie o 87 etatów w latach 2009-2010 zwiększyliśmy jednocześnie w 2010 r. wydajność naszej pracy o 20%**. W 2011 r. zmniejszymy zatrudnienie o kolejne 50 etatów, przy dalszym wzroście efektywności pracy o 12%.

W Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie wprowadzony został w marcu 2009 r. **System Zarządzania Jakością**, spełniający wymagania międzynarodowej normy **PN-EN ISO 9001:2008**. Dzięki systemowi usystematyzowano procedury, określono w sposób przejrzysty odpowiedzialność i uprawnienia na wszystkich szczeblach zarządzania. W poszczególnych wydziałach stworzono jasne cele działania, określono też zamierzenia, które mają zostać osiągnięte w przyszłości. Dzięki temu lepiej zarządzamy zasobami kadrowymi, co w sposób istotny wpływa na usprawnienie pracy. Dzięki certyfikatowi ISO poprawił się wizerunek instytucji w oczach odbiorców, świadczonych usług i kooperantów, co – w efekcie – zwiększyło zaufanie do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego

Powyższe przedsięwzięcia stanowią podstawową część kompleksowego programu poprawy jakości zarządzania w MUW i budowy nowej, skoncentrowanej na obsłudze klienta/obywatela kultury organizacyjnej. Kluczowym momentem budowy nowej kultury organizacyjnej było zdefiniowanie misji wojewody i MUW w ramach wdrażania systemu zarządzania jakością: **Wojewoda to rząd blisko społeczeństwa**. Od przełomu lat 2007/08 zrealizowaliśmy w MUW w ramach tego programu następujący cykl przedsięwzięć:

2007/2008 – Przygotowanie zmiany

- stabilizacja zatrudnienia i budowa zespołu zarządzającego
- inwentaryzacja zaległych decyzji
- przygotowanie systemu monitoringu kosztów – likwidacja Centrum Informatyki i Obsługi Administracyjnej
- szkolenie z zarządzania zmianą
- wdrażanie systemu zarządzania przez cele
- zdefiniowanie misji i podstaw nowej kultury organizacyjnej

2009 – Pierwszy cel roczny: likwidacja zaległości

- wartościowanie stanowisk
- comiesięczny monitoring kosztów
- przygotowanie mierników efektywnościowych
- szkolenie w stawianiu celów

2010 – Cel roczny – poprawa efektywności

- konsolidacja urzędu – włączenie Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego, Wojewódzkiego Biura Techniki i Nadzoru Geodezyjno- Kartograficznego, Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- zmniejszenie zatrudnienia o 10%
- przygotowanie systemu mierników jakości
- szkolenie w zarządzaniu jakością
- stworzenie przejrzystych zasad nagradzania

2011 – Cel roczny – poprawa jakości obsługi klienta

- wdrożenie systemu mierników w administracji zespolonej
- przygotowanie do wdrożenia elektronicznych systemów ERP (Planowanie Zasobów Przedsiębiorstw) i EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją)

4.2. OPTIMALIZACJA WYKONANIA BUDŻETU

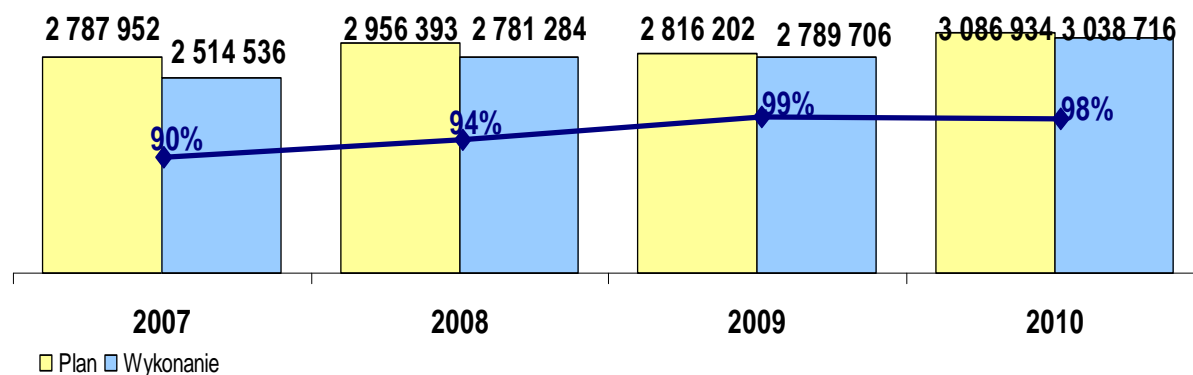
Działaniom proefektywnościowym towarzyszy ciągła optymalizacja wykonania budżetu, której celem jest pełne wykorzystanie uchwalonych w budżecie państwa środków oraz maksymalizacja dochodów, przede wszystkim poprzez poprawę ściągłości należności budżetu państwa. W latach 2007-2010 dochody budżetu wojewody mazowieckiego wzrosły z 410 022 tys. zł do 480 076 tys. zł, zaś ich wykonanie w latach 2008, 2009 i 2010 było wyższe od planowanego.

Kluczowymi działaniami na rzecz optymalizacji wykorzystania przyznanych w budżecie państwa środków były:

- precyzyjne i wczesne planowanie budżetu,

- skrócenie czasu pomiędzy przekazaniem środków przez ministra finansów na konto MUW oraz czasu pomiędzy przekazaniem samorządowi środków z konta MUW, a wypłatą ostatecznemu beneficjentowi. Nieprzekazywanie środków „na zapas” i nie przetrzymywanie ich na rachunkach dysponentów I i II stopnia oraz na rachunkach samorządu pozwalało ministrowi finansów optymalizować wykorzystanie środków budżetu państwa,
- wczesne identyfikowanie zagrożeń niewykorzystania środków na przyznany cel i przesuwanie ich w ramach budżetu wojewody, bądź zgłaszanie wolnych środków ministrowi finansów, pozwalające na dokonanie przesunięć w ramach budżetu państwa,
- rezygnacja z przesunięć niewykorzystanych środków na następny rok finansowy (tzw. środków niewygasających),
- zamykanie roku finansowego bez zobowiązań wymagalnych, obciążających budżet roku następnego,
- rozpoczynanie zaplanowanych zadań inwestycyjnych i przekazywanie dotacji na takie zadania samorządom odpowiednio wcześniej i rozliczanie ich w terminach pozwalających uniknąć zagrożenia niewykonania zadań z powodu braku czasu na ich realizację oraz reagowanie na opóźnienia.

Realizacja budżetu Wojewody - wydatki (tys. zł.)

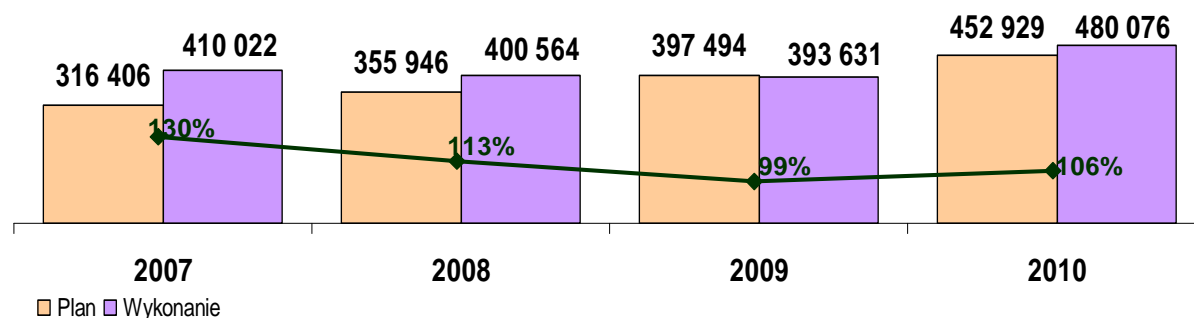

Kluczowymi działaniami zwiększającymi dochody budżetu państwa były:

- inwentaryzacja i weryfikacja zaległych tytułów wykonawczych, związanych z należnościami za mandaty karne, należności alimentacyjne, opłaty legalizacyjne i kary budowlane itp.,
- wdrożenie nowego systemu organizacyjnego ściągania należności mandatowych,

- likwidacja przynoszących straty gospodarstw pomocniczych,
- poprawa skuteczności windykacji należności wymagalnych Skarbu Państwa,
- wzmocnienie działań kontrolnych dotyczących właściwego gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

Realizacja budżetu Wojewody – dochody (tys. zł)

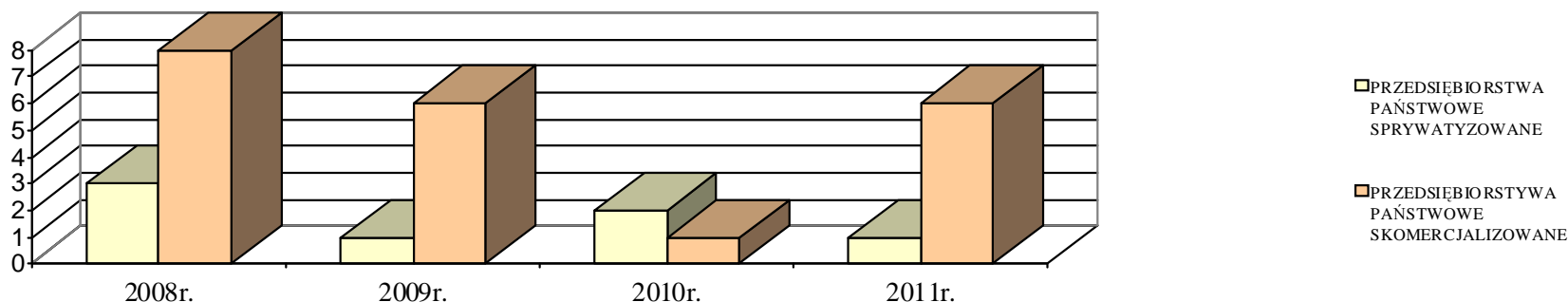

4.3. KOŃCZENIE PRYWATYZACJI

Z poprawą jakości zarządzania wiąże się też likwidacja kompetencji wojewody w obszarze nadzoru właścicielskiego nad przedsiębiorstwami państwowymi wskutek ich prywatyzacji bądź komercjalizacji i przekazania ich pod nadzór ministra skarbu celem dalszych przekształceń własnościowych. W latach 2008-2011 proces komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, dla których wojewoda mazowiecki pełnił funkcję organu założycielskiego, został zintensyfikowany po zastoju w latach poprzednich.

W 2008 r. przeprowadzono zewnętrzny audyt menedżerów zarządzających firmami, połączony z analizą wyników finansowych. Następnie w połowie 2008 r. przeprowadzono publiczną procedurę naboru i konkursowej oceny kandydatów do rad nadzorczych. W skład nowych rad weszli kandydaci wykazujący się najwyższymi ocenami kwalifikacji. Wśród nowopowołanych było też wielu zarządzających i członków rad poprzednich, charakteryzujących się najwyższymi kwalifikacjami i zapewniających konieczną ciągłość działania. Wojewoda zmniejszył liczbę członków rad o 30% i obniżył ich wynagrodzenia, zmniejszając koszty obciążające wyniki słabych ekonomicznie przedsiębiorstw.

Z ogólnej liczby 76 przedsiębiorstw państwowych w listopadzie 2011 r., w nadzorze wojewody mazowieckiego we wrześniu roku 2011 pozostaje 17. W latach 2008-2011 zostało sprywatyzowanych 6 przedsiębiorstw państwowych (m.in. warszawskie Przedsiębiorstwo Handlu Chemikaliami "Chemia" i Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych i Górniczych w Warszawie) i skomercjalizowanych 22 przedsiębiorstw państwowych. Obecnie wojewoda mazowiecki prowadzi procedurę prywatyzacyjną w stosunku do 3 przedsiębiorstw, w tym Zakładów Zielarskich Herbapol w Pruszkowie. Liczba powoływanych przez wojewodę członków rad nadzorczych spadła w latach 2007-2011 z 48 do 9, zaś do końca roku ostatnie trzy przedsiębiorstwa, w których działają rady nadzorcze zostaną sprywatyzowane.

Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane i skomercjalizowane w latach 2008-2011 w liczbach, na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji

W wyniku przeprowadzenia w latach 2008-2011 przez wojewodę mazowieckiego procesów prywatyzacji bezpośredniej, do budżetu Skarbu Państwa wpłynęła kwota 78 mln 800 tys. zł. Od połowy 2009 r., ze względu na wpływ światowego kryzysu gospodarczego na polską gospodarkę spadło zainteresowanie inwestorów prywatyzowanymi przedsiębiorstwami państwowymi. Pierwotne plany zakończenia prywatyzacji i komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych do końca 2010 r. zostały opóźnione co najmniej o rok.

4.4. DZIELIMY SIĘ DOŚWIADCZENIEM

4.4.1. Współpraca z Gruzją

Współpracę Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego z Gruzją zapoczątkowało przyjęcie w 2008 roku grupy 90 dzieci z rodzin uchodźców wewnętrznych po konflikcie wokół Południowej Osetii. Kolejnym etapem tej współpracy były w 2009 i w 2010 r. wizyty w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim przebywających w Polsce w ramach pobytów studyjnych grup urzędników z regionów Gurii, Adżarii i Dolnej Kartlii oraz urzędników ministerstwa administracji. Przez cztery miesiące w 2010 roku dwójka urzędników z Południowej Karelii przebywała także na praktyce

w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim. Kontynuacją tej współpracy była ekspercka wizyta na Kaukaz 87 specjalistów zarządzania kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Jej celem była pomoc władzom regionu Guria w opracowaniu planów redukcji skutków katastrof naturalnych. Wyjazd ten zapoczątkował stałą współpracę Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z Gruzją.

Współpraca administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi na Mazowszu – warsztaty na ten temat poprowadził dla gubernatorów regionów i samorządowców gruzińskich wojewoda mazowiecki podczas wizyty w Tbilisi w listopadzie 2010 r. , gdzie przebywał w ramach projektu „Aktywne społeczeństwo w praktyce”, prowadzonego przez Gruzjińskie Centrum Studiów Strategicznych i polską Fundację „Inna przestrzeń”.

4.4.2. Inne obszary współpracy międzynarodowej

Stała współpraca łączy województwo mazowieckie i miasto stołeczne Warszawę ze stanem Illinois i Chicago. Współpraca wojewody dotyczy przede wszystkim obszaru zarządzania kryzysowego. W jej ramach szczególne partnerstwo łączy Mazowiecki Urząd Wojewódzki z Illinois National Guard. Wojewoda wraz z grupą współpracowników gościł w 2010 roku w Chicago na ćwiczeniach z zarządzania kryzysowego, rok później amerykańscy partnerzy uczestniczyli w ćwiczeniach na Mazowszu. Szczególnym zainteresowaniem Amerykanów cieszyło się studium przypadku zarządzania kryzysowego podczas powodzi w 2010 r.

W maju 2011 r. wojewoda mazowiecki przedstawił podczas European Days w Budapeszcie – konferencji zorganizowanej w ramach prezydencji węgierskiej przez European Association of the State Territorial Representatives – prezentację na temat polskich doświadczeń w zakresie roli wojewody w relacjach między rządem centralnym a samorządem.

NIEPOWODZENIA

1. OPÓŹNIENIE CZĘŚCI PLANOWANYCH INWESTYCJI DROGOWYCH:

- wylotówki z Warszawy (S-7 północ i południe, S-8, S-17)
- obwodnica Warszawy (południowa i wschodnia)
- S-7 Płońsk – granica woj. i Radom granica woj., S-8 Wyszaków – granica województwa
- obwodnice Radomia, Iłży, Góry Kalwarii
- modernizacje odcinków DK 79, 50, 53, 57 i inne

przyczyny:

- niedoszacowanie kosztów programu 2007-13
- opóźnienia w uzyskiwaniu decyzji środowiskowych
- konieczność dokonania oszczędności budżetowych

2. OPÓŹNIENIE URUCHOMIENIA CENTRÓW POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO

- uruchomienie CPR w Radomiu – 09/10'2011, w Warszawie – koniec 2011

przyczyny:

- opóźnienie procedur przetargowych na zakup systemu
- opóźnienie w instalacji łączności do służb ratunkowych oraz w instalacji Systemu Wspomagania Decyzji

3. NISKA DOSTĘPNOŚĆ USŁUG MEDYCZNYCH W STANACH NAGŁYCH

- problem dostępności okulistyki dziecięcej w nocy i dni wolne
- ograniczona dostępność do laryngologów w Warszawie

przyczyny:

- braki specjalistów z tych dziedzin w szpitalach

4. OPÓŹNIENIE PRYWATYZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

przyczyna: spadek zainteresowania inwestorów od połowy 2009 r.

5. OGRANICZENIE FLUKTUACJI ZATRUDNIENIA I UCIECZKI FACHOWCÓW Z ADMINISTRACJI ZESPOLONEJ WOJEWODY

Przyczyna:

- niekonkurencyjność płac administracji zespolonej na tle wynagrodzeń w administracji publicznej w Warszawie przy wysokim obciążeniu pracą

